

**DAUGAVPILS VALSTSPILSĒTAS
PAŠVALDĪBAS IESTĀDES
"LATGALES CENTRĀLĀ BIBLIOTĒKA"
DARBA PĀRSKATS PAR 2025. GADU**

DAUGAVPILS, 2026

Latgales Centrālās bibliotēkas darba pārskata kopsavilkums

2025. gads Latgales Centrālajā bibliotēkā aizritēja nozīmīgu notikumu un attīstības zīmē. Būtiska loma bija Latviešu grāmatas piecsimtgades jubilejas norisēm un pilsētas jubilejai – Daugavpils 750, kas stiprināja sabiedrības interesi par kultūrvēsturisko mantojumu un identitāti, akcentējot novadpētniecības darba nozīmi lokālā kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā un popularizēšanā. Attīstības jomā uzsākts starptautisks projekts un ieviesta e-karte, padarot pakalpojumus lietotājiem ērtākus un pieejamākus digitālajā vidē. Vienlaikus sākts Bērnu bibliotēkas “Zilīte” ēkas renovācijas projekts, lai radītu mūsdienīgu un dažādu vecuma grupu vajadzībām pielāgotu publisko bibliotēku.

Bērnu bibliotēkas “Zilīte” ēkas renovācijas projekts

2025. gada maijā tika uzsākts Bērnu bibliotēkas ēkas, t.sk. telpu renovācijas projekts. Projekta mērķis ir izveidot publisko bibliotēku, kas atbilst mūsdienu prasībām un ir funkcionāli pielāgota dažādu vecuma grupu vajadzībām. Tiek veikta telpu pārplānošana un funkcionālais zonējums, lai nodrošinātu atbilstošu vidi pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērnu apkalpošanai, izveidota klusā lasītava un aktivitāšu telpa pusaudžiem un jauniešiem (skat. [3.2. sadaļu](#)).

Latviešu grāmatai 500

2025. gads kļuva par Latvijas Nacionālās bibliotēkas notikumu cikla “Latviešu grāmatai 500” kulmināciju, ko iezīmēja plaša un daudzveidīga pasākumu programma visā Latvijā un arī Daugavpils publiskajās bibliotēkās. Tika organizēta īpaša interaktīva akcija “Grāmata, kas izgaismo ceļu”, izveidota nozīmīga izstāde “Katram sava īpašā grāmata” ar Latvijas literātu un Daugavpils novadnieku parakstītām grāmatām, uzfilmēti trīs videosižeti, kuros izskanēja veltījuma vārdi grāmatai, bibliotēkai un lasītājiem. Sevišķā gaisotnē pavadīts 8. novembris, kad tiešraidē bibliotēku darbinieki kopā ar bibliotēkas draugiem un atbalstītājiem vēroja grāmatas jubilejas pasākumu no LNB (skat. [5.10. sadaļu](#)).

Daugavpils – 750

Latgales Centrālā bibliotēka aktīvi iesaistījās Daugavpils 750. jubilejas daudzveidīgu norišu organizēšanā, aptverot gan pilsētas vēstures izzināšanu, gan laikmetīgos kultūras notikumus. Jubilejas gadā bibliotēka organizēja tematiskas izstādes par pilsētas attīstības posmiem un ievērojamām personībām, tikšanās ar novadpētniekiem un vietējiem autoriem, grāmatas atvēršanas svētkus. Sadarbībā ar pašvaldības uzņēmumu SIA “Daugavpils satiksme” tika īstenota īpaša iniciatīva – Daugavpils kultūrvēsturiskā mantojuma popularizēšana pilsētas sabiedriskajā transportā (skat. [8.2. sadaļu](#)).

Dzejas dienas Daugavpilī

Pārskata gadā LCB rīkoja Dzejas dienu pasākumus Daugavpilī. Tika izdots krājums “Dzejas dienas 2025”, notika dzejas lasījumi pie “Brīvā mikrofona”, Daugavpils dzejnieku satikšanās “Dzejas tramvajā”, piemiņas brīdis pie Raiņa tēva kapavietas, ziedu nolikšana pie Raiņa krūšutēla, orientēšanās spēle skolēniem “Dzejas rallijs”, izveidots salons “Pie madāmas” svētku sarīkojuma “Iz senās gaišās pasaules” ietvaros Raiņa centrā un organizēta koncertprogramma “Mīlestības dziesmas” Vienības namā (skat. [8.3. sadaļu](#)).

Interreg VI-A Latvijas–Lietuvas programmas 2021.–2027. gadam projekts “DigiALL”

2025. gadā tika uzsākts Interreg VI-A Latvijas–Lietuvas programmas 2021.–2027. gadam projekts “Iedrošināt ikvienu: ģimenes digitālo aktivitāšu centru attīstība Latvijā un Lietuvā” (DigiAll, LL-00201), kas vērsts uz bibliotēkas pakalpojumu attīstību. Projekta mērķis ir pielāgot un paplašināt četru Ģimenes digitālo aktivitāšu centru, kas darbojas Latvijas-Lietuvas pierobežas reģionu bibliotēkās, pakalpojumus, lai efektīvāk nodrošinātu pakalpojumu pieejamību personām un ģimenēm ar īpašām vajadzībām, kā arī mazāk aizsargātām grupām, tostarp senioriem, migrantiem, stiprinot to integrāciju, digitālo prātību un vietējās kultūras izpratni (skat. [9.2.3. sadaļu](#)).

Pārskatu sagatavoja Latgales Centrālās bibliotēkas:

LCB vadītāja	Jeļena Šapkova
LCB vadītājas vietniece bibliotekārajā darbā	Anna Pakere
LCB lietotāju apkalpošanas nodaļas vadītāja	Jeļena Dusjavičiene
LCB informācijas resursu un datu pārvaldības nodaļas vadītāja	Tatjana Hodokova
LCB filiāles Jaunbūves bibliotēkas vadītāja	Tatjana Zahare
LCB IRN galvenā bibliogrāfe	Marina Stočka
LCB IRN sistēmbibliotekāre	Tatjana Tukāne

Darba pārskatā izmantotie saīsinājumi:

ANO IAM	Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības mērķi
BBZ	Latgales Centrālās bibliotēkas filiāle Bērnu bibliotēka “Zilīte”
CRB	Latgales Centrālās bibliotēkas filiāle Ceriņu bibliotēka
ČKB	Latgales Centrālās bibliotēkas filiāle Čiekuru bibliotēka
DAC	Latgales Centrālās bibliotēkas Ģimenes digitālo aktivitāšu centrs
DVPI	Daugavpils valstspilsētas pašvaldības iestāde
DVP	Daugavpils valstspilsētas pašvaldība
DU	Daugavpils Universitāte
EK	Elektroniskais kopkatalogs
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
FB	Facebook
GMB	Latgales Centrālās bibliotēkas filiāle Gaismas bibliotēka
IG	Instagram
IKT	Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
IRN	Informācijas resursu un datu pārvaldības nodaļa
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
JNB	Latgales Centrālās bibliotēkas filiāle Jaunbūves bibliotēka
KISC	Kultūras informācijas sistēmu centrs
KM	Kultūras ministrija
LAN	Latgales Centrālās bibliotēkas Lietotāju apkalpošanas nodaļa
LBB	Latvijas Bibliotekāru biedrība
LCB	Latgales Centrālā bibliotēka
LNB	Latvijas Nacionālā bibliotēka
LNB BAC	Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centrs
LNB KAC	Latvijas Nacionālās bibliotēkas Kompetenču attīstības centrs
LNerB	Latvijas Neredzīgo bibliotēka
LR	Latvijas Republika
MI	Mākslīgais intelekts
PDB	Latgales Centrālās bibliotēkas filiāle Pārdaugavas bibliotēka
PKB	Latgales Centrālās bibliotēkas filiāle Piekrastes bibliotēka
RGB	Reģiona galvenā bibliotēka
VKKF	Valsts kultūrkapitāla fonds
ZMP	Ziemeļvalstu Ministru padome

Saturs

Saturs	6
1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	7
2. Finansiālais nodrošinājums.....	8
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	9
4. Personāls	12
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	20
6. Krājums	40
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	50
8. Novadpētniecība	64
9. Projekti.....	81
10. Publicitāte	84
11. Sadarbības tīkla raksturojums.....	88
12. Metodiskais un konsultatīvais darbs.....	98

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

1.1. Īss situācijas apraksts

Bibliotēkas darbības teritoriālais un institucionālais raksturojums

Daugavpils valstspilsētas pašvaldības iestāde “Latgales Centrālā bibliotēka” (turpmāk – LCB) ir Daugavpils valstspilsētas pašvaldības (turpmāk – DVP) kultūras, izglītības un informācijas iestāde un Bibliotēku likumā noteiktā kārtībā ir reģistrēta LR Kultūras ministrijā.

LCB pilda reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas DVP teritorijā. Savukārt LCB filiāles DVP teritorijā darbojas kā vietējas nozīmes bibliotēkas.

Informācija par padotībā esošajām iestādēm

LCB nolikuma 5.4. punkts nosaka, ka LCB vienotā struktūra tiek noteikta, lai nodrošinātu bibliotēku tīkla pieejamību un bibliotekāro pakalpojumu sniegšanu valstspilsētas administratīvās teritorijas robežās.

LCB vienotajā struktūrā ietilpst šādas filiāles:

- Daugavpils Bērnu bibliotēka “Zīlīte”, Mihoelsa ielā 58, Daugavpilī;
- Jaunbūves bibliotēka, 18. novembra ielā 161, Daugavpilī;
- Pārdaugavas bibliotēka, Komunālā ielā 2, Daugavpilī;
- Ceriņu bibliotēka, Lauska ielā 16, Daugavpilī;
- Piekrastes bibliotēka, Aveņu ielā 40, Daugavpilī;
- Gaismas bibliotēka, Gaismas ielā 9, Daugavpilī;
- Čiekuru bibliotēka, Čiekuru iela 5-1B, Daugavpilī.

LCB nodrošina bibliotekāro apkalpošanu (grāmatu apmaiņu):

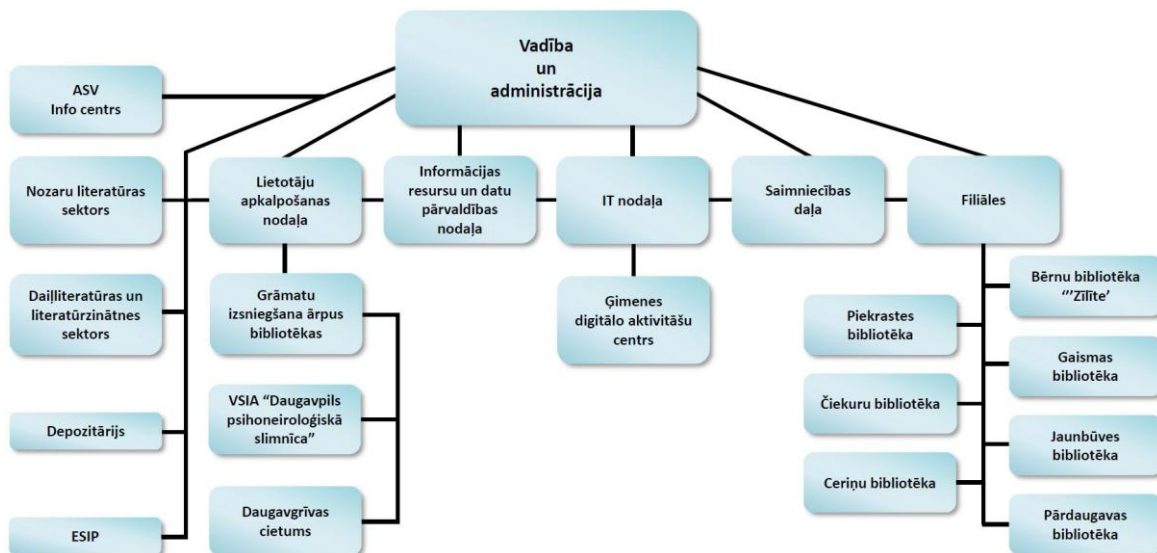
- uz mūžu notesātajam personām, kas atrodas Daugavgrīvas cietumā;
- personām, kas atrodas VSIA “Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca” Ilgstošas sociālas aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā.

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā, secinājumi

Bibliotēku sadarbības modelis – centralizēts. Vēsturiski DVP publiskās bibliotēkas darbojas pēc centralizētā principa. Centralizācija veicina racionālo budžeta līdzekļu plānošanu un izlietošanu, kā arī vienotā krājuma kvalitatīvu komplektēšanu un pilnvērtīgu izmantošanu. Centralizēts modelis nodrošina veiksmīgu struktūrvienību koordinēšanu un pārraudzību, veicina darbinieku profesionālo pilnveidi un garantē vienlīdzības pieeju kvalitatīvo bibliotekāro pakalpojumu sniegšanai DVP teritorijā.

1.1.1. tabula. Bibliotēku sadarbības modelis

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstošo
Centralizēts	X
Decentralizēts	
Jaukta tipa	

1.1.1. attēls. LCB vienotā struktūra 2025. gadā

1.2. Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā

Izmaiņas bibliotēku darbībā netika veiktas.

1.3. Bibliotēku akreditācija

Bibliotēku akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

Pārskata gadā LCB un tās 7 filiāļu pamatbudžetu veidoja Daugavpils valstspilsētas pašvaldības finansējums, mērķdotācija valsts pārvaldes uzdevuma īstenošanai, ārvalstu finansējums, projektu līdzekļi, ieņēmumi no maksas pakalpojumiem u.c.

Lai nodrošinātu valsts pārvaldes uzdevuma izpildi pārskata gadā no valsts budžeta, atbilstoši valsts pārvaldes uzdevuma īstenošanai nepieciešamo izdevumu tāmei, Latgales Centrālajai bibliotēkai tika piešķirts finansējums 34423 EUR. Pārskats par valsts pārvaldes uzdevuma izpildi un finansējuma izlietojumu 2025. gadā saskaņā ar deleģēšanas līguma 2.2.9.2. apakšpunktu ir iesniegts Latvijas Neredzīgo bibliotēkai un apstiprināts.

Pašvaldības piešķirtais finansējums nodrošina pamatfunkciju veikšanu un veicina atsevišķas, uz bibliotēku attīstību vērstas aktivitātes. Pārskata gadā izdevumi kopā sastādīja 888 189 EUR, t.sk. kārtējie izdevumi 886 471 EUR. Kārtējo izdevumu lielākas pozīcijas ir darbinieku atalgojums, darba devēja VSAO iemaksas, izdevumi par precēm un pakalpojumiem, izdevumi krājuma komplektēšanai.

2.1. tabula. Bibliotēkas izdevumi

	2023	2024	2025
Kārtējie izdevumi kopā (EUR)	1 041 144	907 384	886 471
darbinieku atalgojums (bruto)	617 494	608 789	587 958
krājuma komplektēšana	74 246	48 008*	52 785

*Sakarā ar Daugavpils pašvaldības iestāžu centralizētās grāmatvedības izveidi, mainījās finansējuma krājuma komplektēšanai uzskaitē.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

3.1. Jaunu ēku būvniecība

Pārskata gadā LCB un tās filiālēs netika realizēti telpu un ēku rekonstrukcijas projekti.

3.2. Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām, ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi

2025. gada maijā tika uzsākts Bērnu bibliotēkas telpu un ēkas rekonstrukcijas projekts. BBZ telpu atjaunošanas projekta mērķis ir izveidot publisko bibliotēku, kas atbilst mūsdienu prasībām un ir funkcionāli pielāgota dažādu vecuma grupu vajadzībām. Tiek plānota telpu pārplānošana un funkcionālais zonējums, lai nodrošinātu atbilstošu vidi pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērnu apkalpošanai, kā arī izveidotu kluso lasītavu un aktivitāšu telpu pusaudžiem un jauniešiem. Papildus tiks izbūvēti jauni sanitārie mezgli, ierīkota garderobe un pacēlājs, tādējādi nodrošinot vides pieejamību apmeklētājiem ar kustību traucējumiem.

Pēc atjaunošanas bibliotēka tiks aprīkota ar mūsdienīgām, transformējamām mēbelēm, atbilstoši dažādu vecuma grupu vajadzībām.

Šajā periodā BBZ pamatpakalpojumus sniedza Latgales Centrālās bibliotēkas Ģimenes digitālo aktivitāšu centrā (Rīgas ielā 22a, 1. stāvā).

Pārējās bibliotēkās pārskata periodā telpu rekonstrukcija, paplašināšana vai remontdarbi netika veikti.

3.3. Iekārtas un aprīkojums (t. sk. IKT nodrošinājums)

Bibliotēkas informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) nodrošinājums šobrīd vērtējams kā nevienmērīgs, kas rada riskus darba efektivitātei un pakalpojumu kvalitātes ilgtspējai.

Bibliotēkas darbinieku datoru stāvoklis ir sasniedzis kritisku līmeni. Lielākā daļa datoru (41 no 58) ir tehniski novecojuši (skat. 3.3.1.tabulu), tie nespēj nodrošināt jaunāko operētājsistēmu darbību. Rezultātā rodas problēmas ar programmatūru un e-resursu lietošanu, kas būtiski apgrūtina ikdienas bibliotēkās procesus.

Lietotājiem (t.sk. bērniem un jauniešiem) pieejamais datoru aprīkojums kopumā ir labākā stāvoklī, taču situācija atšķiras atkarībā no bibliotēkas. Latgales Centrālajā bibliotēkā un Čiekuru bibliotēkā situācija ir problemātiska. Kopvērtējumā 34 datori no 70 neatbalsta Windows 11 sistēmu, prognozējams, ka tuvāko 1–2 gadu laikā tie kļūs par šķērslī kvalitatīvai pakalpojuma sniegšanai. Pārējās LCB filiālbibliotēkās lietotājiem paredzētie datori ir atbilstoši. Pārskata gada laikā tiem tika veikta veiksmīga pāreja uz Windows 11 operētājsistēmu, nodrošinot stabilu un kvalitatīvu pakalpojuma pieejamību.

3.3.1. tabula. LCB un filiāļu lietošanā esošie datori 2025. gada beigās

	Stacionārie	Portatīvie
Datori līdz 4 gadiem	1 – darbiniekiem	1 – darbiniekiem
Datori no 5 līdz 7 gadiem (2018–2020)	15 – darbiniekiem 54 – lietotājiem	0
Datori no 8 līdz 10 gadiem (2015–2017)	2 – darbiniekiem 2 – lietotājiem	2 – darbiniekiem
Vecāki par 10 gadiem (pirms 2015)	35 – darbiniekiem 14 – lietotājiem	2 – darbiniekiem

Bibliotēkas rīcībā esošā biroja tehnika – printeri, multifunkcionālās ierīces un skeneri – lielākoties ir ievērojama vecuma (skat. 3.3.2.tabulu). Neskatoties uz ilgo ekspluatācijas laiku, šīs ierīces pašlaik

funkcionē bez izteiktiem tehniskiem traucējumiem. Tomēr, ņemot vērā to nolietojumu, rezerves daļu pieejamība un sistēmu atbalstu, ilgtermiņā šī tehnika var kļūt vēl par vienu papildus riska faktoru.

3.3.2. tabula. LCB un filiāļu lietošanā esošā biroja tehnika 2025. gada beigās

Iegādes periods	Aprīkojuma veids un skaits
Ierīces līdz 4 gadiem (2021–2025)	1 – printeris 3 – multifunkcionālās ierīces 1 – skeneris
Ierīces no 5 līdz 7 gadiem (2018–2020)	1 – printeris 2 – multifunkcionālās ierīces 2 – skeneri
Ierīces no 8 līdz 10 gadiem (2015–2017)	17 – printeri 3 – multifunkcionālās ierīces 7 – skeneri
Vecāki par 10 gadiem (pirms 2015)	7 – printeri 6 – multifunkcionālās ierīces 2 – skeneri

Pārskata gada laikā iegādātais inventārs:

- 2 melnbaltās multifunkcionālās ierīces, kas kalpo kā drošības rezerve vecās tehnikas aizvietošanai brīdī, kad kāda no nolietotajām iekārtām salūzīs, tādējādi garantējot, ka lasītājiem kopēšanas un drukas pakalpojumi būs pieejami bez pārtraukumiem;
- 1 termo uzlīmju printeris, kas tika lietots krājuma apstrādes procesā, nodrošinot kvalitatīvu svītrkodu izdruku grāmatām;
- 20 svītrkodu skeneri – bibliotēkas lasītāju e-karšu skenēšanai, tādējādi veicinot pāreju uz mūsdienīgu un ērtu lietotāju identifikācijas sistēmu (skat. [5.2. sadaļu](#));
- 3 Photon Edu robotu komplekti, kas decembrī iegādāti “*Tedrošināt ikvienu: ģimenes digitālo aktivitāšu centru attīstību Latvijā un Lietuvā*” (DigiAll, LL-00201) projekta ietvaros. Šos robotus paredzēts izmantot bērnu izglītojošajās nodarbībās, lai attīstītu loģisko domāšanu un apgūtu programmēšanas pamatus, izmantojot viegli uztveramu vizuālo bloku programmēšanas valodu.

Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums darbā ar bērniem un jauniešiem

2025. gadā LCB un filiāles aktīvi izmantoja visas tehnoloģiju sniegtās iespējas, lai bērniem un jauniešiem bibliotēkā būtu interesanti un noderīgi pavadīt laiku. Daudzveidīgu aktivitāšu un grupu pasākumu norisei LCB un filiālēs tika plaši pielietots esošais aprīkojums – interaktīvie ekrāni, viedtelevizori un multimediju sistēmas, kas ļauj saturu pasniegt vizuāli saistošā veidā.

Tāpat katrā bibliotēkā jebkuram apmeklētājam ir brīvi pieejami datori ar internetu, ko viņi bieži izmanto gan mācībām, gan atpūtai. Papildus tam apmeklētājiem ir pieejams bezmaksas Wi-Fi, kas ļauj ērti izmantot internetu arī savās viedierīcēs.

Īpaši izceļams ir Ģimenes digitālo aktivitāšu centrs, kas ir iecienīta vieta bērnu, jauniešu un ģimeņu brīvā laika pavadīšanai. Analizējot tehnoloģiju izmantošanas rādītājus (skat. 3.3.3. tabulu), redzams, ka 2025. gadā vispieprasītākā ierīce ir dators, kam seko interaktīvā tāfele un Xbox One spēļu konsole.

3.3.3. tabula. TOP 7 ierīču izmantojums LCB DAC

	2023	2024	2025	+/-
Datori	1283	814	2 336	-469; +1522
Interaktīvā tāfele	4 065	3 414	2 077	-651; -1337
Xbox One spēļu konsole	3 471	3 354	2 057	-117; -1297
Interaktīvais burvju paklājs	2 917	2 542	1 472	-375; -1070
Kinect sensors ar TV ekrānu	2 376	1 797	1 168	-579; -629
Interaktīvais velosipēds	3 377	2 991	870	-386; -2121
Virtuālās realitātes brilles	2 793	2 368	764	-425; -1604

Atšķirībā no iepriekšējiem gadiem, kad datori tika izmantoti tikai nodarbībām un kursiem, kopš 2025. gada tie kļūva pieejami arī individuālai brīvā laika pavadīšanai. Tas ļāva datoriem kļūt par populārāko pakalpojumu, sasniedzot topa pirmo vietu un apsteidzot citas ierīces.

Lai gan centra kopējais apmeklētāju skaits pieauga, interaktīvo iekārtu (tāfeles, Xbox u.c.) intensitāte ir samazinājusies. Tas skaidrojams ar apmeklētāju fokusa maiņu par labu datoru izmantošanai, kā arī faktu, ka centrs nav ticis papildināts ar jauna veida brīvi pieejamām ierīcēm ikdienas lietošanai, kas varētu noturēt pastāvīgu interesi par ierīču piedāvājumu.

Divām pozīcijām fiksēts īpaši liels kritums šādu iemeslu dēļ: interaktīvais velosipēds nav pieejams kopš maija vidus, ierīce tika noņemta, lai atbrīvotu telpu bērnu bibliotēkai "Zīlīte", kura remontdarbu laikā tika pārcelta uz centra telpām. Virtuālās realitātes brilles no jūlija lietotājiem vairs netika izsniegtas to fiziskā nolietojuma dēļ.

3.4. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Pašlaik galvenais izaicinājums ir tas, ka liela daļa IKT resursu savu laiku ir nokalpojuši un vairs neatbilst mūsdienu prasībām. Tehnikas novecošanās ir kļuvusi par kritisku riska faktoru, jo datori vairs nespēj stabili atbalstīt jaunākās sistēmas, kas tieši ietekmē darba efektivitāti. Saprotams, ka šīs problēmas risinājums lielā mērā ir atkarīgs no pieejamā finansējuma apjoma. Tāpēc, lai rastu līdzekļus tehnikas pakāpeniskai nomaiņai, ir būtiski sekot līdzi jaunu projektu izsludināšanai, kuros bibliotēka varētu iesaistīties un pretendēt uz atbalstu aprīkojuma modernizācijai. Līdz tam, lai maksimāli pagarinātu esošās tehnikas kalpošanas laiku, tiks izskatītas iespējas izmantot alternatīvas operētājsistēmas, kas ir mazāk prasīgas pret datora resursiem un ļautu veikt pamatdarbus arī uz vecākām ierīcēm. Šāda pieeja palīdzēs uzturēt bibliotēkas darbību un pakalpojumu sniegšanu, kamēr tiek meklētas iespējas pilnvērtīgai datortehnikas atjaunošanai.

Pozitīvs piemērs mērķtiecīgai attīstībai ir dalība Latvijas-Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projektā "Iedrošināt ikvienu: ģimenes digitālo aktivitāšu centru attīstība Latvijā un Lietuvā" (DigiAll, LL-00201). Šī projekta ietvaros plānots uzlabot un paplašināt Ģimenes digitālo aktivitāšu centra piedāvājumu, ieviešot jaunas tehnoloģijas, piemēram, interaktīvu sienu un virtuālās realitātes risinājumus. Lai gan šādu projektu īstenošanā reizēm rodas dažādi šķēršļi, kas ietekmē ieceru realizāciju, tā ir būtiska iespēja modernizēt centra piedāvājuma klāstu un piesaistīt jaunas apmeklētāju grupas. Vairāk par projektu un plānotajām aktivitātēm skat. [9.2. sadaļā](#).

Papildu izaicinājums materiāli tehniskā nodrošinājuma jomā ir nepietiekamais aprīkojums kvalitatīvai pasākumu vadīšanai un publicitātes nodrošināšanai. Pašlaik pasākumu norisei, tostarp prezentāciju, viktorīnu un multimediju satura demonstrēšanai, ir ārkārtīgi nepieciešami portatīvie datori un mūsdienīgi projektori, kas ļautu pilnvērtīgi strādāt ar auditoriju. Trūkst arī fotoaparātu. Šobrīd LCB filiālbibliotēkās publicitātes materiāli tiek veidoti ar darbinieku personīgajiem mobilajiem tālruniem, taču tas ne vienmēr nodrošina vajadzīgo attēlu kvalitāti, īpaši telpās ar nepietiekamu apgaismojumu. Kvalitatīva fotoaparātu iegāde ne tikai uzlabotu iestādes vizuālo tēlu, bet arī būtiski samazinātu darbinieku laika patēriņu attēlu pēcapstrādei.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

4. Personāls

4.1. Personāla raksturojums

Pārskata perioda beigās LCB un tās filiālēs strādāja 51 darbinieks, no kuriem 40 bija pilna laika slodzes bibliotekārie darbinieki, 11 – pārējie darbinieki. Visi bibliotekārie darbinieki LCB strādāja pamatdarbā.

No visiem LCB nodarbinātajiem sievietes ir 44 (86%) un vīrieši – 7 (14%).

Bibliotekāro darbinieku (40) sadalījums pa vecuma grupām: 20–29 gadi – 7 (17%); 30–39 gadi – 9 (23%); 40–49 gadi – 10 (25%); 50–59 gadi – 10 (25%); 60–69 gadi – 4 (10%).

2025. gadā LCB un filiālēs ar bibliotekāro izglītību strādāja 13 bibliotekārie darbinieki – tie ir 33% no bibliotekāro darbinieku kopskaita. LCB un tās filiāļu bibliotekāro darbinieku izglītība apkopota tabulā 4.1.1.

4.1.1. tabula. LCB un tās filiāļu bibliotekāro darbinieku izglītība

	Darbinieku skaits
Bibliotekāro darbinieku kopskaits	40
no tiem ar bibliotekāro izglītību	13
t.sk. ar maģistra grādu	3
t.sk. ar bakalaura grādu	–
t.sk. ar 1. līm. profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību	1
t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993. g.)	–
t.sk. ar 3. profesionālo kvalifikācijas līmeni	9
no tiem ar izglītību citās jomās	27

4.2. Apbalvojumi un pateicības

Pārskata gadā Latgales Centrālā bibliotēkas filiāles Jaunbūves bibliotēkas vadītāja Tatjana Zahare saņēma Daugavpils valstspilsētas domes apbalvojumu GODA RAKSTS par ilggadēju un augsti profesionālu darbu, ieguldījumu Daugavpils kultūrvides stiprināšanā, lasīšanas un mūžizglītības veicināšanā, svinot Latvijas Republikas proklamēšanas 107. gadadienu.

Pateicībā par veiksmīgu sadarbību 20 gadu garumā un par godu Amerikas Savienoto Valstu 250 gadu jubilejai Latgales Centrālā bibliotēka saņēma ASV vēstniecības Latvijā Pateicības rakstu un ASV 250. jubilejas monētu. Augsto apbalvojumu, viesojoties Daugavpilī, Latgales Centrālās bibliotēkas vadītājai Jeļenai Šapkovai pasniedza ASV vēstniecības Kultūras atašēja Dalia Batuuca, Publiskās diplomātijas atašēja Amy Smith un projektu koordinatore Natālija Oševerova.

4.2.1. attēls. Daugavpils valstspilsētas domes un ASV vēstniecības apbalvojumi

Informācija par citiem apbalvojumiem apkopota 4.2.1. tabulā.

4.2.1. LCB un struktūrvienību saņemtie apbalvojumi un pateicības 2025. gadā

Apbalvojuma veids	Saņēmējs	Izsniedzējs	Pamatojums
Pateicība	LCB filiāles Piekrastes bibliotēka, Pārdaugavas bibliotēka	Ziemeļvalstu Ministru padomes birojs un Latvijas Nacionālā bibliotēka	Par piedalīšanos Ziemeļvalstu Literatūras nedēļas 2025 norisēs
Pateicības raksts	LCB filiāles Čiekuru bibliotēkas vadītāja Larisa Želve	Daugavpils pilsētas izglītības pārvalde	Par ieguldījumu skolēnu vērtību stiprināšanā un pilsoniskās līdzdalības sekmēšanā, iekļaujošas, sadarbībā un empātijā balstītas vides veidošanā
Pateicības raksts	LCB filiāle Jaunbūves bibliotēka	Daugavpils pilsētas izglītības pārvalde	Iegūta nominācija “Gada labvēlis 2025” par iespēju veicināt izglītojamo lasītprasmi un tekstpratību ārpus formālās izglītības, īstenot veiksmīgu pāreju uz vienotu skolu un pirmsskolas kā mācīšanās organizācijas darbības principu realizēšanu
Pateicības raksts	LCB filiāle Jaunbūves bibliotēka	Daugavpils pilsētas izglītības pārvalde	Par Daugavpils pilsētas dizaina, vizuālās mākslas skolēnu konkursu-izstāžu “Dāvana manai pilsētai” organizēšanu
Pateicības raksts	LCB filiāle Jaunbūves bibliotēka	Daugavpils pilsētas izglītības pārvalde	Par Daugavpils pilsētas dizaina un tehnoloģiju, vizuālās mākslas skolotāju Ziemassvētku eglīšu rotājumu izstādes “Mazais princis” organizēšanu
Daugavpils Valsts ģimnāzijas saimes piederības zīme “Stikla poga”	LCB ASV Info centrs	Daugavpils Valsts ģimnāzija	ASV Informācijas centra kolektīvam piešķirta “Stikla poga” par ilggadēju, radošu un profesionālu sadarbību ar Daugavpils Valsts ģimnāziju, veicinot skolēnu interesi par angļu valodas apguvi, ASV kultūru un starptautisko sadarbību
Pateicības raksts	LCB filiāle Čiekuru bibliotēka	Daugavpils pilsētas 15. pirmsskolas izglītības iestāde	Par auglīgu sadarbību un radošu pieeju bērnu lasītprasmes veicināšanā un sociāli emocionālās mācīšanās 2024./2025. mācību gadā
Pateicība	LCB filiāle Čiekuru bibliotēka	Daugavpils pilsētas 15. pirmsskolas izglītības iestāde	Par pozitīvas lasītpieredzes veidošanu, atbalstu mācību un audzināšanas procesā izglītojamajiem ar valodas un jauktiem attīstības traucējumiem
Pateicība	LCB filiāle Čiekuru bibliotēka	Daugavpils pilsētas 9. pirmsskolas izglītības iestāde	Par ilggadēju un radošu sadarbību, suminot Čiekuru bibliotēku 60. gadadienā
Pateicība	LCB filiāle Gaismas bibliotēka	Daugavpils pilsētas Bērnu un jauniešu centrs “Jaunība”	Par ieguldījumu sadarbības attīstīšanā ar BJC “Jaunība” brīvā laika klubu “Ruģeļi”. Pārskata gadā ilggadējā sadarbība ar brīvā laika klubu kļuva aktīvākā un ciešākā

Pateicība	LCB filiāle Ceriņu bibliotēka	Daugavpils Ķīmijas apkaimes pirmsskolas izglītības iestāde	Par sadarbību un atbalstu “Putnu dienas” pasākuma organizācijā
Pateicība	LCB filiāles Ceriņu bibliotēkāre Evija Suveizda	Daugavpils Ķīmijas apkaimes pirmsskolas izglītības iestāde	Par piedalīšanos žūrijā viktorīnā “Esmu gatavs skolai!”

4.3 Finansējums personāla attīstībai

Pārskata periodā LCB darbinieki piedalījās profesionālās pilnveides pasākumos, kurus organizēja LCB (skat. [12. sadaļu](#)) un citas izglītības, kultūras iestādes. Pasākumi tika apmeklēti, saskaņā ar LCB izstrādāto profesionālās pilnveides plānu un pamatojoties uz LNB Bibliotēku attīstības centra, LNB, Kompetenču attīstības centra, Bibliotēku attīstības centra, KISC, Tietoevry u.c. piedāvājumu. Finansējums personāla profesionālajai pilnveidei ir paredzēts Latgales Centrālās bibliotēkas kopējā budžetā, finansējums bija pietiekošs, profesionālās pilnveides pasākumi notika gan klātienē, gan tiešsaistē. Aktīvi tika izmantotas arī bezmaksas mācības, ko piedāvā Valsts administrācijas skola, Daugavpils pilsētas Izglītības pārvalde u.c.

4.3.1. tabula. Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi 2025. gadā

N.p. k.	Norises laiks	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	15.01.–12.02.	ASV Valsts departamenta Izglītības un kultūras lietu birojs	Profesionālās pilnveides kursi “Ievads ASV Info centru darbībā”	30	Attālināti
2.	15.01.	KISC	Autortiesības un to pārvaldība kultūras mantojuma iestādēs	3	Attālināti
3.	16.01.–29.05.	LNB	Bibliotekāru kompetenču pilnveides programma “Medijpratības meistari” Lekcija “Medijpratības meistarklase. Metodes un pieejas”	20	Attālināti/ klātienē
4.	23.01.	KISC	Seminārs par autortiesībām un to pārvaldību kultūras mantojuma iestādēs	3	Attālināti
5.	30.01.	SIA “Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola “RISEBA””	Neformālās izglītības programma “Digitālo (t.sk. pašapkalpošanās) prasmju mācību programma pasniedzējiem – mentoriem”	24	Klātienē
6.	06.02.	KISC	Seminārs par Autortiesību pārvaldības un licencēšanas sistēmu APLIS	3	Attālināti
7.	11.02.	Latvijas Drošāka interneta centrs	Pieredzēt mākslīgo intelektu	3	Attālināti
8.	25.02.	LNB Bērnu literatūras centrs	Seminārs “Startējam lasītveicināšanas programmas”	4	Attālināti

9.	25.02.–27.02.	ASV Valsts departamenta Izglītības un kultūras lietu birojs	Konference “Education USA konsultāciju veicināšana: starpreģionālā sadarbība un inovācijas”	24	Klātienē
10.	12.03.	LNB, LBB	Latvijas skolu un bērnu bibliotekāru 2. lasītpatikas forums	6	Klātienē
11.	18.03.	LNB BAC	Pētījuma “Publisko bibliotēku loma Latvijas sabiedrības lasīšanas veicināšanā” atklāšanas pasākums	3	Attālināti
12.	25.03.	Valsts policijas Latgales reģiona pārvalde	Informatīva tikšanās “Bridini savējos, tev zvana krāpnieks!”	2	Attālināti
13.	25.03.	Lursoft IT	Vebinārs “Gudri darījumi ikdienā”	2	Attālināti
14.	26.03.	AS Swedbank	Seminārs “Ieraugi krāpnieku slēpto nodomu”	2	Attālināti
15.	27.03.–22.05.	Daugavpils Universitāte sadarbībā ar ASV Valsts departamentu	Profesionālās pilnveides izglītības programma “Angļu valoda (augstākais līmenis) un atbalsta rīki angļu valodas skolotājiem”	24	Klātienē
16.	27.03.	CERT.LV	IT drošības seminārs “Esi drošs”	4	Attālināti
17.	28.03.	IZM	Konference “Lasīšana digitālajā laikmetā, rakstītā vārda spēks un bibliotēkas”	4	Klātienē/ attālināti
18.	02.04.	Valsts drošības dienests	Valsts drošības dienesta lekcija “Ekstrēmisma un radikalizācijas riski”	2	Klātienē
19.	10.04.	Latvijas Kultūras koledža	Tālākizglītības programmas kurss “Izstāžu plānošana un dizains bibliotēkās”	12	Klātienē
20.	25.04.	LBB, LNB, VKKF	Latvijas Bibliotekāru biedrības 23. konference “Iesaiste, sadarbība, attīstība – bibliotēkas veiksmes pamats”	6	Klātienē
21.	29.04.	Daugavpils Valsts ģimnāzija	Pieredzes apmaiņas seminārs Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada skolu un bērnu bibliotekāriem	3	Klātienē
22.	29.04.	LNB	Konference “Literatūras zināšanas lasītveicinātājiem”	5	Klātienē
23.	13.05.	LNB BAC	Pašvaldību vēlēšanas – līdzdalība un atbildība	2	Attālināti
24.	20.05.	KM, LNB, LBB, VKKF, Balvu novada pašvaldība	Latvijas pagastu bibliotekāru 7. kongress “Pagasta bibliotēka un kopiena: demokrātijai, ilgtspējai un saliedētībai”	6	Attālināti

25.	23.05.	KISC	Tiešsaistes darbnīcā “3td.lv grāmatu piedāvājumu izveide, izmantojot MI rīkus”	2	Attālināti
26.	24.05.	ASV Valsts departaments un Reģionālais angļu valodas birojs	Konference “Angļu valoda 365: angļu valoda kā pastāvīgs mācību ceļojums”	4	Klātienē
27.	04.06.	DU	Jauniešu līderības prasmju attīstība	6	Klātienē
28.	22.09., 23.09.	DVP	Tiešsaistes seminārs “Personas datu apstrāde un aizsardzība”	3	Attālināti
29.	23.09.–24.09.	ZMP birojs Latvijā, KM	Ziemeļvalstu un Baltijas valstu konference “Bibliotēkas kā kopienas centrs un integrāciju veicinoša tikšanās vieta”	20	Klātienē
30.	23.09.	SIA Tet	Kiberdrošības un tehnoloģiju forums CyberShield 2025: Pirms 5 gadiem / Pēc 5 gadiem	8	Attālināti
31.	25.09.–29.08.	ASV Valsts departamenta Izglītības un kultūras lietu birojs	Mācību kursi “ASV Informācijas centru koordinātoru prasmju veicināšana”	40	Klātienē
32.	25.09.	Valsts administrācijas skola	Datu drošība digitālajā vidē: izveide, uzglabāšana, koplietošana 1.1.	4	Attālināti
33.	25.09.	CERT.LV	Datu drošība digitālajā vidē: izveide, uzglabāšana, koplietošana	3	Attālināti
34.	30.09.–09.12.	DU sadarbībā ar ASV Valsts departamentu	Profesionālās pilnveides izglītības programma “Rakstīšanas un prezentēšanas mācīšana angļu valodā B2 un C1 līmenī”	24	Klātienē
35.	01.10.	Valsts administrācijas skola	Mākslīgā intelekta pamati publiskajā pārvaldē	6	Attālināti
36.	09.10.	Digital Journey	Gemini Canvas, Gems un YouTube: noderīgi triki ikdienai	1,5	Attālināti
37.	15.10.	Daugavpils pilsētas Izglītības pārvalde	Neformālās izglītības programma: 2. un 3. līmenis “Vidējā līmeņa digitālās pašapkalpošanās prasmes”	8/8	Attālināti
38.	15.10.	Valsts administrācijas skola	Kiberdrošība publiskajā pārvaldē 1.2.	15	Attālināti
39.	16.10.	ZMP birojs Latvijā	Ziemeļvalstu Literatūras nedēļas seminārs “Vienotība Ziemeļvalstīs”	8	Klātienē

40.	16.10.	Valsts administrācijas skola	Autortiesības digitālajā vidē	4	Attālināti
41.	17.10.	Valsts administrācijas skola	Mākslīgā intelekta pamati publiskajā pārvaldē 1.4.	6	Attālināti
42.	20.10.–22.10.	DU aģentūra “DU Daugavpils Medicīnas koledža”	“Pirmās palīdzības” kursi	12	Klātienē
43.	21.10.	DVPI Izglītības pārvalde, ASV vēstniecība Latvijā, Latvijas Angļu valodas skolotāju asociācija, DVĢ	21. Latgales angļu valodas skolotāju metodiskā konference “Veidosim angļu valodas mācīšanas un mācīšanās nākotni”	6	Klātienē
44.	28.10.	Biedrība “New East”	Vebinārs “Dezinformācijas medības”	2	Attālināti
45.	11.11.	Valsts administrācijas skola	Mākslīgā intelekta ieviešana iestādē: praktiskās vadlīnijas un pieredzes stāsti	2	Attālināti
46.	11.11.	Valsts administrācijas skola	E-mācību kurss “Trauksmes celšana”	8	Attālināti
47.	13.11.	LNB, LBB	Seminārs un diskusija “Bibliodoma. Latvijas bibliotēkas un to krājumi kara ēnā: izaicinājumi, iespējas un atbildība”	6	Klātienē/attālināti
48.	14.11.	Valsts administrācijas skola	Mākslīgā intelekta rīki ikdienas lietojumam: aktuālās tendences, jaunas iespējas, triki efektīvākam darbam 1.1.	4	Attālināti
49.	29.11.	Biedrība “Cita Daugavpils”, DVP, Aizsardzības ministrija	Apkaimju forums “Drošas apkaimes”	4	Klātienē
50.	05.12.	LNB, LBB, KM atbalsts	Tīmekļseminārs “Reģionālo mediju loma Latgales reģiona informācijas telpas stiprināšanā”	2	Attālināti
51.	09.12.	LNB Bērnu literatūras centrs	BJVŽ kopīgās pieredzes apmaiņas tīmekļseminārs	1,5	Attālināti
52.	09.12.	CERT.LV	IT drošības seminārs “Esi drošs”	4	Attālināti
53.	09.12.	LNB	Ieteikumi un jauninājumi analītisko ierakstu katalogizācijā un priekšmetošanā	2	Attālināti

54.	22.12.	Latvijas Pašvaldību mācību centrs	Bērnu tiesību aizsardzība: Tiesiskais regulējums bērnu tiesību aizsardzībā; Bērna labāko interešu un diskriminācijas aizlieguma principi, tiesības uz dzīvību, izdzīvošanu un attīstību	8	Attālināti
-----	--------	-----------------------------------	---	---	------------

Mākslīgā intelekta (MI) izmantošana bibliotēku darbā

Pārskata gadā LCB darbinieki apguva zināšanas un prasmes ne tikai e-mācību kursā “Mākslīgā intelekta pamati publiskajai pārvaldei”, ko organizēja Valsts administrācijas skola, bet arī individuāli papildināja citu iestāžu organizētajās mācību programmās un praktikumos (skat. 4.3.1. tabula). Mācībās tika apgūtas sekojošas tēmas: MI pamatkonceptijas un tehnoloģijas, MI pielietojuma jomas publiskajā pārvaldē, kā arī izaicinājumi un ētiskie aspekti. Iegūtās zināšanas un prasmes tika pielietotas ikdienas darba procesos.

LCB IT nodaļā MI tiek izmantots: tehnisko problēmu operatīvai risināšanai, programmēšanas atbalstam un kļūdu meklēšanai, mājaslapas koda uzturēšanai, tehniskās informācijas skaidrošanai vienkāršā valodā, precīzai un kontekstā balstītai tekstu tulkošanai. MI būtiski samazina laiku, kas iepriekš tika veltīts informācijas meklēšanai.

LCB darbinieki MI izmanto arī satura veidošanā un publicitātes materiālu izveidē. MI tiek izmantots preses relīžu un informatīvo tekstu sagatavošanā un rediģēšanā, pasākumu ideju ģenerēšanā un scenāriju izstrādē, tekstu pielāgošanā dažādiem kanāliem (mājaslapai, sociālajiem tīkliem u. c.), valodas, stila un struktūras pilnveidošanā. Vizuālā satura veidošanā tiek izmantota platforma Canva ar MI attēlu ģenerēšanas iespējām, lai ātri sagatavotu plakātus, afišas un sociālo tīklu ierakstus.

Galvenie ieguvumi izmantojot MI ir laika ekonomija, efektīva ideju ģenerēšana un strukturēšana, kvalitatīvāka tekstu un tulkojumu sagatavošana, informācijas atlase un strukturēšana, valodas pielāgošana konkrētai mērķauditorijai.

Apkopojot informāciju par MI izmantošanu bibliotēkārājā darbā, ir jāsecina, ka tas netiek pārmērīgi izmantots ikdienas procesos, bet gan kā izņēmums, pārsvarā, pasākumu organizēšanā, publicitātes materiālu izgatavošanā, teksta strukturēšanā un pielāgošanai vieglajā valodā, kā arī ar bibliotēkāro darbu nesaistīto jēdzienu skaidrojumos. Izmantojot MI, ir jāapzinās riski, kas var pazemināt darbinieku profesionalitāti, radošumu, pastāv risks samazināt kritisko domāšanu, lokālās situācijas izpratni un bibliotēkas lietotāju vajadzību respektēšanu.

Mērķtiecīga un pārdomāta MI izmantošana var paaugstināt darba produktivitāti, vienlaikus saglabājot kritisku izvērtējumu attiecībā uz ģenerētā satura atbilstību bibliotēkas darba mērķiem un pasākumu iecerēm.

4.4. Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā – bērnu un jauniešu apkalpošana

Pārskata periodā bibliotēkārie darbinieki pilnveidoja profesionālās zināšanas un prasmes bērnu un jauniešu apkalpošanas jomā, piedaloties LNB tiešsaistes seminārā “Startējam lasītveicināšanas programmas”, LNB konferencē “Literatūras zināšanas lasītveicinātājiem”, tiešsaistes vebinārā “Dezinformācijas medības”, LNB pieredzes apmaiņas tīmekļseminārā “BJVŽ seminārs lasītveicinātājiem. Metodika”, kā arī pieredzes apmaiņas braucienā uz Rīgas Centrālās bibliotēkas filiālbibliotēkām kopā ar LCB kolēģiem.

Darbinieki papildināja zināšanas par LNB lasīšanas veicināšanas projektu aktualitātēm, ieguva plašāku ieskatu bērnu un jauniešu literatūras aktualitātēs, tendencēs un jaunākajos izdevumos, kā arī apguva interaktīvās datorspēles “Dezinformācijas medības” izmantošanas metodiku medijpratības veicināšanai. Pieredzes apmaiņas laikā tika iepazīti grāmatu izvietojuma un izstāžu noformējuma

risinājumi bērnu sektoros, kā arī gūts ieskats bērnu sektoru iekārtojumā un bērniem draudzīgas vides veidošanā.

2025. gada 12. martā bibliotēkas darbinieki apmeklēja 2. lasītpatikas forumu, kas notika Tukuma 2. vidusskolā, to rīkoja Latvijas Nacionālā bibliotēka, Latvijas Bibliotekāru biedrība un Tukuma novada pašvaldība. Forumā mērķis bija pulcināt, dot iespēju tīkloties un iedvesmoties skolu un publisko bibliotēku bibliotekāriem uz kopīgām lasītveicināšanas aktivitātēm. Pēc dalības Latvijas skolu un bērnu bibliotekāru 2. lasītpatikas forumā darbinieki piedalījās Daugavpils Valsts ģimnāzijas pieredzes apmaiņas seminārā Daugavpils pilsētas un Augšdaugavas novada skolu un bērnu bibliotekāriem, sākumskolas un 1.–6. klašu latviešu valodas skolotājiem ar prezentāciju “Lasītpatikas forums – iedvesmas avots jaunām idejām”, kā arī LCB tīmekļvietnes sadaļā “Bibliotekāriem” tika publicēta [ziņa](#) par redzēto un dzirdēto forumā.

Strādājot ar bērniem un jauniešiem, bibliotēku darbiniekiem būtiska ir ne tikai profesionālā kompetence informācijas un literatūras jomā, bet arī izpratne par bērnu tiesībām, drošību un labāko interešu ievērošanu. Šo iemeslu dēļ 2025. gadā Čiekuru bibliotēkas vadītāja apmeklēja Latvijas Pašvaldību mācību centra organizētos kursus “Bērnu tiesību aizsardzība”. Kursu laikā tika apgūtas ar bērnu tiesību aizsardzību saistītas tēmas: tiesiskais regulējums bērnu tiesību aizsardzības jomā; bērna labāko interešu un diskriminācijas aizlieguma principi, kā arī tiesības uz dzīvību, izdzīvošanu un attīstību; vardarbības pret bērnu veidi, to pazīmes un sekas, izaicinājumi vardarbības identificēšanā un definēšanā; saskarsmes veidošana ar bērnu; bērna līdzdalības princips; starpinstitūciju sadarbība kā bērnu tiesību aizsardzības darba organizācijas metode. Apgūtās zināšanas būtiski veicina kvalitatīvu, drošu un iekļaujošu bērnu un jauniešu apkalpošanu bibliotēkā, kā arī stiprina darbinieku profesionālo kompetenci darbā ar šo mērķauditoriju.

4.5. Problēmas un to risinājumi personāla jomā

Bibliotēkā kopumā nav būtisku personāla problēmu, personāla nodrošinājums atbilst darba vajadzībām.

Vienlaikus LCB filiālē Bērnu bibliotēkā “Zīlīte” pārskata periodā notika izmaiņas, kas saistītas ar telpu renovāciju, pienākumu pārdali un atbildības jomu precizēšanu. Šo pārmaiņu rezultātā tika pārstrukturēts darba organizācijas modelis un mainījās attiecīgās struktūrvienības kolektīva sastāvs. Minētās izmaiņas ietekmēja darba procesu nepārtrauktību pārejas periodā, kā arī radīja papildu slodzi citiem LCB vadošajiem speciālistiem, kuriem nācās pārņemt daļu pienākumu, nodrošināt darba koordināciju un sniegt atbalstu jaunajiem/pārceltajiem darbiniekiem. Līdz ar to palielinājās darba apjoms un atbildības intensitāte.

Situācija ir saistīta ar organizatoriskām pārmaiņām un pārejas periodu, nevis ar būtiskām vai ilgstošām personāla problēmām. Pēc darba procesu sakārtošanas un kolektīva pielāgošanās paredzams, ka darba slodze un pienākumu sadalījums stabilizēsies, un tiks sekmīgi turpināti iesāktie projekti, kā arī attīstīti jauni risinājumi bibliotekārajā darbā ar bērniem un jauniešiem.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

5.1. LCB un filiāļu galvenie rādītāji

2025. gadā LCB un filiālēs reģistrēto lietotāju skaits bija 14 639. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, lietotāju skaits samazinājās par 1%. LCB un filiāļu pamatrādītāju kopaina trīs gadu periodā ir apkopota 5.1.1. tabulā.

5.1.1. tabula. Bibliotēkas pamatrādītāji

	2023	2024	2025	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	14 641	14 838	14 639	+1%, -1%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	6 060	6 384	6 645	+5%; +4%
Bibliotēkas apmeklējums	158 919	155 031	144 439	-2%; -7%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	64 476	64 471	60 089	0%; -7%
Virtuālais apmeklējums	235 872	307 738	307 592	+30%; 0%
Izniegums kopā	294 088	285 342	261 145	-3%; -8%
<i>t. sk. grāmatas</i>	214 745	208 846	195 871	-3%; -6%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	58 913	57 290	52 267	-3%; -9%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	95 035	97 919	87 516	+3%; -11%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	16,8%	17,2%	18,7%	+0,4%; +1,5%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	39%	42%	47%	+3%; +5%
Iedzīvotāju skaits	79 903	78 942	78 126	-1,2%; -1%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	14 703	14 435	14 112	-2,8%; -2,2%

*Dati par iedzīvotāju skaitu ņemti no oficiālās statistikas portāla [CSP](#). 2023. un 2024. gada sākuma iedzīvotāju skaits pārrēķināts pēc jaunās iedzīvotāju skaita novērtēšanas metodes, tāpēc atšķiras no iepriekš publicētā.

Samazinājās bibliotēkas apmeklējums (-7%), kā arī proporcionāli samazinājās iznieguma rādītājs (-8%). 2025. gadā palielinājās bibliotekārais aptvērums no iedzīvotāju skaita (+1,5%).

5.2. Esošo pakalpojumu pilnveide

Pārskata gadā LCB turpināja pilnveidot esošos pakalpojumus un ieviesa jaunu pakalpojumu – elektronisko lietotāja karti, kas paredzēta izmantošanai viedierīcē. Lietotāja karte ir derīga visās Daugavpils publiskajās bibliotēkās, tā ir jāuzrāda katrā bibliotēkas apmeklējuma reizē.

5.3. Pakalpojumu attīstība, jauninājumi

Viens no Daugavpils publisko bibliotēku galvenajiem uzdevumiem ir kvalitatīvu un daudzveidīgu pakalpojumu nodrošināšana visām bibliotēkas lietotāju mērķgrupām. Pārskata periodā Latgales Centrālā bibliotēka uzturēja un pilnveidoja tradicionālos pakalpojumus, attīstīja sadarbību ar esošajiem un jauniem partneriem, kā arī izstrādāja un piedāvāja jaunas iespējas bibliotēkas informācijas resursu izmantošanā.

LCB DAC piedāvāja skolēniem jaunu robotikas nodarbību programmu “Robotu piedzīvojumi”. Nodarbības tika organizētas grupās, 7–11 gadus veciem skolēniem bez priekšzināšanām. Pavisam tika novadītas 40 nodarbības (skat. [7. sadaļu](#)).

5.4. Digitālie pakalpojumi

LCB pārskata gadā digitālo pakalpojumu ietvaros tika nodrošināta attālinātā reģistrācija. 2025. gadā šis pakalpojums bija aktuāls, reģistrējot nepilngadīgas personas, kuriem, pārsvarā jauniešiem – vidusskolu skolēniem, galvotāji dzīvo ārpus Daugavpils pašvaldības un nevar aizpildīt galvojumu klātienē.

LCB un tās struktūrvienībās ir nodrošināta iespēja izmantot e-paraksta parakstīšanas ierīci. Bibliotēkā tiek nodrošināts pakalpojums – digitālās uzziņas (skat. [5.11. sadaļu](#) un [8.2. sadaļu](#)).

5.5. Bibliomāts (grāmatu pakomāti) – pakalpojuma raksturojums, izsnieguma analīze, vērtējums

Pārskata periodā bibliotēkas lietotājiem tika nodrošināta iespēja bezkontakta veidā saņemt iespieddarbus no Latgales Centrālās bibliotēkas un ASV Informācijas centra krājuma, nodrošinot pakalpojuma nepārtrauktību un pieejamību. Bibliomātu izmantoja 539 bibliotēkas lietotāji, un tika izsniegta 731 grāmata.

Pie Bibliotēkas ieejas ir izvietota grāmatu nodošanas kaste, kas nodrošina LCB vienotā krājuma iespieddarbu nodošanu bezkontakta režīmā. Pārskata gadā grāmatu nodošanas kastē tika ievietoti 4 717 iespieddarbi, no tiem 555 iespieddarbi no LCB filiālēm. Minētais pakalpojums ir īpaši nozīmīgs tiem lietotājiem, kuriem nav iespēju apmeklēt bibliotēku tās darba laikā. Pakalpojums aktuāls arī apkaimju iedzīvotājiem, jo grāmatu kastē tiek ievietotas grāmatas, kas izsniegtas pilsētas apkaimju publiskajās bibliotēkās.

5.6. 3td E-grāmatu bibliotēka

“3td E-grāmatu bibliotēka” ir pakalpojums, kas reģistrētajiem pašvaldību publisko bibliotēku lietotājiem piedāvā bez maksas lasīt oriģinālliteratūru un tulkoto literatūru tiešsaistē mobilajā ierīcē vai datorā. Informācija par pakalpojumu ir pieejama LCB mājaslapā www.lcb.lv, kā arī ir izveidots arī reklāmkarogs, kas nodrošina ērtāku pieeju e-grāmatu bibliotēkai.

E-grāmatu bibliotēkas lasītāju skaits LCB un filiālēs kopā ir 201, pārskata periodā reģistrēti 26 jauni lietotāji. E-grāmatu bibliotēkas izsniegums pārskata periodā ir samazinājies – 192 vienības, e-grāmatu bibliotēkas izsniegums kopā – 1 602 vienības.

LCB un filiāļu e-grāmatu bibliotēkas izmantošanas statistikas dati ir apkopoti 5.6.1. tabulā.

5.6.1. tabula E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati

	2023	2024	2025
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits kopā	181	190	201
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits pārskata periodā	23	33	26
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums kopā	1 165	1 410	1 602
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums pārskata periodā	197	245	192

5.7. Sabiedrības, lasītāju viedokļa izzināšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti (pētījumi, aptaujas, anketas u. tml.); jaunu lasītāju piesaiste

Pārskata gadā martā LCB sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fonda Vienas pieturas aģentūras Latgales filiāli organizēja tematisku pasākumu “**Valoda ir tas, kas vieno**”. Pasākumā piedalījās 26 trešo valstu iedzīvotāji, pasākuma laikā tika veikts pētījums. Pētījuma metodoloģijā tika izmantota aptauja, kas tika sagatavota vairākās valodās. Pētījums tika vērstis, lai veiktu padziļinātu kvalitatīvo atbilžu analīzi. Pētījumā tika uzdoti jautājumi arī par bibliotēkas lomu integrācijas procesā, īpašu uzmanību veltot respondentu pieredzei bibliotēkas pakalpojumu izmantošanā. Analizējot sniegtās atbildes, varēja secināt, ka 58% respondentu izmanto bibliotēkas pakalpojumus. Kopumā respondenti bija vienprātīgi par to, ka bibliotēkas var būt tās vietas, kur tikties ar domubiedriem un organizēt pasākumus, kas veicina integrāciju. Pasākums notika projekta “Bibliotēku tilti: trešo valstu valstspiederīgo integrācijas un iekļaušanas veicināšana Eiropā, izmantojot Bibliotēkas un vietējās partnerības” (LIBRI AMIF-2023-TF2-AG-CALL-AMIF). Par projektu skat. [9.2.4. sadaļu](#).

5.8. Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām – īss situācijas raksturojums

No visām Daugavpils publiskajām bibliotēkām piekļūstamība personām ar kustību traucējumiem ir nodrošināta LCB (lifts) un JNB (uzbrauktuve). Saskaņā ar Bibliotēkas lietošanas noteikumiem personām ar īpašām vajadzībām ir nodrošināta apkalpošana dzīvesvietā. 2025. gadā šo pakalpojumu izmantoja 10 bibliotēkas lietotāji. Personām ar īpašām vajadzībām tika organizēti **27 pasākumi** (4 ārpus bibliotēkas telpām). Apmeklējot bibliotēku, personas ar īpašām vajadzībām parasti pievērš uzmanību mākslas, radošo darbu un literatūras izstādēm, lasa uz vietas periodikas izdevumus, interesējas par dzeju un nozaru literatūru.

Pārskata periodā LAN divas reizes apmeklēja DVPI “Sociālais dienests” ar ievērojamo rakstnieku un dzejnieku priekšā lasījumiem. Lasījumi notika Lieldienu un Adventes laika ietvaros. Decembrī LAN apmeklēja VSIA “Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca” priekšā lasīšanas ietvaros.

5.8.1. attēls. DVPI “Sociālais dienests” un VSIA “Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca” priekšā lasījumi

Jaunbūves bibliotēka organizēja pasākumus personām ar īpašām vajadzībām, kurās piedalījās DVPI “Sociālais dienests” Dienas aprūpes centra personām ar garīga rakstura traucējumiem grupas, VSIA “Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca” Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas grupas un Daugavpils Stropu pamatskolas – attīstības centra jaunieši. JNB apmeklētāji piedalījās Jaungada pasākumā, tematiskā pasākumā “ALLY rūpējas par tevi un taviem draugiem!” Vispasaules Drošāka interneta dienas ietvaros, Starptautiskās dzimtās valodas dienas pasākumā “Kādās valodās prot runāt daugavpilieši?”, Eiropas dienas aktivitātē “Eiropas diena: lasi, spēlē, iepazīsti!”, Ziemassvētku rotājumu darbnīcā.

5.8.2. attēls. Pasākumi personām ar īpašām vajadzībām Jaunbūves bibliotēkā

Septembrī Jaunbūves bibliotēkā notika Dienas aprūpes centra klientu radošo darbu izstādes “Radošums piemīt ikvienam” atklāšana. Izstādes apmeklētāju uzmanībai tika piedāvāti daudzveidīgi amatniecības izstrādājumi – tekstila dekori, pērlišu darinājumi, glezniņas, koka priekšmeti.

Savukārt Pārdaugavas bibliotēka piedalījās priekšā lasīšanas akcijā “Dāvā prieku lasot!”, kur priekšā lasījums tika organizēts filiālē Valsts sociālās aprūpes centra “Latgale” filiālei “Kalkūni”. Tika lasīti fragmenti no Jāņa Klīdzēja romāna “Cilvēka bērns” 55 filiāles iedzīvotājiem.

Piekrastes bibliotēka turpināja sadarbību ar DVPI “Sociālais dienests” Dienas aprūpes centru personām ar garīga rakstura traucējumiem. Pārskata periodā Dienas aprūpes centra grupa apmeklēja 8 pasākumus, tostarp 6 tematiskos pasākumus: “Interneta iespējas Tev!”, “Draugos ar grāmatu”, “Ceļojums galda spēļu pasaulē”, “Ar Latviju sirdī”, “Svinam Lieldienas!” un “Ber, Laimīte, sudrabiņu Ziemassvētku vakarā”, kā arī 2 radošās darbnīcas – “Ziemas prieki” un “Pie tavas sirds es atkal mieru jūtu...” (skat. 5.8.3. attēlu).

5.8.3. attēls. DVPI “Sociālais dienests” Dienas aprūpes centra ar garīgā rakstura traucējumiem grupa bibliotēkā

Čiekuru bibliotēkas telpas aprīkojums ir paredzēts Daugavpils valstspilsētas pašvaldības, kā arī citu pašvaldību iedzīvotāju **ar redzes traucējumiem un citām lasīšanas grūtībām** apkalpošanai. Iedzīvotājiem ar redzes traucējumiem tika piedāvāta priekšā lasīšana gan individuāli (pēc pieprasījuma), gan grupā (aktuālu periodisko izdevumu priekšā lasīšana otrdienās un ceturtdienās plkst. 11.00–12.00 (regulāri). 2025. gada klātienē priekšā lasīšanas skaitliskais radītājs ir 88 reizes. Papildus priekšā lasīšanai klātienē bibliotēkas lasītājiem ir pieejams priekšā lasīšanas digitālais nodrošināšanas veids. Audioieraksta formātā tika ieskaņoti raksti no žurnāliem “Ieva”, “Ievas Stāsti”, “100 labi padomi”, “Leģendas”, kā arī no avīzēm “Latgales Laiks”, “Million”, “MK Latvija” u.c., kurus lietotāji ar redzes traucējumiem var saņemt zibatmiņā, pa e-pastu vai lietotnē WhatsApp.

Pārskata gadā uz Čiekuru bibliotēku tika organizētas 5 grupu ekskursijas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām (Daugavpils Stropu pamatskolas-attīstības centra audzēkņiem, VSAC “Latgale” filiāļu “Kalupe” un “Kalkūni” iemītniekiem). Apmeklējot ČKB, cilvēkiem ar īpašām vajadzībām bija iespējas ne tikai apskatīt mākslas un radošo darbu izstādes, bet arī piedalīties pasākumos kopā ar ČKB lasītājiem

(izstāžu atklāšanas, radošās darbnīcas). Ar lielu atsaucību SAC pieņēma ielūgumu piedalīties LCB rīkota priekšā lasīšanas akcijā Sirmā stunda “Dāvā prieku lasot”, kura ietvaros ČKB lasītāju priekšā uzstājās Daugavpils Dieva Žēlsirdības Romas katoļu draudzes priesteris Aigars Bernāns.

**5.8.4. attēls. Priekšā lasīšanas akcija “Dāvā prieku lasot” ČKB.
Kopā ar bibliotēkas lasītājiem – VSAC “Latgale” filiāles SAC “Kalkūni” iemītnieki**

5.9. Pielāgotās literatūras pakalpojums reģionā

Bibliotēkas darbinieku pielāgotā krājuma plānveidīgas un mērķtiecīgas popularizēšanas rezultātā tika sasniegts pielāgotās literatūras lasītāju skaita un izsnieguma pieaugums, radītāji ir apkopoti 5.9.1. tabulā.

5.9.1. Pielāgotās literatūras lasītāju skaita un izsnieguma radītāji

	2024.g.	2025.g.	%, salīdzinot ar iepriekšējo gadu
Pielāgotās literatūras lasītāju skaits	390	510	+31%
Pielāgotās literatūras izsniegums	9 073	10 296	+13%

Pielāgotās literatūras krājuma popularizēšanas nolūkos pārskata periodā sistemātiski notika grāmatu kopu apmaiņa starp Čiekuru bibliotēku un Latgales Centrālo bibliotēku un tās filiālēm, nodrošinot pielāgotā krājuma piekļūstamību visās Daugavpils pilsētas apkaimēs. Kopumā pārskata periodā uz filiālēm tika nosūtīta 101 grāmata, no tām 69 grāmatas palielinātajā drukā un 32 audiogrāmatas CD formātā. Filiāļu darbinieki regulāri ievietoja informāciju par pielāgotās literatūras pieejamību bibliotēku Facebook kontos, kā arī individuāli uzrunāja lasītājus, piedāvājot grāmatas pielāgotā formātā.

2025. gadā turpinājās aktīva sadarbība ar Augšdaugavas, Krāslavas, Jēkabpils un Aizkraukles novadu bibliotēkām. Pielāgotās literatūras nodrošināšana tika īstenota deviņās Augšdaugavas novada bibliotēkās – Bebreņu, Demeņu, Ilūkstes pilsētas un Ilūkstes Bērnu, Subates pilsētas, Kalupes, Medumu, Maļinovas un Naujenes bibliotēkās. Sadarbība veiksmīgi turpinājās arī ar Krāslavas novada Centrālo bibliotēku, Jēkabpils novada Kūku, Zasad, Variešu, Ābeļu pagasta un Leimaņu bibliotēkām, kā arī ar Aizkraukles novada Neretas un Staburaga pagasta bibliotēkām.

Lai piesaistītu jaunus lasītājus, tika īstenotas vairākas informatīvās kampaņas ārpus bibliotēkas telpām. Čiekuru bibliotēkas vadītāja 17. martā piedalījās Krāslavas novada Centrālās bibliotēkas senioru kluba tikšanās reizē nodarbību cikla “Zināšanu kopceļš” ietvaros, savukārt 24. aprīlī – Augšdaugavas novada bibliotēkārū un sociālo darbinieku metodiskajā seminārā Naujenes bibliotēkā. Šo aktivitāšu rezultātā pielāgotās literatūras lasītāju skaits novada un reģiona bibliotēkās pieauga līdz 109 lietotājiem, kas ir par 21 % vairāk nekā 2024. gadā.

Statistikas dati liecina par atšķirīgām lasīšanas preferencēm: novadu bibliotēku lietotāji biežāk izvēlas grāmatas palielinātajā drukā, savukārt Čiekuru bibliotēkas lasītāju vidū pieprasītākas ir audiogrāmatas CD formātā. To ietekmē vairāki faktori. Pirmkārt, valodas aspekts – grāmatas palielinātajā

drukā ir pieejamas tikai latviešu valodā, bet audiogrāmatas – gan latviešu, gan krievu valodā, kas ir būtiski Daugavpils lingvistiskās vides kontekstā. Otrkārt, tehniskais nodrošinājums – daļa Čiekuru bibliotēkas lasītāju, būdami LNerB Daugavpils teritoriālās organizācijas biedri, ir nodrošināti ar speciāliem audiogrāmatu atskaņotājiem, kamēr citās bibliotēkās šādu ierīču pieejamība ir ierobežota.

Pārskata periodā pielāgotās literatūras krājums tika papildināts ar **jaunieguvumiem** no LNerB: **139 grāmatām palielinātajā drukā, 9 grāmatām vieglajā valodā un 82 audiogrāmatām**. Piedāvājumā bija dažādu žanru literatūra – detektīvi, vēsturiskie un mīlas romāni, kā arī biogrāfijas. Ņemot vērā, ka pielāgotā krājuma lietotāju vidū dominē sievietes vecumā 50+, vispieprasītākie bija mīlas romāni un biogrāfiskā literatūra.

Lasītāju aptaujā, kas tika veikta pēc LNerB pieprasījuma, noskaidrots, ka lietotājus neapmierina palielinātās drukas grāmatu formāts – A4 izmēra lapaspuses un slidens vāks apgrūtina lietošanu. LNerB norādījusi, ka formāta maiņa pagaidām netiek plānota, jo tas būtiski palielinātu vienas grāmatas izdošanas izmaksas.

Salīdzinot 2024. un 2025. gada rādītājus, var secināt, ka interese par literatūru pielāgotajā formātā pakāpeniski pieaug, tomēr tās popularizēšana prasa mērķtiecīgu un regulāru bibliotekāru darbu.

Problēmas un to risinājumi pielāgotās literatūras pakalpojuma reģionā nodrošināšanā

Kā būtiskākā problēma lasītāju apkalpošanā saglabājas grāmatu piegāde uz citām bibliotēkām – pasta nodaļu slēgšanas dēļ samazinājušās iespējas nodrošināt bezmaksas sūtījumus, līdz ar to turpmāk nepieciešams risināt loģistikas un piegādes jautājumus. Tāpat daļa potenciālo lietotāju psiholoģisku iemeslu dēļ nevēlas pāriet uz pielāgotās literatūras izmantošanu, negribot sevi identificēt kā personas ar lasīšanas grūtībām un parakstīt nepieciešamo apliecinājumu krājuma izmantošanai. Līdz ar to plānots turpināt skaidrojošo darbu, mazinot sociālos aizspriedumus par pielāgotās literatūras izmantošanu.

5.10. Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām, tematiskie pasākumi

2025. gadā LCB un tās filiāļu pasākumu piedāvājums ir veidots saskaņā ar bibliotēkas izstrādāto perspektīvo pasākumu plānu. Pārskata periodā LCB un filiāles sniedza pakalpojumus atbilstoši bibliotēkas apmeklētāju interesēm un vajadzībām. Pārskata gadā **LCB un filiālēs tika novadīti 826 pasākumi**.

ģimenes

Pārskata periodā LCB un tās filiāles aicināja ģimenes piedalīties bibliotēkas rīkotajos pasākumos. Lasošās ģimenes ar bērniem aktīvi un radoši iesaistījās daudzveidīgās nodarbēs – atzīmēja svētkus, spēlēja spēles, piedalījās rotaļās un citās kopīgās aktivitātēs.

Pārskata gadā februārī **Ceriņu bibliotēka** piedāvāja **radošo darbnīcu “Sirsniņu pasaule”**, kur bērni kopā ar vecākiem izgatavoja apsveikuma kartīti. Pasākums veicināja bērnu radošumu, stiprināja ģimenes kopābūšanas sajūtu un radīja īpašu mīlestības svētku noskaņu. Maijā ģimenes ar bērniem **piedalījās tematiskajā pasākumā “Mēs Latvijai”**, kas veltīts Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas dienai.

Piekrastes bibliotēkā maijā tika atzīmēta Starptautiskā ģimenes diena, rīkojot ģimenēm veltītu pasākumu **“Ģimenes svētki”**. Pasākuma laikā tika lasīta dzeja, skanēja dziesmas, tika minētas mīklas un izspēlētas spēles. Tās veicināja ģimeņu savstarpējo sadarbību un kopīgas lasīšanas pieredzes veidošanu. Dalībnieki dalījās stāstos par ģimenes tradīcijām un iemīļotām receptēm, sekmējot savstarpējo komunikāciju. Pasākuma noslēgumā ģimenes cienājās ar pašu sarūpētiem cienastiem, kas bija raksturīgi un iecienīti katras ģimenes ikdienā un svētkos.

5.10.1. attēls. Pasākums ģimenēm “Ģimenes svētki”

LCB Ģimenes digitālo aktivitāšu centrs gada nogalē 19. un 20. decembrī organizēja **pasākumu ģimenēm “Ziemassvētku viktorīna”**. Pasākumu atbalstīja Daugavpils valstspilsētas pašvaldība un maizes ceptuve “Ķelmēnu maize”. Tas tika kupli apmeklēts, aizraujošā un jautrā gaisotnē, nemanot tika aizvadītas vairākas stundas.

5.8.2. attēls. Pasākums ģimenēm “Ziemassvētku viktorīna”

bērni un jaunieši līdz 18 gadiem (skat. [7. sadaļu](#))

seniori

Bibliotēka piedāvā daudzveidīgas izglītības iespējas senioriem (skat. [5.12. sadaļu](#))

lasītāju klubi, dzejas cienītāji, tikšanās ar autoriem

Pārskata periodā **LCB uzsāka jaunu pasākumu ciklu “Viesis bibliotēkā”** un aicināja grāmatmīļus uz saistošu sarunu. Pavisam notika trīs tikšanas – ar “Jānis Roze” Daugavpils grāmatnīcas pārstāvjiem, ar Daugavpils orientēšanās sporta kluba “Stiga” pārstāvjiem un Vides NVO biedrības “Zaļā brīvība” projektu koordinatori Ingu Belousu.

5.10.3. “Viesis bibliotēkā” ar “Jānis Roze” Daugavpils grāmatnīcas pārstāvjiem, ar Daugavpils orientēšanās sporta kluba “Stiga” pārstāvjiem un Vides NVO biedrības “Zaļā brīvība” projektu koordinatori Ingu Belousu

Pārskata gadā savu darbību turpināja Pārdaugavas bibliotēkas **lasīšanas klubs pieaugušajiem “Apgūt latviešu valodu lasot”**. Tika organizētas 7 kluba tikšanās veltītas Starptautiskās dzimtās valodas dienai, Aspazijas un Raiņa 160 jubilejas gadam, kā arī tika pievērsta uzmanība tādiem tematiem kā sievietes tēls latviešu literatūrā, Lieldienas u.c.

Čiekuru bibliotēkā savu darbību aktīvi **turpināja lasītāju klubs “Gaismā!”**. Kluba tikšanās notika 1 reizi mēnesī, pastāvīgo dalībnieku skaits ir 13–15 cilvēki. Katrai tikšanās reizei tika noteikta sava tematika (Dž. Darellam – 100, Es rakstu Jums, Es uzaicināju Vasaru ciemos...). Kluba dalībnieki stāstīja par savām mīļākām grāmatām, lasīja literāro darbu fragmentus, bibliotēkas darbinieki regulāri informēja par bibliotēkas krājuma jaunieguvumiem un veidoja esošā krājuma apskatu, atbilstoši tikšanās tēmai. Tematiskās diskusijas un krājuma apskate palīdzējusi popularizēt bibliotēkas resursus un veicinājusi jaunu kluba dalībnieku piesaisti. Klubs kļuvis par vietu kopienas saliedēšanai un lasīšanas tradīciju attīstībai, tādēļ tā darbību ir lietderīgi turpināt arī turpmāk.

Pārskata periodā tika turpināta Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstīto projektu īstenošana – “Tiekamies bibliotēkā! Bērnu rakstnieki Daugavpilī” 5. kārtā (skat. [9. sadaļu](#)). Projekta ietvaros tika rīkotas sešas tikšanās ar bērnu un jauniešu grāmatu autoriem – **Zani Zustu, Inesi Valteri, Signi Višku, Kārli Vērdu, Luīzi Pastori un Lauri Gundaru**.

2025. gadā turpināja Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstīto projektu īstenošanu – “Ieklausies. Izlasi. Iedvesmojies” 2. kārtā (skat. [9. sadaļu](#)). Projekta ietvaros tika rīkotas piecas tikšanās **ar latviešu grāmatu autoriem – Gustu Ābeli, Agnesi Zarāni, Ivaru Šteinbergu, Zani Daudziņu un Zani Eniņu**.

Latviešu grāmatai 500

No 2021. gada līdz 2025. gadam Latvijā tika atzīmēta latviešu grāmatniecības piecsimtgade. Tās aizsākumi meklējami 1525. gadā, kad tika iespiesta pirmā grāmata latviešu valodā. 2025. gads kļuva par Latvijas Nacionālās bibliotēkas notikumu cikla “Latviešu grāmatai 500” kulmināciju, ko iezīmēja plaša un daudzveidīga pasākumu programma visā Latvijā.

No 19. marta līdz 17. maijam JNB bija skatāma LNB ceļojošā izstāde **“Paātrinājums: latviešu grāmatniecības īsais ceļš no aizbildniecības līdz patstāvīgai nozarei 19. gadsimtā”**. Izstādes atklāšanas pasākumā piedalījās LNB direktore Dagnija Baltiņa, LNB Bibliotēku attīstības centra nozaru informācijas eksperte Elita Vīksna un vēsturnieks, mūziķis, raidījumu veidotājs un vadītājs Arnis Slobožanins. Izstādes pamatideja bija akcentēt grāmatas nozīmi latviešu rakstu kultūras saglabāšanā un attīstībā, iezīmējot Latvijas vēsturisko novadu grāmatniecības darbinieku lomu un ieguldījumu grāmatu un zināšanu izplatībā.

Izstādei bija izvēlētas sešas izcilas grāmatniecības personības, katra no kurām pārstāvēja vienu no sešiem Latvijas kultūrvēsturiskajiem novadiem: Latgale – latgāliešu rokraksta grāmatniecības darbinieks, personiskās bibliotēkas īpašnieks, grāmatu iesējējs, dzejnieks Andrivs Jūrdžs (1845–1925); Kurzeme – pedagogs, grāmatu izdevējs un tirgotājs, aktīvs sabiedriskais darbinieks Klāvs Ukstiņš (1832–1904); Pierīga, Pārdaugava – grāmatu izdevējs un tirgotājs, aktīvs Rīgas Latviešu biedrības biedrs Vilis Altbērgs (1847–1920); Vidzeme – grāmatu spiestuves, apgāda un veikala īpašnieks, aktīvs sabiedriskais darbinieks un nacionālās literatūras veicinātājs Jānis Ozols (1859–1906); Zemgale – publicists, tulkotājs, pirmais latviešu tautības profesionālais grāmatizdevējs, grāmattirgotājs, sabiedriskais darbinieks Heinrihs (Indriķis) Alunāns (1835–1904); Sēlija – Neretas latviešu luteriskās draudzes mācītājs, publicists, mācībgrāmatu sastādītājs, grāmatu apgādātājs, izplatītājs, latviešu bibliotēkas dibinātājs Frīdrihs Vilhelms Vāgners (Wagner, 1786–1854).

5.10.4. attēls. LNB ceļojošās izstādes “Paātrinājums: latviešu grāmatniecības īsais ceļš no aizbildniecības līdz patstāvīgai nozarei 19. gadsimtā” atklāšana

Pārskata periodā LCB aicināja grāmatmīļus izmantot unikālu iespēju un iesaistīties LNB iniciatīvā “**Tautas grāmatu plaukts**”, kuras mērķis bija veicināt grāmatu lasīšanu, dalīšanos un kopienas saliedētību. LNB tika uzdāvinātas bibliotekāriem nozīmīgas grāmatas ar titullapās ierakstītajiem vēstījumiem.

Pārskata periodā LCB un tās filiāles uzsāka īpašu akciju “**Grāmata, kas izgaismo ceļu**”. Akcijas ietvaros lasītāji tika aicināti atcerēties grāmatas, kas palikušas atmiņā un iedvesmojušas dažādos dzīves periodos. Lasītāji ievietoja īpašās grāmatzīmes viņiem nozīmīgās grāmatās, kas kļuva par apliecinājumu tam, ka grāmatas joprojām spēj mainīt cilvēku domas un sajūtas, un tādējādi iedvesmojot arī citus apmeklētājus izlasīt atzīmētās grāmatas.

5.10.5. attēls. Akcijas “Grāmata, kas izgaismo ceļu” dalībnieki

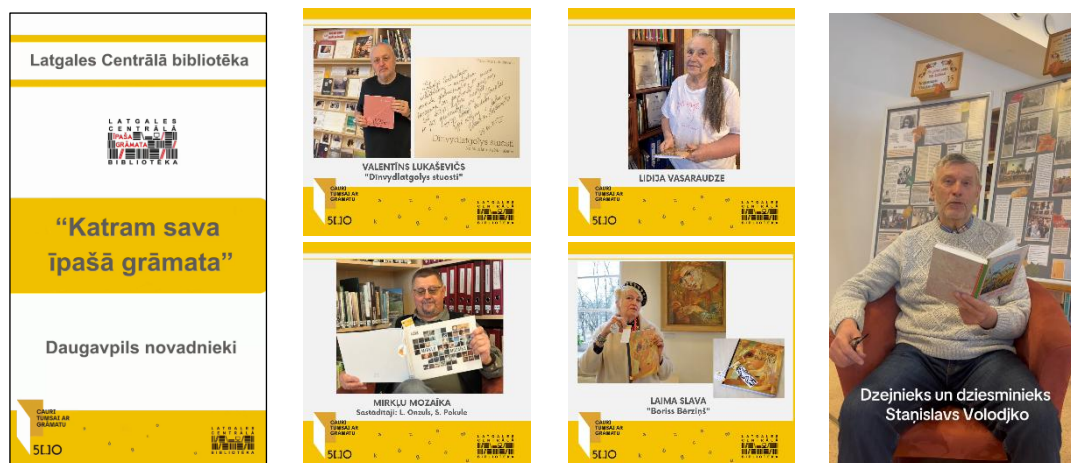
8. novembrī LNB notika cikla “Latviešu grāmatai 500” kulminācijas pasākums “**Cauri tumsai ar grāmatu**”. Tā tiešraide bija nodrošināta Latgales Centrālajā bibliotēkā. Īpaši šai dienai bija sagatavotas dažādas novadpētniecības norises, izmantojot bibliotēkas grāmatu, periodikas un digitālo resursu krājumus: sagatavotas seno grāmatu un 20. gs. 60.–80. gadu bērnu izdevumu izstādes, informācija par LCB senākajām grāmatām, pirmā grāmatu veikala-bibliotēkas īpašnieka J. Padežina zīmogu attēli un grāmatas, stendi ar preses vēsturi Daugavpilī un pilsētas vēstures faktiem, periodikas materiāli par Daugavpils publiskajām bibliotēkām.

Pasākuma viesiem tika radīta iespēja aplūkot izstādes, piedalīties sarunās, iedziļināties stāstījumā par preses attīstību pilsētā, uzzināt interesantus faktus par grāmatu izdevējiem un publisko bibliotēku attīstību Daugavpilī, pāršķirstīt bibliotēkas jaunieguvumus un dalīties iespaidos par sev svarīgāko izlasīto grāmatu. Īpaša vērība tika piesaistīta grāmatu sērijām “Mēs. Latvija, XX gadsimts” un “Es esmu...”.

Norišu cikla “Latviešu grāmatai 500” ietvaros **LCB sociālajos kontos** tika publicēti vairāki sižeti ar Daugavpils novadniekiem. Atbalstot LNB akciju “Mans grāmatplaukts”, dzejnieks, literatūrzinātnieks un rakstnieks Valentīns Lukaševičs nofotografējās pie mūsu bibliotēkas grāmatu plaukta. Izceļot LNB iniciatīvu “Tautas grāmatu plaukts”, tika publicēta dzejnieces, pedagoģes un atdzejotājas Lidijas

Vasaraudzes fotogrāfija, kuras vārds ir ierakstīts LNB dāvinātāju reģistrā. Popularizējot LCB akciju “Grāmata, kas izgaismo ceļu”, fotogrāfs Linards Onzuls un gleznotāja Maija Bērziņa izcēla sev svarīgās grāmatas.

Papildinot LCB izveidoto izstādi “**Katram sava īpašā grāmata**” ar Latvijas literātu un Daugavpils novadnieku parakstītām grāmatām, trīs video sižeti ar tādu pašu nosaukumu tika publicēti LCB sociālajos kontos. Tajos bibliotekāri ieskaņoja pieaugušo un bērnu grāmatās ierakstītos autoru novēlējumus, bet mūsu novadnieki – vietējie autori (Valentīns Lukaševičs, Linards Onzuls, Staņislavs Volodjko, Lidija Vasaraudze, Faina Osina) paši nolasīja veltījuma ierakstus no savām autorgrāmatām (skat. 5.10.6. attēlu).

5.10.6. attēls. Novadpētniecības publikācijas sociālajos kontos norišu cikla “Latviešu grāmatai 500” ietvaros

fotomākslas cienītāji

Pārskata gadā LCB bija skatāma dižā Latgales fotomākslinieka **Jāņa Gleizda simtgadei veltīta izstāde “GAISMĀ. punkts”**. Izstāde sastāvēja no Gleizda aktu fotogrāfiju reprodukcijām un konkursa melnbaltajā fotogrāfijā “Jāņa Gleizda balva fotogrāfijā 2024” finālistu darbiem. Izstādes atklāšana piedalījās tās veidotājs Igors Pličs.

Daugavpils 750. jubilejas pasākumu ietvaros LCB tika atklāta Daugavpils Universitātes rektora, profesora, akadēmiķa **Arvīda Barševska fotogrāfiju izstāde “Peonijas”**. Fotografēšanas mākslu “Peoniju” autors ir apguvis pie pasaulslavenā fotogrāfa Jurija Molodkoveca (Sanktpēterburga) un uzskata viņu par savu māksliniecisko skolotāju.

Maijā Jaunbūves bibliotēkā tika atklāta Daugavpils Valstspilsētas vidusskolas skolotājas, biedrības “Stāstnīca” dalībnieces **Ilmas Petrovas fotogrāfiju izstāde “Gaisma ielaužas triepienos”** un prezentēta viņas **grāmata “Spalvas Triepiens”**. Pasākumu caurvija iedvesmojoša atmosfēra, un tas kļuva par tikšanās brīdi starp fotomākslu, dabu, rakstīto vārdu un cilvēkiem.

5.10.7. attēls. Ilmas Petrovas fotogrāfiju izstādes atklāšana un grāmatas prezentācija

Pārdaugavas bibliotēkā tika piedāvāta **Ineses Minovas** fotogrāfiju-gleznu izstāde “**Ziedu smaržas pieskāriens**”, kas tika veltīta ziedu skaistumam un daudzveidībai, piesaistīja lielu apmeklētāju skaitu. Izstādes atklāšanas māksliniece iepazīstināja ar savu jauno tehniku – glezniecības un fotogrāfijas saplūšanu.

Ceriņu bibliotēkā bija skatāma **Ināras Dzalbes** dzejas un biedrības “Stāstnīca” fotogrāfiju kopprojekta izstāde “**Laime ir sīkumos**”. Izstādē eksponētas **Ilzes Onzules, Linarda Onzula un Ģirta Dreimaņa** fotogrāfijas, kuras tika ilustrētas Krāslavas dzejnieces Ināras Dzalbes dzejā.

Pārskata gadā Čiekuru bibliotēkā tika skatāma fotogrāfiju izstāde “**Zaļumbalļu tradīcijas Latgalē no pagātnes līdz mūsdienām**”. Fotogrāfiju autores – **Kristīne Kuņicka, Inese Minova un Tatjana Vucāne**, kuras iemūžinājušas skaistākos mirkļus no deju meistarklasēm un zaļumballes, īstenojot projektu “Brīvdabas deju tradīciju meistarklases Raiņa mājā Berķenelē”. Raiņa mājā Berķenelē notika deju meistarklases un zaļumballe, veltītas sējas un ražas laika tradīcijām.

5.10.8. attēls. Fotoizstādes “Zaļumbalļu tradīcijas Latgalē no pagātnes līdz mūsdienām” eksponāti

mākslas un radošo darbu cienītāji

Pārskata gadā LCB ASV Infromācijas centrā tika atklāta mākslinieces **Martas Folkmanes zīmējumu izstāde “Land of the free”** (“Brīvo zeme”). Zīmējumi izstādei veidoti ar nolūku iemūžināt neparastas kompozīcijas, kas novērotas, māksliniecei apciemojot izdaudzīnāto sapņu zemi Ameriku.

Pavasārī LCB tika atklāta **gleznotāju apvienības “V.I.V.A.” izstāde “Četri stāsti par gaismu”**. Apvienībā “V.I.V.A.” kopš 2006. gada darbojas četras Latgales gleznotājas – **Vēsma Ušpele, Ilze Griezāne, Vija Stupāne un Agra Ritīņa**. Gleznotāju mērķis bija atklāt Latvijas ainavas daudzveidību, aktualizēt un popularizēt Latvijas ainavas glezniecības tradīcijas. Katrs darbs šajā izstādē sniedza dziļāku izpratni par to, kā gaisma var veidot noskaņu un pastiprināt stāstus.

Pārskata gada vasarā Gaismas bibliotēkā bija skatāma **Ingas Vasiļjevas studijas “IV Darbnīca”** dalībnieku gleznu izstāde “**Iedvesma**” un **Sandras Romanovskas** izšūto gleznu izstāde “**Atvaļinājuma stāsti diegos**”. Pārskata gadā rudenī bibliotēkas lietotājiem bija iespēja aplūkot MIKC DDMV Saules skolas bērnu mākslas skolas absolventes **Ivetas Boroņenko** diplomdarbu – komiksu “Jautrā stunda” un BJC “Jaunība” brīvā laika kluba “Ruģeļi” tekstila pulciņu rokdarbu izstādi “**Rudens pieskāriens**”.

2025. gadā Čiekuru bibliotēka piedāvāja **Mākslu izglītības kompetences centra “Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskola Saules skola” studentu kvalifikācijas darbu izstādi**. Studentu darbu mērķis ir bijis radīt izsmalcinātu un valdzinošo sieviešu apģērba kolekciju. Izstādē tika piedāvāti trīs kvalifikācijas darbu kolekcijas. Pasākumā piedalījās arī izstādes kuratore – MIKC DDMV Saules skola pasniedzēja, apģērba dizaina izglītības programmas vadītāja **Jeļena Labonarska**.

5.10.9. MIKC Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskolas Saules skolas studentu kvalifikācijas darbu izstādes atklāšanas pasākums

amatniecības cienītāji

Čiekuru bibliotēkā bija apskatāma kalēja **Edgara Vronska** darbu izstāde “**Dzelzs jākaļ, kamēr karsta!**”. Mākslinieks kaļ funkcionālus un mākslinieciskus metāla izstrādājumus, rīko meistarklases Latvijā un ārzemēs, aktīvi piedalās kalēju pasākumos. Izstādes eksponāti tika pielāgoti “taktilajai apskatei”.

5.10.10. attēls. Kalēja E. Vronska izstādes atklāšanā

Pārskata periodā Jaunbūves bibliotēkā bija skatāma Daugavpils izglītības iestāžu dizaina un tehnoloģiju, datorikas un vizuālās mākslas skolotāju veidota **Ziemassvētku eglīšu rotājumu izstāde “Mazais princis”**. Radošie darbi tapuši dažādās tehnikās: adīšanā, tamborēšanā, šūšanā, papīra plastikā, gleznošanā, kokapstrādē un floristikā.

kolekcionāri

Vietējas apkaimes iedzīvotāju, Čiekuras bibliotēkas lasītāju eņģeļu privātkolekciju izstāde “**Eņģeļi katrā mājā**”. Lasītāju kolekciju papildināja arī Bērnu un jauniešu centra “Jaunība” audzēkņu darbi – pašdarinātie eņģeļi no dažādiem materiāliem.

Valsts robežsardzes Daugavpils pārvaldes Robežkontroles un imigrācijas kontroles dienesta Kinoloģijas nodaļas priekšnieka majora **Jāņa Želveja personālkolekcijas izstāde “Vienoti Eiropā”**. Jau vairākus gadus Jānis Želvis kolekcionē dažādu valstu militāros formas tērpus un atribūtiku – formas cepures, kā arī piedurkņu, krūšu un citas uzšuves, emblēmas, uzplečus u.c. Kā apgalvo kolekcijas īpašnieks, viņam nav zināms neviens cits šāds kolekcionārs Latvijā un pat Eiropā.

5.10.11. attēls. Jāņa Želveja personālkolekcijas izstādes “Vienoti Eiropā” atklāšana

dārzkopji

Pārskata gadā LAN LCB facebook profilā uzsāka jaunu rubriku “**Bibliotekārs dārzā**”. Kopā tika sagatavotas 8 publikācijas par dārza pasauli no LCB žurnāliem.

5.10.12. attēls. Jauna rubrika “Bibliotekārs dārzā” par ceriņu stādīšanu un kopšanu

Bibliotēku nedēļas ietvaros Jaunbūves bibliotēkas kolektīvs aicināja apkaimes iedzīvotājus izbaudīt pozitīvas emocijas un kopā sanāksšanas prieku, piedaloties tradicionālajā puķu sēkļu sēšanas un grāmatu lasīšanas darbnīcā “**Veicināsim zaļāku apkaimi un lasīšanas tradīcijas kopā!**”. Lielos un mazos atbalstītājus gaidīja izziņošas grāmatas, atraktīvi uzdevumi un praktiskās aktivitātes jaukai un radošai dienas pavadīšanai.

5.10.13. attēls. Puķu sēkļu sēšanas un grāmatu lasīšanas darbnīca

Pakalpojumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām ārpus bibliotēkas telpām: uz mūžu notiesātas personas

Saskaņā ar 2015. gada 15. jūnijā noslēgto sadarbības līgumu starp LCB un Ieslodzījuma vietu pārvaldes (IeVP) Daugavgrīvas cietumu LCB nodrošina grāmatu izsniegšanas punkta darbību Daugavgrīvas cietumā. 2025. gadā tika apkalpotas 8 personas, izsniegtas 220 grāmatas.

ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās dzīvojošās personas

2017. gada 28. jūlijā tika parakstīts sadarbības līgums ar VSIA “Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca” (DPNS) par grāmatu punkta organizēšanu VSIA “Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca” Ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā. 2025. gadā tika apkalpotas 28 rehabilitācijas institūcijā dzīvojošās personas, kopā tika izsniegtas 580 grāmatas. Pārskata periodā tika pierakstīti 12 darbinieki un novadīti 7 grāmatu apskati darbiniekiem.

5.11. Uzziņu un informācijas darbs

Pārskata gadā LCB un tās filiāles sniedza 6 042 uzziņas. Pieprasītākās bija bibliogrāfiskās uzziņas. Tematiskās uzziņas aptver plašu nozaru klāstu: žurnālistika, kultūra, filozofija, psiholoģija, ekonomika, uzņēmējdarbība, juridiskās zinātnes; pedagoģija, sociālais darbs, etnogrāfija, dabaszinātnes, tehniskās zinātnes, māksla, mūzika, valodniecība, literatūrzinātne, vēsture, ģeogrāfija, novadpētniecībā u.c. 2025. gadā biežāk tika pieprasītas tematiskās uzziņas medicīnas jomā. Novadpētniecības uzziņas pārsvarā tika sniegtas Daugavpils valstspilsētas mācību iestāžu audzēkņiem, kas meklēja informāciju zinātniski pētniecisko darbu un referātu rakstīšanai.

Tematiskās uzziņas parasti nepieciešamas pašizglītības vai mācību vajadzībām, reģiona iedzīvotājiem, Daugavpils valstspilsētas skolu audzēkņiem, kā arī gan vietējo, gan citu Latvijas augstskolu studējošiem.

Uzziņu, monogrāfiju un rakstu meklēšana notika LCB e-katalogā, kā arī Valsts nozīmes kopkatalogā, Nacionālās bibliogrāfijas analītikas datubāzē, PRIMO (LNB), Nacionālajā enciklopēdijā, Digitālajā kolekcijā (LNB), Periodika.lv. Lietotājiem tiek piedāvāta nepieciešamās informācijas atlase arī LCB abonētajās datubāzēs.

5.12. Bibliotēkas izglītojošā darbība (situācijas apraksts, vērtējums)

2025. gadā LCB un tās filiālbibliotēkas turpināja nodrošināt apmeklētājiem iespēju attīstīt zināšanas un prasmes, piedaloties mācību programmās, semināros, bibliotekārajās stundās un citos pasākumos un aktivitātēs.

Martā Digitālās nedēļas ietvaros LCB piedāvāja informatīvo tikšanos **“Brīdini savējos, tev zvana krāpnieks!”**, kuru vadīja Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Dienvidlatgales iecirkņa Prevencijas grupas inspektors. Pasākuma ietvaros tiks sniegta informācija par drošības pasākumiem, kas palīdz pasargāt sevi no krāpniecības gadījumiem interneta vidē un mobilajos telefonos. Savukārt seminārā **“Ieraugi krāpnieku slēpto nodomu”** tika sniegta informācija par drošību digitālajā vidē, apzinot potenciālos krāpšanas un datu drošības riskus. Pasākumu vadīja AS “Swedbank” vadošā klientu konsultante Evita Davidovska.

Sadarbībā ar Eiropas Komisijas pārstāvniecību jau trešo gadu aprīlī LCB tika piedāvāta ceļojoša grāmatu izstāde **“Atjautīgais idalgo Lamančas Dons Kihots. Ceļo valodu pasaulē!” dažādās pasaules valodās.**

Jūnijā JNB bija skatāma ceļojošā grāmatu kolekcija **“Harijs Poters un Filozofu akmens. Ceļo valodu pasaulē!”** 22 Eiropas Savienības valodās. Izstādi organizēja Europe Direct Dienvidlatgale sadarbībā ar bibliotēku tīklu, izceļot valodu daudzveidību un tulkošanas nozīmi Eiropas kultūrvīdē.

5.12.1. attēls. Ceļojošās grāmatu kolekcijas “Atjautīgais idalgo Lamančas Dons Kihots. Ceļo valodu pasaulē!” un “Harijs Poters un Filozofu akmens. Ceļo valodu pasaulē!”

ASV Informācijas centrs aicināja 9.–12. klašu skolēnus piedalīties informatīvajā seminārā par FLEX apmaiņas programmas un studiju iespējām ASV. **Pasākums tika rīkots sadarbībā ar organizāciju “Amerikas Starptautiskās izglītības padome” (American Councils for International Education) un ASV izglītības informācijas centru EducationUSA Latvia.**

2025. gada martā un aprīlī centrā jau otro reizi tika piedāvātas **4 prasmju attīstīšanas meistarklases-darbnīcas “Buen Camino: Meklējot savu ceļu – Atklājumu, pārdomu un rīcības ceļojums”**, kuras vadīja Marša Grīnberga (Marsha Greenberg) – brīvprātīgā skolotāja no ASV. Nodarbību laikā dalībnieki meklēja atbildes uz jautājumiem par laimes un prieka avotiem dzīvē, mācījās izvirzīt prioritātes saskaņā ar savu vērtību sistēmu, apguva mērķu definēšanas mākslu, kā arī praktiski darbojās, veidojot nākotnes rīcības plānus, lai tos būtu iespēja veiksmīgi realizēt.

Pārskata periodā ASV Informācijas centrā notika cikla “Walks Through a Wide World” (“Pastaiņas plašajā pasaulē”) ceturtā prezentācija angļu valodā – “Come See America” (“Ceļojums uz Ameriku”), ko vadīja Stīvens Šuits – angļu valodas pasniedzējs no ASV. Ikviens interesents tika aicināts pievienoties Stīvenam un Māršai viņu ceļojumā, lai atklātu Ameriku.

LCB Ģimenes digitālo aktivitāšu centrs 2025. gadā piedāvāja šādas **apmācību programmas:**

- **Robotikas nodarbības** (“LEGO Education SPIKE Essential” robotu konstruēšana un programmēšana) tika novadītas 40 nodarbības, kopā 172 apmeklējumi, apmeklēja 51 dalībnieks;
- **3D modelēšanas nodarbības** (trīs dimensiju datorgrafikas pamati, darbs ar programmu Tinkercad, 3D pildspalvu un 3D printeri) tika novadītas 22 nodarbības, kopā 97 apmeklējumi, apmeklēja 58 dalībnieki;
- **Termo mozaīkas** (izveido savu personīgo Ziemassvētku eglītes rotājumu decembrī) – tika novadītas 2 nodarbības, kopā 15 apmeklējumi;
- **Robotu darbnīcas** (dalībnieki izveido no LEGO® MINDSTORMS® vai “LEGO Education SPIKE Essential” komplekta robota modeli un programmē to, kā arī darbojies ar “Sphero BOLT” robotu-bumbām) tika novadītas 55 nodarbības, kopā 63 apmeklējumi;
- **3D pildspalvu radošās darbnīcas** (pieredze zīmēšanā, izmantojot 3D pildspalvu, veidojot trīsdimensionālus objektus) tika novadītas 167 nodarbības, kopā 446 apmeklējumi;
- **Grāmatzīmju veidošanas darbnīcas** (dalībnieki izveido personalizētas grāmatzīmes, pārnesot datorā izveidoto attēlu uz auduma lentes) tika novadītas 10 nodarbības, kopā 30 apmeklējumi.

Izglītības iespējas senioriem

Pārskata periodā bibliotēka īstenoja vairākas izglītojošās programmas. Pilnveidot angļu valodas pamatzināšanas Daugavpils pilsētas senioriem bija iespējams, apmeklējot angļu valodas kluba programmu

“**English Senior Club**”. Pārskata gadā tika organizētas 38 nodarbības, reģistrēti 447 apmeklējumi. Nodarbības tika organizētas klātienē. Pārskata gadā datorprasmju pamatus apguva 16 seniori.

5.13. Medijpratība (mērķauditorija, pasākumi, izglītojošā darbība, analīze)

Pārskata periodā Bibliotēkas darbinieki turpināja izglītoties profesionālās pilnveides pasākumos, lai pilnveidotu savas zināšanas un prasmes medijpratības jomā, un tās izmantotu savā profesionālajā darbā, organizējot pasākumus un mācības dažādām mērķauditorijām. 2 bibliotekārie darbinieki apguva LNB BAC organizēto bibliotekāru kompetenču pilnveides programmu “Medijpratības meistari”, savukārt 1 darbinieks piedalījās mācībās “Integrating Artificial Intelligence in Library-Based Media Literacy Training”. Tas veicināja medijpratības pasākumu organizēšanu bibliotēkā. 2025. gadā tika organizēti 13 tematiskie pasākumi un 7 mācību semināri.

5.13.1. tabula Medijpratības pasākumi

Norises – pasākumi/mācības	Norišu skaits	Apmeklējums
Medijpratības jautājumiem veltīti pasākumi pieaugušajiem	1	11
Medijpratības jautājumiem veltīti pasākumi bērniem un jauniešiem līdz 18.g.	12	228
Medijpratības mācības bērniem un jauniešiem līdz 18.g.v	2	41
Medijpratības mācības pieaugušajiem	5	66

Spilgtākie/interesantākie piemēri, secinājumi

Drošāka interneta dienas ietvaros no 11. februāra līdz 14. februārim tika rīkoti daudzveidīgi tematiskie pasākumi skolēniem t.sk. “**Pēkšņi ir ups – ekrānā aizdomīgs gadījums**”, “**Drošība sākas ar klikšķi**”, “**Neuzķeries tīklos!**” u.c. Pasākumu laikā skolēni apguva, kā gudri un droši izmantot internetu, kā atpazīt nedrošas situācijas tiešsaistē, atšķirt patiesu informāciju no maldinošas, veidot drošas paroles un pareizi rīkoties, saskaroties ar aizdomīgiem ziņojumiem. Bērni aktīvi iesaistījās, uzdeva jautājumus un dalījās savā pieredzē, kā arī dalībnieki pauda gatavību iegūtās zināšanas izmantot ikdienā un nodot tālāk draugiem un ģimenes locekļiem, veicinot drošāku digitālo vidi. Tika organizēti arī pasākumi, kuros bija praktiskā darbošanās, izveidojot grāmatzīmes kā vizuālas atgādnas, kas mudina kritiski izvērtēt informācijas avotus un vienmēr pārbaudīt faktus. Nodarbība veicināja bērnu izpratni par medijpratības nozīmi un atbildīgu rīcību tiešsaistē.

Vispasaules Drošāka interneta dienas ietvaros Daugavpils Stropu pamatskolas – attīstības centra jaunieši piedalījās tematiskā pasākumā “**ALLY rūpējas par tevi un taviem draugiem!**” Pasākumā, kas tika veltīts digitālās lietpratības veicināšanai, 22 skolēni iepazīs ar spēļu pratību un tiešsaistes spēļu drošību, kā arī izmēģināja JNB piedāvātās galda spēles kā drošu un attīstošu alternatīvu tiešsaistes spēlēm, veicinot loģisko domāšanu, radošumu un sadarbības prasmes.

Vidusskolēniem pēc notikušajām pašvaldības vēlēšanām rudenī tika piedāvāts tematisks pasākums “**Vai viss, kas solīts, ir izpildāms?**” Galvenais pasākuma objekts bija Daugavpils politisko partiju pirmsvēlēšanu programmas, uzdevums – analīze. Nodarbības mērķis bija attīstīt jauniešu prasmi kritiski vērtēt politisko informāciju un izprast pirmsvēlēšanu solījumu saturu. Skolēni, strādājot grupās, iepazīs ar Daugavpils politisko partiju pirmsvēlēšanu programmām, analizēja tajās iekļautos mērķus un solījumus, salīdzināja tos ar pašvaldības reālajām attīstības vajadzībām un budžeta iespējām. Diskusijās jaunieši vērtēja, kuri solījumi ir konkrēti un izmērāmi, bet kuri – vispārīgi un grūti īstenojami. Pasākumā publiski pieejamie dati, tādējādi nostiprinot prasmi balstīt viedokli pārbaudītā informācijā.

Vecāko klašu skolēniem tika piedāvāts tematiskais pasākums **“Mākslīgais intelekts – tā iespējas un draudi”**. Pasākuma mērķis bija veicināt skolēnu izpratni par mākslīgā intelekta lomu mūsdienu sabiedrībā un attīstīt viņu medijpratības un digitālās prasmes. Pasākuma laikā skolēni ieguva izpratni par to, kas ir mākslīgais intelekts un kā tas darbojas, uzzināja par tā pielietojumu dažādās dzīves jomās, iepazinās ar galvenajiem mākslīgā intelekta riskiem, kā arī praktiski iepazīna noderīgus mākslīgā intelekta rīkus, kurus iespējams izmantot mācību procesā. Diskusiju un uzdevumu laikā skolēni tika rosināti domāt kritiski un izvērtēt mākslīgā intelekta atbildīgu izmantošanu. Pasākums guva pozitīvu atsaucību, un dalībnieku aktīvā līdzdalība apliecināja tēmas aktualitāti un pasākuma nozīmīgumu bibliotēkas izglītojošajā darbā. Pasākumā piedalījās divas 8. klases – 46 skolēni.

Pārskata periodā tika organizētas mācības ne tikai bērniem un jauniešiem, bet arī **pieaugušajiem** t.sk. **“Chek? ReChek! – Kā atpazīt viltus ziņas?”**. Nodarbību laikā tika skaidroti dezinformācijas izplatīšanas mehānismi, klikšķēsmas virsrakstu pazīmes, manipulācijas ar attēliem un statistiku, kā arī uzticamu avotu izvēles principi. Praktiski tika analizēti mediju publikāciju piemēri, pārbaudīta informācija vairākos avotos un apgūtas prasmes nošķirt faktus no viedokļiem. Mācību dalībnieki bija bibliotēkas apmeklētāji ar redzes traucējumiem un interesenti no invalīdu sporta kluba “Daugavpils” un invalīdu biedrības “Solis plus”.

Atzīmējot Pasaules medijpratības un informācijpratības nedēļu, angļu valodas kluba **senioriem** notika LCB Ģimenes digitālo aktivitāšu centra darbinieka vadītās **mācības “Integrating Artificial Intelligence in Library-Based Media Literacy Training”**. Nodarbībās dalībniekiem tika sniegta iespēja atpazīt dažādus informācijas avotus, saprast, kā atšķirt patiesas ziņas no viltus ziņām, kā pielietot mākslīgo intelektu ikdienā, kā tas var palīdzēt vai, tieši otrādi, tikt izmantots dezinformācijas radīšanai. Mācības tika veidotas īpaši senioriem, lai palīdzētu viņiem labāk saprast medijus un informāciju internetā. Seniori aktīvi piedalījās sarunās, dalījās savā pieredzē un izmēģināja dažādus digitālos rīkus. Šādas nodarbības palīdz senioriem drošāk lietot tehnoloģijas, labāk saprast medijus un stiprina saikni starp paaudzēm.

31. oktobrī Latgales Centrālā bibliotēka organizēja **semināru pieaugušajiem “Medijpratības tendences: kā atpazīt uzticamus medijus un būt atbildīgam informācijas lietotājam”**, uzaicinot tajā **piedalīties** pētnieci, RTU Rēzeknes akadēmijas docenti, komunikācijas zinātņu doktori Sandru Sprudzāni. Eksperte aplūkoja sekojošus jautājumus: kā un kādi mediji veido mūsu realitāti, kā atpazīt kvalitatīvu mediju saturu un kas nodrošina, lai medijos izplatītā informācija būtu atbilstoša profesionālajiem principiem. Līdztekus tika aplūkotas arī tendences medijpratībā – mākslīgā intelekta ietekme mediju satura veidošanā, kā atbilstoši izmantot informāciju un dalīties ar to.

Semināra praktiskajā nodarbībā tika analizēti dažādi informācijas avoti un mediju satura piemēri, kas radījuši pārdomas par to kvalitāti un uzticamību. Noslēgumā tika diskutēts, ko katrs pats var darīt, lai veicinātu medijpratību un atbildīgu mediju lietošanu. Semināra gaitā dalībnieki secināja, ka līdz ar mākslīgā intelekta attīstību, un tā straujo ienākšanu ikdienā medijpratības jautājums ne tikai nav zaudējis savu nozīmīgumu, bet kļuvis aktuāls kā vēl nekad.

5.13.1. attēls. Medijpratības semināri un pasākumi

5.14. Tiešsaistes katalogs kā pakalpojums

LCB tiešsaistes kopkatalogā pieejama informācija par 24 bibliotēku krājumiem:

- 8 Daugavpils publiskās bibliotēkas – Latgales Centrālā bibliotēka un 7 filiāles: Bērnu bibliotēka “Zīlīte”, Gaismas bibliotēka, Jaunbūves bibliotēka, Pārdaugavas bibliotēka, Ceriņu bibliotēka, Piekrastes bibliotēka, Čiekuru bibliotēka;
- 16 Daugavpils izglītības iestāžu bibliotēkas – 11 vispārīzglītojošo skolu un 5 vidējās profesionālās izglītības iestāžu bibliotēkas.

Pārskata gadā divas izglītības iestāžu bibliotēkas – St. Broka Daugavpils Mūzikas vidusskolas bibliotēka un Daugavpils Iespēju vidusskolas bibliotēka – pabeidza krājuma ievadi BIS ALISE. Noslēdzot 2025. gadu, sešu izglītības iestāžu bibliotēku pamatkrājumi ir pilnībā rekatalogizēti un pievienoti LCB kopkatalogam. Četrās bibliotēkās pamatkrājums ir ievadīts vairāk par 70%, vienā bibliotēkā – vairāk par 60%. Gada laikā izglītības iestāžu bibliotēkas turpināja ievadīt mācību līdzekļu krājumu, lai 2026. gada augustā varētu izsniegt mācību grāmatu un citu izdevumu BIS ALISE modulī “Cirkulācija”.

5.14.1. tabula. BIS ALISE izmantošana

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2025)	Pasūtīts (Web) eksemplāru (2025)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
LCB un filiāles (8)	8	8	8	8	1	4 036	2 519
Daugavpils vispārējās un profesionālās izglītības iestāžu bibliotēkas (16)	16	16	14	0	16	1 927	41

Noslēdzot 2025. gadu, elektroniskajā kopkatalogā ir reģistrēti **462 209** monogrāfisko izdevumu eksemplāri, no tiem LCB krājumā – **198 792** eksemplārs un turpinājumsresursu eksemplāri – **19 852**, no tiem LCB krājumā – **17 104** eksemplāri.

Elektroniskajā kopkatalogā tiek ievadīti jauni bibliogrāfiskie ieraksti, papildināti un rediģēti agrāk ievadītie ieraksti (skat. 5.14.2. tabulu).

5.14.2. tabula. LCB veiktie darba procesi bibliogrāfiskajos ierakstos

Darba process	2023	2024	2025	+/-
Izveidoti MARC ieraksti	937	1 009	877	+72; -132
Importēti MARC ieraksti	3 172	3 286	2 939	+114; -347
Rediģēti MARC ieraksti	10 427	8 025	6 785	-2402; -1240

Pārskata gadā turpinājās darbs ar Autoritatīvo ierakstu datubāzi. 2025. gadā ir izveidoti 384 jauni autoritatīvie ieraksti, no Ārējās autoritatīvās datubāzes importēti 2 340 un rediģēti 811 ieraksti (skat. 5.14.3. tabulu).

5.14.3. tabula. LCB veiktie darba procesi autoritatīvajos ierakstos

	2023	2024	2025	+/-
Izveidoti autoritatīvie ieraksti	366	377	384	+11; +7
Importēti autoritatīvie ieraksti	2 601	3 351	2 340	+750; -1011
Rediģēti autoritatīvie ieraksti	376	480	811	+104; -331

Pārskata gadā tika turpināts darbs pie LCB Novadpētniecības analītisko ierakstu datubāzes papildināšanas. 2025. gadā datubāze tika papildināta ar 1 150 ierakstiem no vietējiem laikrakstiem. Noslēdzot 2025. gadu, datubāzē bija ir 87 834 ieraksti.

Pārskata gadā tika turpināta lietotāju elektroniskās datubāzes ierakstu pārbaude. 2025. gadā tika dzēsti 2 589 lietotāju ieraksti, kas ir par 704 vairāk nekā iepriekšējā gadā. Pārsvarā tika dzēsti lietotāju ieraksti, kuri bibliotēku nebija apmeklējuši ilgāk par pieciem gadiem un dublikāti.

2025. gadā autorizācijas dati no jauna tika piešķirti 303 lietotājiem. Autorizēto lietotāju skaits LCB un filiālēs sastāda 28% (4 038 lietotāji) no aktīvo lietotāju kopskaita. (skat. 5.14.4. tabulu).

5.14.4. tabula. Autorizētie lietotāji LCB un filiālēs

	2023	2024	2025	% salīdzinot ar iep. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	14 641	14 838	14 639	+1%; -1%
Autorizētie lietotāji kopā	4 774	4 478	4 038	+7%; -10%
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	433	296	303	-32%; +2%

2025. gadā turpinājās darbs pie publiskā kataloga AlisePac kopizskata pilnveidošanas. Lai pievērstu lietotāju uzmanību bibliotēkas krājuma aktualitātēm, kopkatalogā tika veidotas tematiskās kolekcijas: “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025”, “Vērtīgo grāmatu iepirkums 2025”, “2025. gada laikraksti un žurnāli”, “ASV Informācijas centra jaunumi”, kā arī ikmēneša kolekcija “Grāmatas, par kurām runā”.

Pārskata periodā tika konstatēta kopkataloga lēndarbība, ko izraisīja paaugstināta automatizētu botu pieslēgumu aktivitāte. KISC un LNB speciālisti apstiprināja, ka no citām valstīm bija novērojams pastiprināts botu piekļuves apjoms kopkatalogam, kas tika tehniski ierobežots. Atsevišķos gadījumos BIS Alise sistēmas, kā arī kopkataloga darbība tika pārtraukta vai palēnināta, kas apgrūtināja pilnvērtīgu BIS Alise izmantošanu.

Dalība LNB Bibliogrāfijas institūta projektā

Pārskata gadā LCB piedalījās LNB Bibliogrāfijas institūta projektā, kura mērķis ir nodrošināt savlaicīgu bibliogrāfisko ierakstu izveidi Latvijā izdotajiem izdevumiem nosaukumu līmenī.

Konstatējot, ka bibliogrāfiskais ieraksts par Latvijā izdotu grāmatu nav pieejams ne Valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā, ne kādā citā katalogā vai datubāzē, LCB IRN speciālisti veica grāmatas vāka, titullapas, titullapas otrās puses vai citas lappuses, kur atrodamas izdošanas ziņas, kā arī, ja iespējams, satura rādītāja skenēšanu, norādīja lappušu skaitu un nosūtīja informāciju LNB Krājuma veidošanas nodaļai.

Komunikācija ar LNB speciālistiem bija ātra un precīza – bibliogrāfiskie ieraksti tika izveidoti dažu stundu laikā. LCB speciālisti tos nepieciešamības gadījumā papildināja ar atsevišķiem datiem.

Projekta laikā LCB nosūtīja sešus pieprasījumus ierakstu izveidei, jo lielākajai daļai saņemto izdevumu bibliogrāfiskie ieraksti jau bija pieejami Valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā. Iepērkot grāmatas, LCB vadās pēc saņemtā obligātā eksemplāra, un pārsvarā LNB jau ir izveidojusi bibliogrāfiskos ierakstus grāmatām. Apraksti bija jāveido galvenokārt tām grāmatām, kuru autori ir vietējie literāti un kuras vēl nebija nodotas LNB kā obligātais eksemplārs.

Kopumā LCB pieredze projektā vērtējama pozitīvi. Mākslīgā intelekta izmantošana paātrināja grāmatu apstrādes procesu un mazināja slogu bibliotekāriem, savukārt LNB speciālisti nodrošināja kvalitatīvu un savlaicīgu bibliogrāfisko datu izveidi.

5.15. Iekšzemes un starptautiskais SBA

Pārskata gadā bibliotēka turpināja izmantot iekšzemes SBA. Šis pakalpojums nodrošināja kvalitatīvu un savlaicīgu lietotāju apkalpošanu. Saņemtie dokumenti tika izmantoti arī bibliotēkas literatūras izstāžu papildināšanai, literāro un tematisko pasākumu organizēšanai. Aktuālie dati par trīs gadiem ir apkopoti 5.15.1. tabulā.

5.15.1. tabula SBA rādītāji

SBA	2023	2024	2025
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	4	4	14
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	27	8	0
No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits	171	155	28

Pārskata gadā no LNB tika saņemti 14 pieprasījumi – 1 grāmata un 13 rakstu tekstu e-kopijas no periodiskajiem izdevumiem. SBA pakalpojumu izmantoja 10 lietotāji.

Pārskata periodā no Latvijas Neredzīgo bibliotēkas tika saņemtas 28 grāmatas pielāgotas literatūras.

5.16. Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu pieejamības jomā

2025. gada maijā tika uzsākts Bērnu bibliotēkas “Zīlīte” telpu un ēkas Mihoelsa ielā 58 rekonstrukcijas projekts. Telpu remonts un labiekārtošana tiek plānota līdz 2026. gada pavasarim. Šajā periodā BBZ pamatpakalpojumus sniedza Latgales Centrālās bibliotēkas Ģimenes digitālo aktivitāšu centrā (Rīgas ielā 22a, 1. stāvā). Šī situācija būtiski ietekmēja bibliotēkas statistiskos rādītājus – samazinājās lietotāju skaits un bibliotēkas apmeklējums, kā arī tika ierobežotas iespējas rīkot pasākumus un aktivitātes.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

6. Krājums

6.1. Krājuma komplektēšanas politika un organizācija

Pārskata gadā LCB vienotā krājuma komplektēšana tika veikta saskaņā ar aktuālo krājuma attīstības koncepciju 2021.–2025. gadam. Krājums tiek komplektēts, ievērojot šādus dokumentu atlasē kritērijus: informācijas resursu zinātniskā, kultūrvēsturiskā, literārā un mākslinieciskā vērtība, autora vai izdevēja autoritāte un nozaru speciālistu vērtējums. Pārskata gadā par prioritāti jaunieguvumu iegādē tika izvirzīta latviešu oriģinālliteratūra un Latvijā izdotās grāmatas, sevišķu uzmanību pievēršot vērtīgai nozaru literatūrai, augstvērtīgai tulkotai literatūrai un bērnu literatūrai.

6.2. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

2025. gadā no Daugavpils valstspilsētas pašvaldības apstiprinātā budžeta LCB un filiāļu krājuma komplektēšanai tika izlietoti 49721 EUR, no tiem 7652 EUR – periodikas abonēšanai. Pašvaldības finansējums grāmatu komplektēšanai tika palielināts par 6571 EUR, kas ir par 18% vairāk nekā 2024. gadā. Finansējums periodisko izdevumu abonēšanai, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, tika samazināts par 10% (skat. 6.2.1. tabulu).

6.2.1. tabula. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums 2025. gadā

	2023	2024	2025
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	43 481	43992	49721
<i>t. sk. grāmatām</i>	35 500	35498	42069
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	10 898	11425	15053
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	7 981	8494	7652
Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā	0.49	0.61	0.67
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	75 639	48008	52785

Pašvaldības finansējuma sadalījums LCB struktūrvienībās ir atkarīgs no lietotāju skaita un iznieguma rādītājiem. 2025. gadā pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai LCB sastādīja 30%, Bērnu bibliotēkai “Zīlīte” – 17,4%, Jaunbūves bibliotēkai – 15,5%, Piekrastes bibliotēkai – 14%, Pārdaugavas bibliotēkai – 8,3%, Gaismas bibliotēkai – 7,3%, Ceriņu bibliotēkai – 6%, Čiekuru bibliotēkai – 1,5% . Finansējums krājumam uz vienu iedzīvotāju pašvaldībā ir 0.67.

Pārskata gadā krājuma komplektēšanas avoti bija pašvaldības finansējums – 61%, obligātais eksemplārs – 30%, ziedojums no ASV vēstniecības Latvijā – 3%, “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” – 2,4%, dāvinājumi un bezatlīdzības izdevumi – 2 %, Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām – 1,6%.

6.3. Krājuma rādītāji

Nošēdzot 2025. gadu, LCB vienotajā krājumā ir 215894 informācijas resursi 1098636,82 EUR vērtībā. Krājumu veido dokumenti latviešu valodā – 130935 eks. (61%), svešvalodās 84959 (39%), t. sk. krievu, angļu, vācu un citās valodās.

Pa izdevumu veidiem krājumu veido grāmatas – 193560 eks. (89%), seriālizdevumi – 18697 eks. (9%), audiovizuālie dokumenti – 1355 eks. (0.6%), nošēdzumi – 1111 eks. (0.5%), elektroniskie dokumenti – 338 eks. (0.2%), spēles – 351 eks. (0.2%), novadpētniecības mapes – 217 eks. (0,1%), attēlizdevumi – 184 eks. (0.08%) un kartogrāfiskie dokumenti – 81 eks. (0,04%).

Pārskata gadā tika palielināts pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai, kas pozitīvi ietekmēja pirktu grāmatu eksemplāru skaitu. Salīdzinot ar 2024. gadu, tas ir palielinājies par 8,6%. Saņemto periodisko izdevumu skaits pārskata gadā ir samazinājies par 7,3% (skat. 6.3.1. tabulu).

6.3.1. tabula. LCB vienotā krājuma rādītāji 2023.-2025. gadā

	2023	2024	2025
Jaunieguvumi kopā	11425	15844	16446
t.sk. pirktie jaunieguvumi	3505	3437	3732
t.sk. nepirktie jaunieguvumi	3621	3816	3203
t.sk. (nodošana citām LCB struktūrvienībām)	1401	5577	6716
t.sk. periodiskie izdevumi	2898	3014	2795
t.sk. grāmatas	8366	12656	13427
t. sk. latviešu daiļliteratūra	1384	1367	1441
t. sk. bērniem	2608	2249	2282
Izslēgtie dokumenti	9264	12590	15096
Krājuma kopskaits	211290	214544	215894
Grāmatu krājuma apgrozība	1.1	1.0	1.0
Periodisko izdevumu apgrozība	2.7	2.7	3.0

Pārskata gadā jaunieguvumu proporcionālais sadalījums starp LCB struktūrvienībām bija šāds: LCB – 49%, filiālēm – 51%. Jaunieguvumos 70% veidoja monogrāfiskie izdevumi, 29% – seriālizdevumi un 1% – pārējie dokumenti.

Jauno grāmatu skaits latviešu valodā veidoja 70%, bet svešvalodās – 30%. No saņemtajiem monogrāfiskajiem izdevumiem 7,4% bija angļu valodā, no kuriem lielākā daļa iegādāta LCB ASV Informācijas centram ar ASV vēstniecības Latvijā atbalstu.

LCB un filiālēs 43% no jaunieguvumiem (neskaitot periodiskos izdevumus) veidoja daiļliteratūra, 38% – nozaru literatūra un 19% – bērnu literatūra. 21% no jaunajām grāmatām veidoja latviešu oriģinālliteratūra.

Pārskata gadā LCB vienotajā krājumā saņemti 685 dāvinājumi un bezatlīdzības izdevumi. Vērtīgus izdevumus bibliotēkai ir dāvinājušas dažādas organizācijas un iestādēs, vietējie autori un privātpersonas. Vērtīgs papildinājums LCB un filiāļu krājumam saņemts no Ukrainu kultūras centra “Mrija” sadarbībā ar Ukrainas vēstniecību Latvijā. Dāvinājumā saņemtas 115 grāmatas ukraiņu valodā – daudzveidīga literatūra no bērnu grāmatām un pieaugušo daiļliteratūras līdz nozaru izdevumiem, kas aptver vēstures, kultūras, mākslas, sporta un citus specializētus tematus. Grāmatu kolekcijas mērķis ir veicināt ukraiņu literatūras pieejamību Daugavpilī, stiprināt kultūras dialogu un atbalstīt vietējo ukraiņu kopienu, kā arī ikvienu interesentu, kurš vēlas iepazīt Ukrainas literatūru un kultūras mantojumu.

2025. gadā turpinājās darbs pie krājuma izvērtēšanas un norakstīšanas. Izslēgto dokumentu skaita pieaugums saistīts ar Bērnu bibliotēkas “Zīlīte” krājuma kvalitātes uzlabošanu. Bibliotēkā tika uzsākts telpu renovācijas projekts. Pirms remontdarbu uzsākšanas un krājuma pārceļšanas uz LCB telpām, tika veikta rūpīga krājuma izvērtēšana, norakstot nolietotos, mazpieprasītos iespaiddarbus un dubletus. Gada laikā tika veikts intensīvs darbs ar obligātajiem eksemplāriem, nododot tos glabāšanai Depozitārijā. Norakstīšanas iemesli LCB un filiālēs ir apkopoti 6.3.2. tabulā.

6.3.2. tabula. LCB vienotā krājuma norakstīšanas iemesli 2025. gadā

	Izslēgts pavisam (eks.)	t. sk. pēc norakstīšanas iemesliem							
		nolietoti	Lasītāju nozaudēti	Mazpie prasīti	Dubleti	Brīvpieejas apstākļos	Dzīvesvietas maiņa, nāve	Novecojuši (Periodika)	Nodoti citā krājumā
LCB	3286	1074	13	–	–	–	17	1347	835
BBZ	7248	566	26	70	71	65	–	569	5881
GMB	369	111	5	16	–	–	–	237	–
JBB	1305	495	12	23	–	–	10	765	–
PDB	797	264	1	23	–	–	1	508	–
CRB	1079	395	4	48	–	–	6	626	–
PKB	1012	263	12	39	–	11	3	684	–
ČKB	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kopā:	15096	3168	73	219	71	76	37	4436	6716

6.4. Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana bērnu un jauniešu literatūrā

Pārskata gadā LCB un filiālēs reģistrēti 6645 lietotāji – bērni līdz 18 gadu vecumam, kas veido vidēji 45% no kopējā lietotāju skaita.

LCB bērnu un jauniešu lietotāji veido 35%, savukārt bērnu un jauniešu krājums – tikai 2% no kopējā krājuma. Lielākā daļa bērnu LCB apmeklē Ģimenes digitālo aktivitāšu centru, kurā ir neliels grāmatu krājums darbam uz vietas, pieejamas kinētisko viktorīnu kolekcijas, Xbox One spēļu konsoles, Burvju paklājs, galda spēles, robotikas darbnīcas u.c. Digitālo aktivitāšu centra krājums tiek papildināts pēc nepieciešamības. Daiļliteratūra pusaudžiem un jauniešiem ir pieejama LCB Lietotāju apkalpošanas nodaļā, plauktā 14+, kas netiek papildināts lielā daudzumā. Pārskata gadā tas tika papildināts ar 36 grāmatām. Līdz ar to bērnu un jauniešu krājums LCB ir salīdzinoši neliels attiecībā pret lietotāju skaitu.

Lielākā Daugavpils publisko bibliotēku tīkla bibliotēka, kas specializējas bērnu un jauniešu apkalpošanā, ir LCB filiāle Bērnu bibliotēka “Zilīte”. Tajā koncentrēts lielākais bērnu un jauniešu lietotāju īpatsvars – 70%, kā arī attiecīgais krājums – 69%. Pārējās filiālēs bērnu un jauniešu lietotāju īpatsvars svārstās no 23% līdz 47%, bet krājums veido no 34% līdz 44%, izņemot Čiekuru bibliotēku. LCB un filiāļu bērnu un jauniešu krājuma attiecība pret lietotāju skaitu ir apkopota 6.4.1. tabulā.

6.4.1. tabula. Krājums bērniem LCB un filiālēs 2025. gadā

	Lietotāju skaits	Bērni līdz 18 gadiem	%	Krājums	Bērniem līdz 18 gadiem	%
LCB	5310	1862	35	69783*	1476*	2%
BBZ	2195	1546	70	15136	10521	69
GMB	640	270	42	7543	3307	44
JBB	2214	1017	46	19890	6697	34
PDB	856	393	46	10282	4125	40
CRB	1000	466	47	12739	4924	39
PKB	1856	961	52	15849	6303	40
ČKB	568	130	23	6394	627	10

*dati bez Depozitārija krājuma

Pārskata gadā 26 % grāmatu tika iegādātas bērniem pirmsskolas un sākumskolas vecuma grupā, bet kopā ar jauniešu auditorijai paredzētajām grāmatām tas veidoja 40 % no visām jauniegūtajām grāmatām. Lielākā

daļa bērniem un jauniešiem paredzēto jaunieguvumu tika novirzīta Bērnu bibliotēkai “Zīlīte” un veidoja 75% no jaunieguvumu skaita. Pārējās filiālēs – vidēji 35% no jaunieguvumu kopskaita.

Plānojot finansiālo līdzekļu izlietojumu krājuma komplektēšanai bērniem un jauniešiem līdz 18 gadiem, pārskata gadā tika ņemts vērā arī iesniegums katrā vecuma grupā. Aktīvākie lasītāji ir sākumskolas vecuma bērni, tāpēc jaunieguvumu skaits šajā vecuma grupā bija vislielākais (skat. 6.4.2. tabulu).

6.4.2. tabula. Jaunieguvumi bērniem pa vecuma grupām

Vecuma grupa	Eksemplāru skaits	%
Pirmsskolas vecuma bērniem	764	34
Jaunākā skolas vecuma bērniem	874	39
Vidējā skolas vecuma bērniem un jauniešiem	613	27

Pārskata gadā bērniem un jauniešiem tika abonēti 22 žurnālu nosaukumi. Bērniem un jauniešiem paredzētie izdevumi veidoja 20% no kopēja abonēto periodisko izdevumu skaita.

Alternatīvās lietas (spēles, puzzles, diski u.c.) tiek komplektētas salīdzinoši maz. Pārskata gadā Digitālo aktivitāšu centra krājums tika papildināts ar 3 Xbox spēlēm un 4 galda spēlēm. Filiālēs alternatīvas lietas netika iegādātas.

Būtisku ieguldījumu LCB un filiāļu krājuma papildināšanā nodrošina valsts atbalsts, īpaši lasītveicināšanas programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” ietvaros. Valsts finansējums ļauj regulāri papildināt bibliotēku krājumu ar nozares profesionāļu atlasītu, kvalitatīvu un aktuālu literatūru bērniem un jauniešiem. Pārskata gadā lasītveicināšanas programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” ietvaros no LNB tika saņemta grāmatu kolekcija kopskaitā 203 eks. 1981.98 EUR vērtībā. Bērnu žūrijas grāmatas ir īpaši pieprasītas lasītāju vidū, tādēļ to pieejamība bibliotēkās ir nozīmīgs faktors bērnu un jauniešu lasītprasmes un intereses par literatūru veicināšanā.

6.5. Datubāzes

6.5.1. Abonētās tiešsaistes datubāzes

2025. gadā LCB un filiāļu lietotājiem bija pieejamas 4 tiešsaistes abonētās datubāzes: Letonika, Lursoft Laikrakstu bibliotēka, EBSCO un Britannica Academic (skat. 6.5.1.1. tabulu), kā arī ASV informācijas centrā pieejamā datubāze *eLibraryUSA*.

6.5.1.1. tabula. Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums

Datubāze	2023	2024	2025
Letonika			
lejuplāžu skaits	13 992	13 576	10 352
Lursoft Laikrakstu bibliotēka News.lv			
skatījumi	1 613	2 244	2 305
EBSCO			
lejuplāžu skaits	94	96	95
Britannica Academic			
lejuplāžu skaits	176	558	106

Datubāzi *Letonika* pārsvarā izmanto skolēni un studenti mācību un studiju darbā, jo resurss piedāvā vairākus uzziņu izdevumus (vārdnīcas, enciklopēdijas, multimediju resursus), kā arī latviešu autoru darbu pilntekstus. 2025. gada laikā datubāzi apmeklēja 10 352 reizes, piekļuves sesiju skaits – 6 349.

Datubāze *Lursoft Laikrakstu bibliotēka* satur Latvijas centrālo un vietējo periodisko izdevumu pilntekstu publikācijas, aktuālas ziņas un rakstu apkopojumus. Pārskata gadā šī resursa apmeklējumu skaits ir nedaudz palielinājies.

Pārskata gadā lietotāji vairāk izmantoja daudznozaru e-resursu datubāzu platformas EBSCOhost e-grāmatu datubāzes *eBook Collection* un *eBook Public Library Collection*. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, pārskata gadā datubāzes izmantojums neizmainījās.

Datubāze *Britannica Academic* ietver svarīgāko ziņu apskatus no informācijas aģentūrām *The New York Times* un *BBC News*, kā arī interaktīvu pasaules atlantu ar kartēm un rakstiem par nozīmīgiem notikumiem pasaulē. Pārskata gadā datubāzi Britannica apmeklēja 15 726 reizes.

Lietotājiem, kuriem piešķirtas *Letonika*, *EBSCO*, *Britannica* paroles, bija iespēja izmantot datubāzes attālināti.

6.5.2. Pašu veidotās datubāzes

LCB mājaslapā ir pieejamas septiņas LCB veidotās datubāzes un virtuālās izstādes: [Dziesmotā Latgale](#), [Daugavpils novadnieki](#), [Dinaburgas cietoksnis](#), [Daugavpils Baznīcu kalns](#), [Latgales Centrālajai bibliotēkai – 80](#), [Rakstniece Anita Liepa](#), [Miniatūrgrāmatas](#). (skat. [8.2. sadaļu](#)).

6.6. Krājuma un datubāzu popularizēšana

Pārskata periodā krājums tradicionāli tika popularizēts literatūras izstādēs, bibliotekārajās stundās, lasītveicināšanas pasākumos, sociālajos tīklos un grāmatu kopu ietvaros.

Tradicionāli izstādes tika veidotas, pielāgojot tās konkrētā laika perioda **aktuāliem notikumiem sabiedrībā un kultūrā** (Daugavpils pilsētas jubileja, Latviešu grāmatai 500, Starptautiskā dzimtās valodas diena, Pasaules dzejas diena, Starptautiskā lasītprasmes un rakstpratības diena, Starptautiskā ģimenes diena, Ziemeļvalstu literatūras nedēļa, Dzejas dienas u.c.), **svētkiem** (gadskārtu svētki, Latvijas Republikas proklamēšanas diena u.c.), **atceres dienām** (Barikāžu aizstāvju atceres diena u.c.), **ievērojamu personību jubilejām** (Dzejniecei Aspazijai – 160, Dāņu rakstniekam Hansam Kristianam Andersenam – 220, Rakstniekam Mārim Rungulim – 75, Arhitektam Gunāram Birkertam – 100, Komponistam, mūzikas kritiķim Emīlam Dārziņam – 150, Aktierim Ģirtam Jakovļevam – 85 u.c.), **izceļot nozaru literatūru** (mūzika, psiholoģija, rokdarbi, etnogrāfija, dārzniecība u.c.) vai **radot lietotājiem lasīšanas noskaņu** (vasarīgi romāni atvaļinājuma laikam, lasāmviela ziemas vakariem u.c.).

Lai padarītu izstādes saturiski bagātākas un saistošākas, pārskata gadā tās tika papildinātas ar informāciju par autoriem, grāmatu anotācijām, interesantiem faktiem, citātiem vai novadpētniecības materiāliem. Pārdaugavas bibliotēka katrai izstādei pievienoja **QR kodu “UZZINI VAIRĀK”** (papildu informācijas par izstādes saturu, autoru vai jubilāru, arī krājumu). Tas īpaši populārs kļuva jauniešu vidū.

LCB un filiālēs **dailliteratūras izstādes** galvenokārt bija veltītas ievērojamu Latvijas un ārzemju autoru jubilejām (Aspazija, Rainis, K. Barons, M. Čaklais, J. Rokpelnis, Dž. Darels, A. Moruā u.c.). Lietotājiem tika piedāvātas arī jauniešuvumu, tematiskās un novadpētniecības izstādes, kas tika veltītas novada ievērojamiem cilvēkiem, vietām un notikumiem (par novadpētniecības izstādēm skat. [8. sadaļu](#)).

6.6.1. attēls. Literatūras izstādes LCB un filiālēs

LCB un filiālēs tradicionāli tika veidotas **jauniegvumu izstādes**. Jaunos izdevumus varēja skatīt gan pastāvīgajās literatūras izstādēs “Jaunumi”, gan mainīgajās ikmēneša ekspozīcijās.

Piekraustes bibliotēka iepazīstināja ar jaunieguvumiem pieaugušos lietotājus “Jauno grāmatu stundās” un bērnus grāmatu apskatos “Grāmatu kaleidoskops”, kā arī reizi mēnesī rīkoja “Jauno grāmatu dienu”.

Pārdaugavas bibliotēkā bērnu jaunieguvumu popularizēšanai tika iesākts pasākumu cikls “Jauno stāstu meklējumos”. Nodarbībās bērni pētīja literatūras jaunumus, dalījās iespaidos par izlasīto un izvēlējās grāmatas lasīšanai mājās.

Čiekuru bibliotēkā pielāgotās literatūras krājuma jaunieguvumus popularizēja arī ārpus bibliotēkas telpām – Augšdaugavas novada bibliotekāru seminārā un Krāslavas novada Centrālās bibliotēkas senioru kluba tikšanās reizē.

LCB visa gada garumā lietotājiem piedāvāja informatīvos materiālus – jaunieguvumu bukletus. Bukleti tika veidoti reizi divos mēnešos ar informāciju par vērtīgākajiem jaunieguvumiem daiļliteratūrā un nozaru literatūrā – kā oriģinālliteratūrā, tā arī tulkotajā literatūrā.

6.6.2. attēls. Norises jaunieguvumu popularizēšanai

Popularizējot LCB vienotā krājuma iespējas, tradicionāli tika veidotas rotējošās **grāmatu kopas**, kas gada laikā pēc kārtas nonāca LCB filiālēs dažādās pilsētas apkaimēs. Tās mērķis bija iepazīstināt bibliotēkas lietotājus ar vērtīgiem izdevumiem no LCB krājuma.

Gaismas bibliotēkā lietotāju atsaucību guvusī literatūras izstāde “**Iesakām**” kļuvusi par pastāvīgu izstādi. Katrs lasītājs var patstāvīgi papildināt izstādi ar grāmatu, kuru iesaka citiem, ievietojot tajā daiļliteratūras, nozaru literatūras un novadpētniecības krājuma izdevumus.

Popularizējot krājumu un raidījumu cikla “**Literatūra**” 7. sezonā iepazīto latviešu oriģinālliteratūru, LCB un filiālēs visa gada garumā lasītāji tika aicināti piedalīties lasīšanas tūrē. Tradicionāli grāmatas tika izvietotas bibliotēkās īpašā grāmatu plauktā.

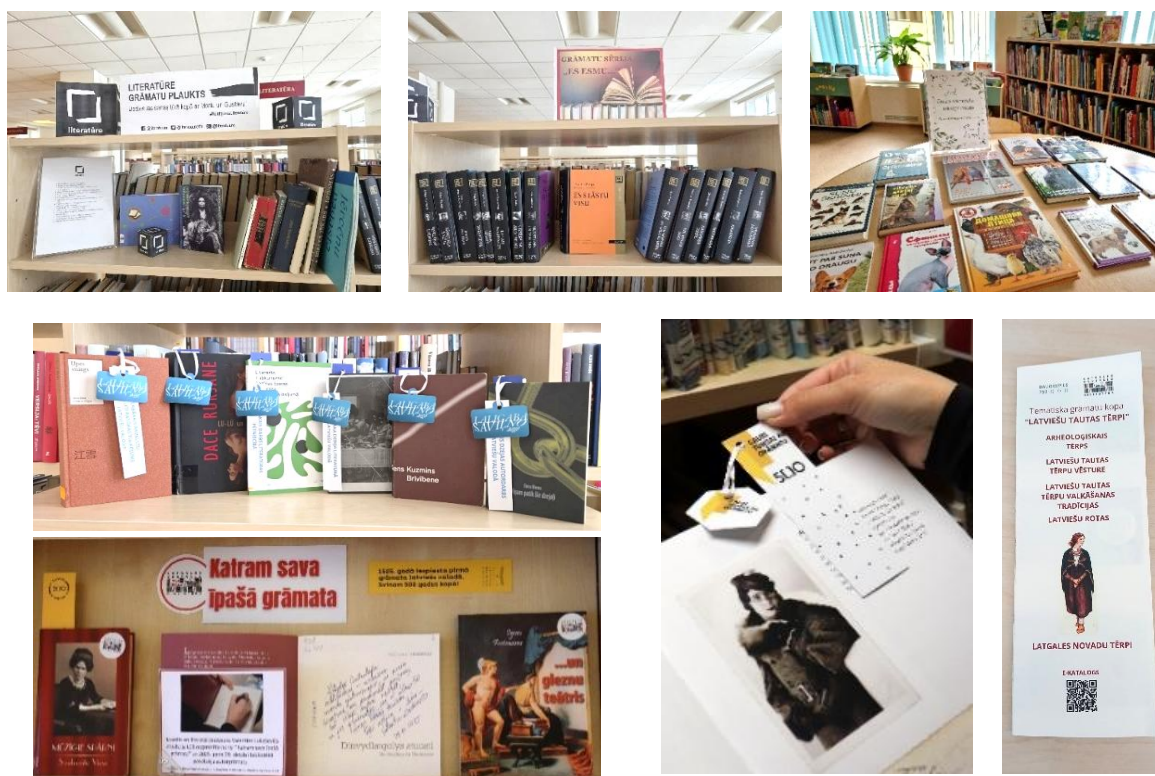
LCB speciālā plauktā ir izcēlusi augstvērtīgo grāmatu sēriju “**Es esmu...**”, kas ir latviešu oriģinālliteratūras prozas un literatūrzinātnes mijiedarbes projekts. Šobrīd lasāmi jau 18 literārie darbi.

2025. gadā tradicionāli ar īpaši veidotām grāmatzīmēm LCB tika izceltas pagājušā gada **Latvijas Literatūras gada balvas 2025 laureātu grāmatas** nominācijās: labākais dzejas autordarbs, labākais prozas autordarbs, labākais ārvalstu daiļliteratūras tulkojums latviešu valodā, spilgtākais darbs literatūras pētniecībā, LSM lasītāju simpātijas balva un spilgtākā debija literatūrā latviešu valodā. Grāmatzīmes norāda uz LALIGABA laureātu darbiem, kas palīdz bibliotēkas lietotājiem uzzināt par augstvērtīgu pašmāju oriģinālliteratūru, kā arī par godalgotu tulkoto ārzemju literatūru.

Pirmās latviešu valodā iespējās grāmatas piecsimtgaides zīmē visa gada garumā bibliotēkās tika veidotas dažādas izstādes un rīkoti tematiski pasākumi. Novembrī LCB un filiāles aicināja lietotājus piedalīties akcijā “**Grāmata, kas izgaismo ceļu**”, kurā viņi ar īpašu grāmatzīmi izcēla sev vērtīgas, nozīmīgas un iedvesmojošas grāmatas.

Pagājušajā gadā tika veidotas izstādes arī ārpus bibliotēkas, piemēram, Pārdaugavas bibliotēkas nozaru literatūras un periodikas apskati “**No kamola līdz...**” un “**Daugavpils. Simboli. Ornamenti**” bija skatāmi Daugavpils Raiņa centrā. LCB tika sagatavota literatūras izstāde “**Latviešu tautas tērpi**”. Bukleti ar informāciju par izstādi un tajā eksponētajām grāmatām tika izvietoti arī Tradīciju mājā sadarbībā ar Daugavpils valstspilsētas pašvaldības iestādi “**Vienības nams**”.

Pārskata gadā krājuma iespieddarbus ar autoru veltījuma ierakstiem un autogrāfiem turpināja marķēt ar uzlīmi “**Īpaša grāmata**”.

6.6.3. attēls. Īpaši izceltie grāmatu plaukti bibliotēkās un citas krājuma popularizēšanas norises

Bibliotekārās stundas un lasītveicināšanas pasākumi tiek organizēti, lai popularizētu krājumu un datubāzes.

Bibliotēkās tika organizētas **lasītveicināšanas programmas**: “Brīvdienas bibliotēkā”, “Zirņa bērni”, “Skaistā vasara bibliotēkā”, “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025”, rīkoti **lasītveicināšanas pasākumi**: Nacionālās Skaļās lasīšanas sacensības, “Dzejas rallijs”, orientēšanās spēle “Nākamā pietura – bibliotēka”, Ziemassvētku priekšā lasīšanas akcija Sirmā stunda “Dāvā prieku lasot!” u.c.

Lai veicinātu lasītpraksi, pasākumos interesenti gan iepazīstas ar bibliotēkas krājumu un pieejamo literatūru, gan tiekas ar literātiem un citiem bibliotēkas lietotājiem. Bibliotēkās notika tikšanās ar Latvijas un Daugavpils literātiem, grāmatizdevējiem un autoriem, piemēram, mākslinieci un bērnu grāmatu ilustratori Jekaterinu Griškjāni, dzejnieku, literatūrzinātnieku, atdzejojāju un redaktoru Kārli Vērdu, literātu, aktieri un režisoru Gustu Ābeli, grāmatu autori, aktrisi un pedagoģi Zani Daudziņu, dramaturgu, režisoru, scenāristu un rakstnieku Lauri Gundaru, grāmatu autori, ceļotāju un blogeri Zani Eniņu, Daugavpils dzejnieku Jevgeņiju Golubevu u.c.

Čiekuru bibliotēkā savu darbu aktīvi turpināja lasītāju klubs “Gaismā!”, reizi mēnesī pulcējot līdz 15 pasākuma dalībniekiem, lai runātu par konkrētām literārām tēmām un bibliotēkas krājumu, iepazītos ar jaunieguvumiem un lasītu grāmatu fragmentus. Pārskata gada beigās bibliotēkā tika sarīkota izstāde “2025. gada izlasīto grāmatu TOP Čiekuru bibliotēkā”.

Lai pievērstu lielāku uzmanību latviešu daiļliteratūrai, LCB tika novadītas bibliotekārās stundas gan par autoriem “Aspazija – spēks un daiļums un mūžam nerimstošs gars” /B. Amoliņa/, “Dainu kārtotājs – mūžīgi dzīvs mūsu atmiņās” (Krišjānis Barons), gan par dzeju “Kad koku lapas zeltā tērpijas, Dzejas rindas pie rindām vērpjas...”. Daiļliteratūras jaunumi tika izklāstīti stundā “Pusaudžu aktuālo grāmatu špikeris”, bet izveidotā interaktīvā literārā viktorīna “Jā, tāda es esmu, to zinat! Nu nākat un manu mīklu minat!” tika veltīta Aspazijas 160 gadu jubilejai. Nozaru literatūras popularizēšanai tika sagatavotas stundas: “Ieskatoties kultūras kanona vērtībās...” un “Dzimtā valoda – kā veldzējošs dzidra avota ūdens”.

6.6.4. attēls. Bibliotēkas krājuma popularizēšanas pasākumos

2025. gadā tika īstenota mērķtiecīga **krājuma popularizēšana LCB un filiāļu sociālajos medijos**. Dažādos formātos tika publicēta informācija par krājuma jaunieguvumiem, 3td e-grāmatu bibliotēku, literatūras izstādēm un datubāzēm.

Bibliotēku FB kontos lielākoties bija fotogrāfijas ar jaunieguvumiem. Papildus tika publicētas grāmatu anotācijas un pievienota saite uz LCB e-katalogu grāmatas rezervēšanai. Čiekuru bibliotēkas ziņas par pielāgotās literatūras jaunieguvumiem tika publicētas arī Augšdaugavas novada un reģiona bibliotēku Facebook kontos.

LCB tīmekļa vietnes sadaļā “Grāmatu jaunumi” regulāri tika papildināta informācija par ikmēneša jaunieguvumiem. Bez tam katru mēnesi bibliotēkas kopkatalogā tika veidotas grāmatu tematiskās kolekcijas (periodiskie izdevumi, Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija, Vērtīgo grāmatu iepirkums, lasītākās grāmatas un jaunieguvumi).

Lai veicinātu interesi par bibliotēku un lasītprieku, tika izveidota rubrika “Grāmatas, par kurām runā”, kurā katru mēnesi publicēja lasītākās bibliotēkā pieejamās grāmatas.

6.6.5. attēls. LCB un filiāļu publikācijas sociālajos tīklos

Lai veicinātu datubāzu izmantošanu, pie lietotāju datoriem un uz informatīvajiem stendiem tika izvietotas infografikas par LCB abonētajām datubāzēm, kā arī tika sniegtas individuālās konsultācijas par to pieejamību LCB tīmekļa vietnē un izmantošanas iespējām. Datubāzes tika izmantotas uzziņu darbā, novadpētniecības materiālu atlasē un izstāžu veidošanā.

6.7. Programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”

Pārskata gadā programmas “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām” ietvaros LCB un filiāļu krājums tika papildināts ar 110 iespieddarbiem 1351.62 EUR vērtībā. Izdevumi tika atlasīti atbilstoši lasītāju pieprasījumam un krājuma komplektēšanas principiem, izvērtējot, vai piedāvātās grāmatas jau ir bibliotēkas krājumā un vai nepieciešami papildu eksemplāri.

Pateicoties šai programmai, bibliotēku krājums papildināts ar latviešu daiļliteratūru, nozaru literatūras izdevumiem, augstvērtīgiem tulkojumiem un bērnu literatūru. Informācija par jaunieguvumiem tika publicēta Daugavpils pašvaldības portālā un bibliotēku sociālajos tīklos, kā arī bibliotēkās tika izvietotas saņemto grāmatu kopas, veicinot lasītāju interesi.

No 11. novembra līdz 12. decembrim visā Eiropā tika svinēta Eiropas Autoru diena. Iniciatīvas mērķis bija godināt Eiropas autorus, rosināt interesi par grāmatām un lasīšanu, kā arī veicināt valodu un kultūru daudzveidību. Iniciatīva tika īstenota projekta Read.ForReal ietvaros, ko līdzfinansēja Eiropas Komisijas programma “Radošā Eiropa”, un to vadīja septiņu partneru konsorcijs no piecām valstīm. Eiropas Autoru dienas ietvaros LCB un filiāles popularizēja Grāmatu iepirkuma programmas rezultātā saņemtās grāmatas, aktualizējot to saturu izstādēs dažādās aktivitātēs. Jaunbūves bibliotēkā tika novadīts arī pasākums pirmsskolas vecuma bērniem, kurā tika lasīta izcila igauņu rakstnieka Ilmara Tomuska grāmata “Vilka draugi”.

Saņemtās grāmatas ir nozīmīgs LCB un filiāļu krājuma papildinājums, jo tās ļauj nodrošināt aktuālas literatūras pieejamību un sekmēt kvalitatīva satura pieejamību dažādām mērķgrupām. Lielāko lasītāju atsaucību guvušas šādas grāmatas:

1. Jundze, Arno. Atgaisma.
2. Lejiņa, Virdžīnija. Reizēm. Vienmēr. Nekad;
3. Šepa, Emēlija. Baltās pēdas;
4. Jansone, Anna. Mana maziņā;
5. Manfelde, Andra. Kosmonauta iela.

6.8. Lasītāko grāmatu tops

6.8.1. tabula. Latviešu oriģinālliteratūra

	Grāmatas autors	Grāmatas nosaukums	Izdevējs	Izdošanas gads	Izsniegumu skaits
1	Daudziņa, Zane	Bērnudienas Komunālijā	Zvaigzne ABC. Jelgavas tipogrāfija	2024	73
2	Vinogradova, Laura	Vārnas	Zvaigzne ABC. Jelgavas tipogrāfija	2024	63
3	Rušmane-Vēja, Andra	Spītņieki	Latvijas Mediji. Jelgavas tipogrāfija	2025	56
4	Kovaļova, Lelde	Klusie kaimiņi	Zvaigzne ABC. Jelgavas tipogrāfija	2024	49
5	Judina, Dace	Atnāciet rīt!	Latvijas Mediji. PNB Print	2024	42

6.8.2. tabula. Tulkotā literatūra latviešu valodā

	Grāmatas autors	Grāmatas nosaukums	Izdevējs	Izdošanas gads	Izsniegumu skaits
1	Kovāčs, Miha	Lasu, tātad esmu	Jāņa Rozes apgāds. Jelgavas tipogrāfija	2024	49
2	Rīda, Šellija	plūsti kā upe	Latvijas Mediji. Jelgavas tipogrāfija	2025	40
3	Hārneska, Tīna	Ļaudis, kas sēj sniegā	Jāņa Rozes apgāds. Jelgavas tipogrāfija	2024	38
4	Lī, Melinda	Saki, ka nožēlo	Latvijas Mediji. PNB Print	2025	37
5	Makfadena, Frīda	Kolēģe	Latvijas Mediji	2025	36

6.8.3. tabula. Lasītāko grāmatu tops svešvalodās

	Grāmatas autors	Grāmatas nosaukums	Izdevējs	Izdošanas gads	Izsniegumu skaits
1	Райли, Люсинда	Девушка из Италии	Эксмо. Inspiria	2025	78
2	Кларк, Иможден	Открытки от незнакомца	Эксмо. Inspiria	2024	70
3	Уайт, Лорет Энн	Гиблое дело	Эксмо	2024	65
4	Вербер, Бернар	Ход королевой	Эксмо	2024	61
5	Бинчи, Мейв	Ночи дождей и звезд	Азбука. Азбука-Аттикус	2024	59

6.8.4. tabula. Lasītāko grāmatu tops bērniem

	Grāmatas autors	Grāmatas nosaukums	Izdevējs	Izdošanas gads	Izniegumu skaits
1	Kirkopelto, Katri	Mollis	Print Best. Izdevniecība Helios	2024	108
2	Krauzere, Kitija	Es gribu sunīti, vienalga kādu	liels un mazs. Jelgavas tipogrāfija	2024	85
3	Vanaga, Agnese	Vienu dienu ačgārni	Zvaigzne ABC. Jelgavas tipogrāfija	2024	84
4	Zvirgzdiņš, Juris	Rasas dienasgrāmata	Pētergailis. Jelgavas tipogrāfija	2025	81
5	Tomusks, Ilmars	Izmeklētāji no 3. A	Pētergailis. Jelgavas tipogrāfija	2023	78

6.9. Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības, galvenie secinājumi pārskata periodā

Kopš Krievijas pilna mēroga iebrukuma Ukrainā LCB ir būtiski samazinājusi jaunieguvumu skaitu krievu valodā. Daugavpils lingvistiskās vides kontekstā īpaši aktuāla literatūra krievu valodā ir pieaugušo auditorijai, kas ilgtermiņā var ietekmēt Bibliotēkas pamatrādītājus. Vienlaikus joprojām trūkst alternatīvu krievu valodā izdotu grāmatu piedāvājumam ārpus agresorvalstu grāmatu tirgus, kas būtu risināms valsts līmenī, iesaistot izdevējus un grāmatu tirgotājus.

Joprojām aktuāla problēma ir lietotāju neatgriezti iespieddarbi, kurus bibliotēka pēc noteiktā termiņa ir spiesta norakstīt. Pieredze rāda, ka salīdzinoši vieglāk atgūt izdevumus, kas izsniegti iepriekšējā gada laikā. Līdz ar to nepieciešams pārskatīt un pilnveidot instrukciju darbam ar lietotājiem-parādniekiem, lai efektīvāk veicinātu izniegto izdevumu atgūšanu.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

7.1. Darbs ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

Pārskata gadā LCB un tās filiāles īstenoja saskaņotu un mērķtiecīgi plānotu darbu bērnu un jauniešu apkalpošanā. Tika nodrošināti kvalitatīvi bibliotekārie pakalpojumi pirmsskolas vecuma bērniem, skolēniem, jauniešiem, viņu vecākiem un pedagogiem: tika sekmēta bērnu un jauniešu interese par grāmatām, organizēti lasīšanas veicināšanas pasākumi dažādām vecuma grupām, veikts uzziņu un konsultāciju darbs, kā arī piedāvātas saturīgas un radošas brīvā laika pavadīšanas iespējas. Ar jauniešu auditoriju aktīvi strādāja LCB pieaugušo apkalpošanas nodaļa. DAC piedāvāja plašu un daudzveidīgu

nodarbību klāstu ne tikai bērniem, bet arī jauniešiem. LCB filiālēs darbu ar jauniešiem veica gan bērnu nodaļas, gan pieaugušo apkalpošanas nodaļas.

2025. gada maijā tika uzsākts Bērnu bibliotēkas “Zīlīte” telpu un ēkas Mihoelsa ielā 58 rekonstrukcijas projekts. Bibliotēkas telpu remonts un labiekārtošana tiek plānota līdz 2026. gada pavasarim. Šajā periodā BBZ pamatpakalpojumus sniedz Latgales Centrālās bibliotēkas Ģimenes digitālo aktivitāšu centrs (Rīgas ielā 22a, 1. stāvā), tādējādi saglabājot pakalpojumu nepārtrauktību un pieejamību lietotājiem.

7.1. Darbs ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

Pārskata gadā LCB un filiālēs tika reģistrēti 6645 bērni un jaunieši līdz 18 gadiem, 45% no aktīvo lietotāju skaita. No tiem pirmsskolas vecuma bērni – 455, sākumskolas vecuma bērni – 2675, vidējā skolas vecuma bērni – 1962, pusaudži un jaunieši – 1553. Statistisko pamatrādītāju dinamika un iepriekšējo gadu dati ir apkopoti 7.1.1. tabulā.

7.1.1. tabula. Statistiskie pamatrādītāji (bērni un jaunieši līdz 18 g.) 2023.–2025. g.

	2023	2024	2025	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	6 060	6 384	6 645	+5%; +4%
Fiziskais apmeklējums	64 476	64 471	60 089	0; -7%
Izsniegums	95 035	97 919	87 516	+3%; -11%
Pasākumi	646	574	601	-11%; +5%

Pārskata gadā bērnu un jauniešu līdz 18 gadiem skaits pieaudzis par 4%, apmeklējumu skaits samazinājies par 7% un sastādījis 60089. Kopumā bērniem un jauniešiem tika izsniegti 87516 dokumenti, t.sk. periodisko izdevumu izsnieguma skaits ir 10247. Salīdzinot ar 2024. gadu, pasākumu skaits bērniem un jauniešiem palielinājies par 27 vienībām (+5%).

Skaitlisko rādītāju analīze par pakalpojumu sniegšanu bērniem un jauniešiem līdz 18 gadiem LCB un filiālēs sniegta 7.1.2. tabulā.

**7.1.2. tabula. Statistiskie pamatrādītāji (bērni un jaunieši līdz 18 g.)
LCB un filiālēs 2023.-2025. g.**

Bibliotēka	Rādītāji	2023	2024	2025	% salīdzinot ar iepr. gadu
Bērnu bibliotēka “Zīlīte”	Lietotāju skaits	1 751	1 835	1 546	+5%; -19%
	Fizisko apmeklējumu skaits	15 358	16 425	10 051	+7%; -63%
	Izsniegums	27 229	28 583	16 740	+5%; -71%
Piekrastes bibliotēka	Lietotāju skaits	936	1 001	961	+7%; -4%
	Fizisko apmeklējumu skaits	11 528	12 657	11 618	+10%; -9%
	Izsniegums	15 291	15 338	16 008	+0,3%; +4%
Jaunbūves bibliotēka	Lietotāju skaits	906	954	1 017	+5%; +7%
	Fizisko apmeklējumu skaits	9 229	10 248	10 547	+11%; +3%
	Izsniegums	17 958	21 197	19 583	+18%; -8%
Gaismas bibliotēka	Lietotāju skaits	245	236	270	-4%; +14%
	Fizisko apmeklējumu skaits	3 059	2 698	2 952	-12%; +9%
	Izsniegums	4 138	4 343	4 457	+5%; +3%

Pārdaugavas bibliotēka	Lietotāju skaits	365	487	393	-1,67%; -24%
	Fizisko apmeklējumu skaits	5 884	5 090	5 174	-13%; +2%
	Izniegums	7 372	6 997	8 491	-5%; +21%
Ceriņu bibliotēka	Lietotāju skaits	485	492	466	+1%; -6%
	Fizisko apmeklējumu skaits	6 847	5 958	6 321	-12%; +6%
	Izniegums	10 539	10 592	10 304	+1%; -3%
Čiekuru bibliotēka	Lietotāju skaits	32	73	130	+128%; +78%
	Fizisko apmeklējumu skaits	747	1 677	2 017	+124%; +20%
	Izniegums	562	608	2 781	+8%; +357%
LCB	Lietotāju skaits	1 340	1 434	1 862	+7%; +30%
	Fizisko apmeklējumu skaits	11 810	9 718	11 409	-18%; +17%
	Izniegums	11 946	10 261	9 152	-14%; -11%

Pārskata gadā par 7% samazinājies kopējais bērnu un jauniešu apmeklējumu skaits, proporcionāli par 11% samazinājies izniegumu skaits. Neskatoties uz BBZ rekonstrukcijas darbiem, būtiskas izmaiņas lietotāju skaitā, apmeklējumā un izniegumā netika novērotas. Pakalpojumu nepārtrauktība tika nodrošināta DAC un LCB filiālēs, tādējādi mazinot bibliotēkas rekonstrukcijas ietekmi uz darba rādītājiem.

ČKB grāmatu iznieguma pieaugums panākts pateicoties ciešai un aktīvai sadarbībai ar Daugavpils pirmsskolas izglītības iestādēm, Daugavpils Stropu pamatskolu-attīstības centru, Augšdaugavas novada un reģiona SAC. Parakstot Vienošanās, sadarbības partneri aktīvi izmantoja ČKB pielāgotās literatūras krājumu – grāmatas palielinātajā drukā un vieglā valodā. Pārskata periodā regulāri tika piedāvātās priekšā lasīšanas pasākumi pirmsskolas izglītības iestāžu bērniem, Daugavpils 9. pirmsskolas izglītības iestādes audzēkņi piedalījās lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025”, kā arī ČKB krājums tika popularizēts skolēnu vidū. SAC klienti ir cilvēki ar īpašām vajadzībām un dažādām lasīšanas grūtībām, tāpēc arī viņiem tika piedāvātas grāmatas no bērnu un jauniešu literatūras krājuma. Pieaugums ir pamatots, jo tieši pārskata periodā sadarbība aktivizējās un tika īstenota regulāri visa gada garumā.

7.2. Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

Pārskata gadā uzziņu darbā un pasākumu īstenošanā tika izmantoti bibliotēkā esošie resursi – iespieddarbu krājums (nozaru literatūra, daiļliteratūra, periodiskie izdevumi), LCB veidotie digitālie resursi, abonētās datubāzes, novadpētniecības materiāli. Informācijpratības un medijpratības jautājumos lietotājiem tika sniegtas individuālās un grupu konsultācijas.

Uzziņas un konsultācijas par bibliotēkas pakalpojumiem, darba režīmu, pakalpojumu pieejamību u.c. jautājumiem tika veiktas klātienē, telefoniski, e-pastā un bibliotēku FB lapās. Bērniem un jauniešiem tika sniegtas konsultācijas bibliotēku krājuma un datubāzu izmantošanā, prezentāciju veidošanā, referātu noformēšanā, zinātniski pētniecisko darbu rakstīšanā, LCB elektroniskā kataloga un 3td e-GRĀMATU bibliotēkas lietošanā, par elektroniskās lietotāja kartes saņemšanu.

LCB un filiālēs pārskata periodā tika nodrošināta pieeja internetam un iespēja izmantot datorus bezmaksas, šo pakalpojumu izmantoja arī bērni un jaunieši līdz 18 gadiem. 2025. gadā 1133 datorlietotāji (45% no kopskaita) bija bērni un jaunieši, apmeklējumu skaits – 10310. Daudzi lietotāji izmantoja bezvadu internetu savās mobilajās ierīcēs un planšetdatoros.

Bērniem un jauniešiem īpaši svarīga ir digitālo prasmju un lietpratības attīstīšana. Mūsdienu tehnoloģiju vidē būtiski ir ne tikai prast lietot dažādas ierīces un programmas, bet arī kritiski izvērtēt informāciju, droši darboties tiešsaistē un radoši izmantot digitālos rīkus mācībām un pašizpaušmei. 2025. gadā DAC tika izmantoti vairāki mūsdienīgi risinājumi un tehnoloģijas: Xbox One spēļu konsoles, Kinect sensors ar TV ekrāniem, datori, skārienjutīga interaktīvā tāfele un interaktīvais burvju paklājs. Sakarā ar

BBZ pārceļšanos uz DAC telpām tika noņemts interaktīvais velosipēds, kā arī nolietojuma dēļ lietotājiem nebija pieejamas virtuālās realitātes brilles. Pārskata gadā DAC apmeklētājiem tika piedāvātas 3D modelēšanas nodarbības, grāmatzīmju veidošanas darbnīcas, kā arī jauna robotikas nodarbību programma “Robotu piedzīvojumi”. Vispasaules Drošāka interneta dienas ietvaros LCB filiālēs tika organizēti tematiskie pasākumi skolēniem “ALLY rūpējas par tevi un taviem draugiem!”, “Tava digitālā pēda”, “Esi drošs interneta vidē!”, “Drošība sākas ar klikšķi”. Digitālajā nedēļā jaunieši piedalījās pasākumā “Mākslīgais intelekts – tā iespējas un draudi” un sarunā ar Daugavpils teātra aktrisi Agnesi Laicāni “Teātris digitālajā laikmetā”.

7.2.1. attēls. Radoši un droši digitālajā pasaulē

Liela loma bibliotēkas pakalpojumu un informācijas resursu popularizēšanā ir pasākumiem. Pārskata periodā tika organizēti 601 pasākums bērniem un jauniešiem līdz 18 gadiem, kas veido 73% no kopējā pasākumu skaita. LCB un tās filiālēs rīkoti literārie un tematiski pasākumi mērķtiecīgi piesaistīja jaunos lietotājus, veicināja bērnu un jauniešu lasītprasmes attīstīšanu, rosināja interesi par grāmatām un stiprināja izziņas motivāciju. Informācija par organizētajiem pasākumiem regulāri tika publicēta LCB tīmekļvietnē un filiāļu FB lapās.

LNB lasīšanas veicināšanas programma “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”

Pārskata gadā tika turpināta LNB lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025”. Programmā tika iesaistīti 336 dalībnieki: 72 eksperti vecumgrupā 5+; 52 eksperti vecumgrupā 7+; 65 dalībnieki vecumgrupā 9+; 71 eksperts vecumgrupā 11+; 25 dalībnieki vecumgrupā 15+; vecāku skaits – 51.

Lasīšanas veicināšanas programmas realizēšanas laikā tika organizētas vairākas aktivitātes žūrijas dalībniekiem. 4. aprīlī LCB filiālēs tika novadīti programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2024” noslēguma pasākumi “Sirdslieta, kas apvieno Molli, Rīgas Alberta ielu, 11 vecmāmiņas, mazo Džovanni un vārnas”, “Žūrijas ekspertu ballīte bibliotēkā”, “Es lasu, viņi lasa, mēs izlasījām!”, “No lappuses līdz sirdij”, “Izlasīto lappušu svētki!”, “Grāmatai vākus vērsi, pasaules raibumus tversi!”, “Ja es būtu grāmata”, kuru laikā tika noteiktas populārākās BJVŽ 2024 grāmatas un pasniegtas pārsteiguma balviņas.

7.2.2. attēls. Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas 2024 noslēguma pasākumi Daugavpilī

Vasarā bibliotēkās tika izveidotas 2025. gada žūrijas grāmatu izstādes un organizēti programmas popularizēšanas pasākumi “Esi žūrijā – vienmēr LASĪTenerģijā!”, “Nāc un lasīt sāc. BJVŽ- 2025”, “Lasām un vērtējam!”, “Ekspertu loks”. Rudenī notika pasākums ģimenēm “Saku dzejoļiem labdien!”, žūrijas kolekcijas popularizēšanas pasākumi filiālēs un ārpus tām “Ačgārņa diena bibliotēkā”, “Skan! Skan! Kas tur skan?”, “Ceļotājs čemodāns”, “Lasām kopā - viens, div', trīs!” , “Eju meklēt draugus!”.

7.2.3. attēls. Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas 2025 popularizēšanas pasākumi

Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības

2025. gadā Daugavpils skolas sadarbībā ar BBZ piedalījās Nacionālajās skaļās lasīšanas sacensībās. Konkurss paredzēts 5. klašu skolēniem, kura rezultātā tiek noskaidrots lasīšanas čempions. Sacensību mērķis ir sekmēt bērnu interesi par lasīšanu un grāmatām, pilnveidot skolēnu prasmes izvēlēties piemērotu un interesantu literatūru skaļai lasīšanai, saliedēt bērnus kopīgām lasīšanas aktivitātēm un veicināt lasītprieku.

22. maijā LCB DAC norisinājās Nacionālo skaļās lasīšanas sacensību Daugavpils reģionālais fināls. Čempiona titulu un Bibliotēkas simpātiju balvu izcīnīja Daugavpils Tehnoloģiju vidusskolas-liceja 5. klases skolnieks Kamils Buļš, 2. vietu un Skatītāju simpātiju balvu ieguva Rolands Savickis no Daugavpils Vienības pamatskolas, 2. vieta tika piešķirta arī Adelīnai Vagelei no Daugavpils Iespēju vidusskolas, 3. vietu ieguva Sofija Kostjuka no Daugavpils Saskaņas pamatskolas.

16. septembrī Preiļu Kultūras namā Kamils Buļš pārstāvēja Daugavpili Latgales reģiona skaļās lasīšanas finālā, kurā pulcējās labākie lasītāji no visas Latgales, lasot fragmentu no Džanni Rodāri grāmatas “Pasakas pa telefonu”.

7.2.4. attēls. Kamils Buļš Daugavpils reģionālajā finālā un Latgales reģiona skaļās lasīšanas finālā Preiļos /Foto: LCB un Preiļu novada pašvaldība/

Projekta “Tiekamies bibliotēkā! Bērnu rakstnieki Daugavpilī” aktivitātes

Pārskata gadā ar VKKF atbalstu turpinājās LCB īstenotā projekta “Tiekamies bibliotēkā! Bērnu rakstnieki Daugavpilī” 5. kārtas aktivitātes. Projekta ietvaros no 2025. gada janvāra līdz septembrim Daugavpils publiskajās bibliotēkās tika rīkotas tikšanās ar sešiem lasītāju iemīļotiem bērnu un jauniešu grāmatu autoriem – Zani Zustu, Inesi Valteri, Signi Višku, Kārli Vērdiņu, Luīzi Pastori un Lauri Gundaru. Projekts popularizēja lasīšanas tradīciju un kultūras vērtības literatūrā, iepazīna Daugavpils iedzīvotājus ar jaunākajiem latviešu bērnu un jauniešu grāmatu autoriem un viņu daiļdarbiem, tai skaitā, no LNB lasītveicināšanas programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2024” kolekcijas. Tikšanās bērni un jaunieši tuvāk iepazīna autoru daiļradi un literatūras radīšanas procesu.

Inese Valtere

Kārlis Vērdiņš

Signe Viška

Lauris Gundars

Zane Zusta

Luīze Pastore

7.2.5. attēls. VKKF projekta “Tiekamies bibliotēkā! Bērnu rakstnieki Daugavpilī” aktivitātes

LCB lasītveicināšanas programma “Brīvdienas bibliotēkā”

Skolēnu pavasara un rudens brīvlaikā Daugavpils publiskās bibliotēkas piedāvāja lasītveicināšanas programmu “Brīvdienas bibliotēkā” un aicināja skolas vecuma bērnus un jauniešus aizraujoši un saturīgi pavadīt brīvo laiku, piedaloties īpaši veidotā pasākumu ciklā. LCB filiālēs un DAC tika piedāvātas radošās darbnīcas, animācijas filmu rīti, folkloras stundas, grāmatu fragmentu priekšlasījumi, novadpētniecības laboratorijas, erudīcijas spēles, robotikas nodarbības, galda spēļu turnīri, virkne citu literāru un tematisku pasākumu. Kopumā pasākumos piedalījās 767 bērni un jaunieši.

Kā piemēru varam minēt JNB pavasara brīvlaika aktivitātes. Pasākumi bija veltīti marta mēnesī atzīmējamām dienām. Starptautiskās laimes dienas pasākumā “Skolēnu laimīgas dienas – BRĪVDIENAS – ir klāt!” tika lasīta Imanta Ziedoņa “Pasaka par pogu” un izgatavota laimes poga. Starptautiskās krāsu

dienas ietvaros JNB notika zīmēšanas darbnīca “Četru otu burvība”, kura laikā tika lasīti dzejoļi no Ulda Ausekļa dzejoļu krājuma “Četras otas” un uzzīmētas vizbulītes. Pasaules miega dienas pasākumā “Miega pasaku lasot un aitiņas skaitot...” skolēni iepazinās ar Jura Zvirgzdiņa “Miega pasaku” un veidoja miega aitiņas. Pasākums “Bārbija – lelle, par kuru raksta grāmatas” tika veltīts Barbijas dienai. Pasaules stāstu dienā tika organizēts pasākums “Izstāsti man savu brīvdienu stāstu!”, kurā bērni mācījās veidot stāstus par tik neparasto lietu bibliotēkā - veļas knaģiem, un noskatījās animācijas filmu “Kā Lupatiņi mazgājās”.

Rudens brīvdienās skolēni aktīvi piedalījās pasākumos, kas bija veltīti izcilākajam latviešu folkloristam, rakstniekam Krišjānim Baronam un viņa mūža darbam “Latvju dainas”. DAC norisinājās radoša darbnīca “Krišjānis Barons un slepenās lappuses”, PKB tika organizēta folkloras stunda “Dziesmas, manas labas dziesmas, dziesmas tinu kamolā”, GMB notika pasākums “Dziesmu tēvs un viņa skapis”, PDB lietotāji apmeklēja folkloras stundu “Dainu skapī”, JNB notika dainu izziņāšanas pasākums “Teciet, bērni, lūkoties...”, savukārt pirms rudens brīvdienām LAN piedāvāja jauniešiem tematisko stundu “Dainu kārtotājs - mūžīgi dzīvs mūsu atmiņās”. Godinot folkloristu viņa 190. jubilejā, bērni un jaunieši iepazinās ar Krišjānim Baronam veltītām izstādēm, uzzināja par Krišjāņa Barona darbu un dainu nozīmi, piedalījās viktorīnā “Dainu skapi atklājot”, pildīja radošos uzdevumus un veidoja savu pašrakstīto vārdu kolekciju.

7.2.6. attēls. Mazie daugavpilieši godina Krišjāni Baronu viņa 190. jubilejā

LCB lasīšanas veicināšanas programma “Skaistā vasara bibliotēkā”

2025. gadā tika turpināta LCB lasīšanas veicināšanas programma “Skaistā vasara bibliotēkā”. Tās gaitā trīs mēnešus katru ceturtdienu Daugavpils bērniem un jauniešiem tika piedāvāti saistoši lasītveicināšanas pasākumi LCB filiālēs, DAC un ASV Info centrā.

Lasītveicināšanas programmā ik mēnesi iesaistījās vairāki simti Daugavpils bērnu un jauniešu, kas ar lielu interesi piedalījās dažādās saistošās, izziņojošās un izglītojošās nodarbībās – radošās darbnīcās un konkursos, galda spēļu turnīros un rotaļās brīvā dabā, stafetēs, zibakcijās, literāros pasākumos un novadpētniecības stundās, draugu lokā tika atzīmēti arī svētki un organizēti citi saistoši pasākumi. 21. augustā bibliotēkās notika programmas noslēguma pasākumi, kuros aktīvākie dalībnieki saņēma pārsteiguma balvas.

Lasītveicināšanas programmas „Skaistā vasara bibliotēkā” piedāvātajos tematiskajos pasākumos aktīvi piedalījās gan individuālie apmeklētāji, gan arī bērnu vasaras nometņu grupas. Kopumā trīs vasaras mēnešos lasītveicināšanas programmas „Skaistā vasara bibliotēkā” pasākumus apmeklēja 800 skolēni.

7.2.7. attēls. LCB lasītveicināšanas programma “Skaistā vasara bibliotēkā”

Programmas “Skaistā vasara bibliotēkā” ietvaros tika turpināta ilggadējā sadarbība ar Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldi. Līdz 21. jūnijam LCB filiālēs un DAC tieka organizēta preventīvi izglītojoša kampaņa “Uzdod jautājumu policijai!”. Kampaņas mērķis ir dialoga veidošana ar bērniem un jauniešiem – sākumskolas un pamatskolas skolēniem – par aktuāliem jautājumiem, kas saistīti ar policijas darbu, drošību ikdienā, atbildību, likumiem, tiesībām, pienākumiem. Kampaņas organizētāji aicināja bērnus iesniegt savus jautājumus, izmantojot tam speciāli sagatavotas pastkastītes. Skolēnu brīvlaikā – jūlijā un augustā – Daugavpils publiskajās bibliotēkās tika organizētas 6 tikšanās ar Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Preventijas grupas pārstāvjiem, lai pārrunātu interesējošās un aktuālās tēmas. Bērni un jaunieši tika informēti arī par drošības aktualitātēm vasaras brīvlaikā.

7.2.8. attēls. Izglītojoša kampaņa “Uzdod jautājumu policijai”

LCB priekšā lasīšanas akcija – Sirmā stunda “Dāvā prieku lasot!”

Ziemassvētku gaidīšanas laikā LCB un filiālēs norisinājās priekšā lasīšanas akcija – sirmā stunda “Dāvā prieku lasot!”. Dalībniekiem bija iespēja gan klausīties dažādu sabiedrībā atpazīstamu cilvēku priekšlasījumus, gan arī pašiem lasīt priekšā fragmentus no iemīļotām grāmatām, dāvājot prieku un ienesot gaismu gada vistumšākajā laikā ar visgaišākajiem svētkiem.

Daugavpils publiskajās bibliotēkās viesojās un lasīšanas prieku dāvināja Daugavpils teātra aktrise Zanda Mankopa un aktieris Ritvars Gailums, četrkārtējā Eiropas čempione un divu Pasaules čempionātu bronzas medaļu īpašnice Anastasija Grigorjeva, grāmatnīcas “Jānis Roze” Daugavpilī vadītāja Ilze Donika, DVPI “Sociālais dienests” Krīzes centra vadītāja Elvīra Cvečovska, Daugavpils pilsētas Izglītības pārvaldes speciāliste Ilona Bohāne, Daugavpils Dieva Žēlsirdības Romas katoļu draudzes priesteris Aigars Bernāns, Daugavpils pilsētas domes Goda raksta un Sudraba goda zīmes laureāte Anna Oļeņikova, Valsts robežsardzes Daugavpils pārvaldes Robežkontroles un imigrācijas kontroles dienesta Kinoloģijas nodaļas priekšnieks majors Jānis Želvis, fotostudijas “Ezerzeme – F” fotogrāfs Linards Onzuls, māksliniece Jeļena Ondzule, sveču meistare Anastasija Astratova, dzejniece un fotokorespondente Ilona Kravčenoka.

7.2.9. attēls. Priekšā lasīšanas akcija – Sirmā stunda “Dāvā prieku lasot!”

Ziemeļvalstu literatūras nedēļa

No 10. līdz 16. novembrim Ziemeļvalstīs un Baltijas valstīs norisinājās ikgadējā Ziemeļvalstu literatūras nedēļa un tajā tradicionāli piedalījās LCB un tās filiāles, piedāvājot daudzveidīgu pasākumu programmu bērniem un jauniešiem. DAC aicināja pirmsskolniekus un sākumskolas skolēnus piedalīties pasaku ceļojumā “Ziemeļu rīts ar Otto un draugiem”. PKB norisinājās rītausmas lasījums “Ziemeļu draudzības stāsts”, kurā tika lasīti Bardura Oskarsona bilžu grāmatas “Suns, kaķis un pele” fragmenti un pārrunāta draudzības nozīme, spēja sadzīvot un saprast citam citu, pat ja esam ļoti atšķirīgi. PDB tika organizēts pasākums pusaudžiem “Ziemeļvalstu pasakas”, savukārt jaunieši piedalījās LCB krēslas stundā “Vienotība Ziemeļvalstīs”, kurā iepazinās ar Nobela prēmiju literatūrā un to laureātiem, īpaši izceļot norvēģu rakstnieku Jūnu Fose un viņa romānu “Nomods”, kā arī paši dalījās ar savu iecīnītāko grāmatu.

7.2.10. attēls. Ziemeļvalstu literatūras nedēļas pasākumi LCB un filiālēs

ASV Informācijas centra aktivitātes bērniem un jauniešiem

Pārskata gadā ASV Info centrā tika organizētas aktivitātes un konkursi, kas bērniem un jauniešiem sniedza iespēju nostiprināt angļu valodas zināšanas un iepazīt ASV kultūru, vidi un tradīcijas.

Daugavpils pilsētas skolēni, jaunieši un ģimenes piedalījās radošo darbu konkursā “Thank you, mommy”, kas tika veltīts Mātes dienai. Konkursa gaitā dalībnieki veidoja videoapsveikums ar veltījumu māmiņām, krustmāmiņām, vecmāmiņām Mātes dienā. Kopumā tika iesūtīti 12 video. Konkursā piedalījās 40 dalībnieki no 7 mācību iestādēm, tai skaitā arī no pirmsskolas izglītības iestādēm.

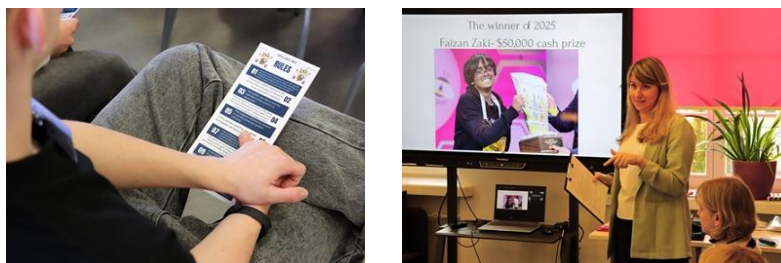
7.2.11. attēls. Konkursa “Thank you, mommy” laureāti – Latgales Industriālā tehnikuma komandas /Foto: Latgales Industriālais tehnikums/

Decembrī tika izsludināts ASV Info centra un Daugavpils pilsētas Izglītības pārvaldes Ziemassvētku radošo darbu konkurss “Santa Claus Stories to Latvian Children”. Konkursa mērķis bija rosināt un aktivizēt interesi par angļu valodu, veicināt skolēnu radošās spējas, paplašināt dalībnieku zināšanas par svētku tradīcijām ASV un Latvijā. Dalībnieki veidoja īsfilmas, radošajos darbos atspoguļojot Santa Klausa stāstus Latvijas bērniem. Konkurssam tika iesūtīti 44 radošie darbi – 24 zīmējumi un 20 video-īsfilmas – komandu darbs. Konkurss notika četrās vecuma kategorijās: 1.–3. klase, 4.–6. klase, 7.–9. klase, 10.–12. klase. Kopumā konkursā piedalījās 84 skolēni no Daugavpils izglītības iestādēm. Darbu veidošanā skolēnus atbalstīja un konsultēja 20 angļu valodas skolotāji.

7.2.12. attēls. Konkursa “Santa Claus Stories to Latvian Children” rezultātu paziņošana

Oktobrī sadarbībā ar Daugavpils pilsētas Izglītības pārvaldi notika angļu valodas burtošanas konkurss “Spelling Bee”. Konkursa mērķis bija attīstīt skolēnu angļu valodas ortogrāfiskās zināšanas un publiskās runas prasmes. Konkurss notika divās vecuma kategorijās: 9.–10. klašu skolēni un 11.–12. klašu skolēni. Kopumā konkursam pieteicās 35 skolēni no 10 Ilūkstes, Krāslavas un Daugavpils skolām.

7.2.13. attēls. Angļu valodas burtošanas konkurss “Spelling Bee”

Decembrī ASV Info centrs sadarbībā ar Daugavpils pilsētas Izglītības pārvaldi un Daugavpils Centra vidusskolu rīkoja erudīcijas konkursu “American Day”. Šogad “American Day” konkurss noritēja svētku zīmē, atzīmējot LCB ASV Informācijas centra 20 gadu jubileju un ievadot ASV 250. dzimšanas dienas svinības. 2026. gada 4. jūlijā ASV svinēs Neatkarības deklarācijas parakstīšanas 250. gadadienu, un konkurss bija daļa no šī nozīmīgā notikumu cikla.

Konkursā piedalījās 8 skolu vienpadsmit komandas četru cilvēku sastāvā. Komandām bija jāveic vairāki uzdevumi, kas bija saistīti ar ASV vēstures, līderības un inovāciju tematiku, angļu valodas terminu skaidrošanu un pareizrakstības pārbaudi. Konkursantu sniegumu vērtēja starptautiska žūrija: ASV vēstniecības Latvijā pārstāves – Kultūras atašeja Dalia Batuuka, publiskās diplomātijas atašeja Amy Smith un projektu koordinatore Natālija Oševerova, angļu valodas programmas (English Language Fellow Program) stipendiāts Matthew Joe Walther un Daugavpils Izglītības pārvaldes mācību jomas eksperte Ilona Ustinova.

7.2.14. attēls. Erudīcijas konkursu “American Day” /Foto: Daugavpils Centra vidusskola/

7.3. Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes

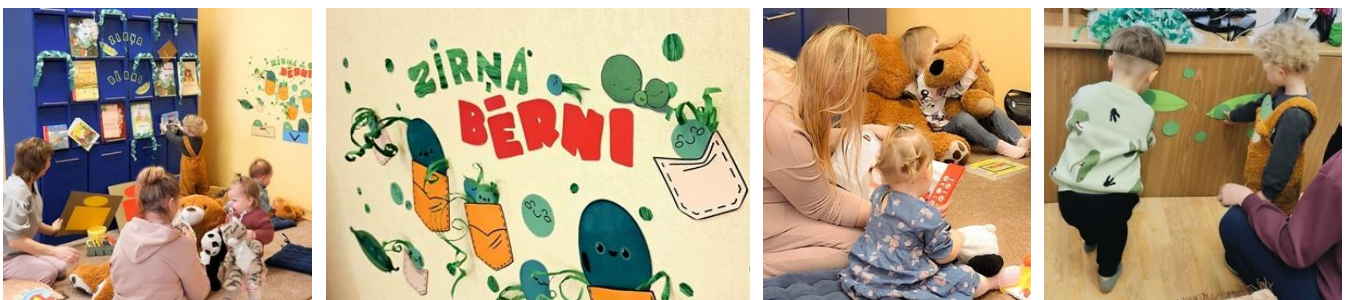
Pārskata 7.3. punktā LCB un tās filiāļu atspoguļotie pasākumi bērniem un jauniešiem ir uzskatāmi par labās prakses piemēriem. Tie demonstrē mērķtiecīgu un radošu pieeju lasīšanas veicināšanai, sekmējot bērnu un jauniešu interesi par literatūru, attīstot lasītprasmi un stiprinot bibliotēkas nozīmi kopienas dzīvē. Aktivitātēs izmantotās idejas iespējams veiksmīgi pārņemt un pielāgot citu bibliotēku darbā, ņemot vērā vietējās kopienas vajadzības un auditorijas vecumposmu.

7.3.1. Veiksmīgākie pasākumi pirmsskolas vecuma bērniem

2025. gada februārī BBZ tika uzsākta jauna lasītveicināšanas programma “Zirņa bērni” mazuļiem, kuri neapmeklē pirmsskolas izglītības iestādi. Nosaukums “Zirņa bērni” tika izvēlēts, iedvesmojoties no Raiņa daiļrades. Programma sastāvēja no trim rotaļnodarbībām, kur pašiem mazākajiem bibliotēkas draugiem bija lieliska iespēja aktīvi un radoši padarboties, aplūkot aizraujošas grāmatas, bet vecākiem – pavadīt laiku saturīgās sarunās.

Pirmajā rotaļnodarbībā “Aš-aši, ašāki. Šurp tekāt, bērniņi!” /Rainis/ mazie ķipari aplūkoja dažādas grāmatas ar taustāmām virsmām un kustīgiem elementiem, salasīja zirņšus pākstīs un kopā ar vecākiem pa zirņu celiņu devās iepazīties ar krāšņo bērnu grāmatu pasauli. Otrajā rotaļnodarbībā “Zirņa bērni salīduši siltā pākstes gultiņā” /Rainis/ mazuļi aplūkoja dažādas grāmatīņas un mīkstās rotaļlietas, pa zirņu taciņu devās pildīt interesantus uzdevumus un izvēlējās grāmatas līdzņemšanai. Trešās nodarbības “Ritēja kamolīts mākoņiem pāri” /Rainis/ laikā bērni rotaļājās, aplūkoja dažādas spēles un grāmatas, kā arī — darbojās ar krāsām.

Programmas noslēgumā vecāki atzīmēja, ka bibliotēkas apmeklēšana un rotaļnodarbības bija vērtīgs atbalsts bērnu socializācijai – mazuļi mācījās sadarboties, dalīties un ievērot vienkāršus noteikumus, īpaši iepriecinoši bija tas, ka bērniem radās interese par grāmatām. Tika izteiktas cerības, ka pēc BBZ renovācijas programma tiks atjaunota un veiksmīgi turpināsies, sniedzot bērniem un vecākiem iespēju arī turpmāk piedalīties izzinošās rotaļnodarbībās.

7.3.1.1. attēls. Lasītveicināšanas programma “Zirņa bērni”

Pārskata gadā pirmsskolas vecuma bērnu grupas aktīvi apmeklēja JNB grāmatiņu rītu “Maziem soliņiem lielajā grāmatu pasaulē”. Pasākuma mērķis bija popularizēt bibliotēkas krājumu, veicināt topošo lasītāju bibliotēkas apmeklēšanu un lasīšanas paradumu veidošanu. Grāmatiņu rītos bērni tika iepazīstināti ar bibliotēku un grāmatu izkārtojumu bērnu sektorā. Mazie bibliotēkas apmeklētāji pavadīja laiku brīnišķīgajā pasaku, stāstu un dzejoļu pasaulē, apgūstot lasīšanai noderīgas iemaņas – spēju uzmanīgi klausīties, attīstīt prasmi sekot līdz tekstam, izprast grāmatas saturu un izteikt savas domas par izlasīto.

7.3.1.2. attēls. Grāmatiņu rīts “Maziem soliņiem lielajā grāmatu pasaulē”

Latvijas valsts svētku ietvaros GMB norisinājās radošā darbnīca „Sirdī – Latvija, rokās – grāmata!” pirmsskolas vecuma bērniem. Pasākumā laikā bērni iepazīnās ar latvju rakstu nozīmi. Praktiskajā daļā mazuļi rotāja papīra ozola lapas ar latvju rakstiem, attīstot radošās prasmes un interesi par mūsu tautas tradīcijām, simboliem un vērtībām. Tāda veida aktivitātes palīdz ieaudzināt bērnos cieņu pret kultūras mantojumu, stiprina nacionālo identitāti un rada pozitīvu, emocionāli piepildītu pieredzi, kas bērniem paliek atmiņā vēl ilgi.

7.3.1.3. attēls. radošā darbnīca “Sirdī – Latvija, rokās – grāmata!”

7.3.2. Veiksmīgākie pasākumi sākumskolas vecuma bērniem

2. aprīlī jau 58. gadu tika atzīmēta Starptautiskā bērnu grāmatu diena. JNB tika organizēta literārā pēcpusdiena “58 gadi – 58 grāmatas: tas ir daudz vai maz?”. Literārajā pēcpusdienā uzmanība tika pievērsta pasaku meistara Hansa Kristiāna Andersena daiļradei, tika piedāvāta iespēja ieskatīties grāmatu izstādē “58 visforšākās grāmatas, kas ļauj iepazīt mūs, mūsu bērnus un mazbērnus” un ieklausīties bibliotekāru stāstos par viņu bērniības mīļākajām grāmatām.

7.3.2.1. attēls. Literārā pēcpusdiena “58 gadi – 58 grāmatas: tas ir daudz vai maz?”

Atzīmējot Dzejas dienas, PKB piedāvāja sākumskolas vecuma bērniem aizraujošu pasākumu “Rudu, rudu, rudenīti, rudu lapu putenīti!”. Dzejas rītā bērni iepazinās ar Dzejas dienu tradīcijām Latvijā un kopā ar Rudens rūķi devās piedzīvojumiem bagātā ceļojumā. Skolēni skaitīja un klausījās dzejolišus, mācījās paši sacerēt dzejas rindiņas, pavadīja putnus uz tālām zemēm, raka kartupeļus, lasīja sēnes mežā un ar aizrautību minēja mīklas. Noslēgumā uz krāsainām lapām tika uzrakstīti vēlējumi Rudens rūķim un izveidots skaists, rudenīgu vēlmju koks, kas priecēja ikvienu bibliotēkas apmeklētāju.

7.3.2.2. attēls. Dzejas rīts “Rudu, rudu, rudenīti, rudu lapu putenīti!”

Patriotu dienu ietvaros ČKB norisinājās pasākums “Ai, tu mana brāļa sēta, tik cēlā vietinā!”, kura mērķis bija veicināt bērnu izpratni par Latvijas kultūrvēsturiskajām vērtībām, iepazīstināt ar valsts novadu daudzveidību un stiprināt piederības sajūtu savai valstij. Nodarbības laikā dalībnieki devās izzinošā “ceļojumā” pa Latvijas novadiem. Kopīgi tika veidota lielā Latvijas karte, tajā atzīmējot nozīmīgas un bērniem saistošas pieturvietas. Pasākums sekmēja skolēnu zināšanu paplašināšanu par Latvijas novadiem, attīstīja sadarbības un izziņas prasmes, kā arī rosināja lepnumu par savu valsti un tās kultūras mantojumu.

7.3.2.3. attēls. Patriotu dienu pasākums “Ai, tu mana brāļa sēta, tik cēlā vietinā!”

7.3.3. Veiksmīgākie pasākumi pusaudžiem un jauniešiem

Pārskata gadā viens no lielāko atsaucību guvušajiem JNB pasākumiem pusaudžu vidū bija jauno grāmatu diena “Lasošās vasaras apslēptie dārgumi”. Bērni ar lielu interesi un aizrautību piedalījās pasākumā,

meklējot visdārgāko lietu pasaulē – lasītprieku. Pusaudži pārtapa par detektīviem, izveidoja savu “Detektīva CV”, uzzināja, kādas lietas ir nepieciešamas lasošajiem detektīviem, izpētīja slepeno alfabētu, minēja burtu mīklas un anketēšanā noskaidroja, kuras lasītavas lasītāji viņi ir, un pats galvenais – atklāja nelasīšanas noziegumu, atrodot visjaunākās, vēl nelasītās grāmatas un kārtīgi izpildot visus lasīšanas un informācijas meklēšanas uzdevumus!

7.3.3.1. attēls. Jauno grāmatu diena “Lasošās vasaras apslēptie dārgumi”

2025. gads Latvijas kultūrtelpā aizritēja Raiņa un Aspazijas 160 gadu jubilejas zīmē. Martā LAN organizēja bibliotekāro stundu jauniešiem “Uzdrīkstoties sadegt spīdēt”, veltītu Aspazijas 160. jubilejai, kā arī piedāvāja literāro viktorīnu “Jā, tāda es esmu, to zināt! Nu nākat un manu mīklu minat!”. Viktorīnas mērķis bija izzināt Aspazijas daiļradi un biogrāfijas nozīmīgākos faktus, aktualizēt viņas personības un literārās darbības lomu Latvijas kultūrtelpā, kā arī attīstīt radošās domāšanas prasmes un spēju izteikt savu viedokli. Viktorīna, kurā piedalījās 66 dalībnieki, bija aizpildāma tiešsaistē un ietvēra gan slēgtos, gan atvērto jautājumus, kā arī tekstradi.

7.3.3.2. attēls. Bibliotekārās stundas “Uzdrīkstoties sadegt spīdēt” un Aspazijas 160 gadu jubilejai veltītās viktorīnas dalībnieki

Bibliotēku nedēļā jaunieši piedalījās LCB orientēšanās spēlē “Nākamā pietura – bibliotēka”. Spēles laikā viņi iepazinās ar bibliotekāro darbu, LCB Lietotāju apkalpošanas nodaļas sektoriem, attīstot prasmi orientēties bibliotēkas telpās, meklēt nepieciešamās grāmatas plauktos un izmantot bibliotēkas piedāvātos resursus. Dalībnieki guva priekšstatu par informācijas meklēšanu LCB mājaslapā, elektroniskajā katalogā un digitālajos resursos, kā arī iepazinās ar bibliotēkas novadpētniecības materiāliem, apvienojot praktiskas iemaņas ar izziņas pieredzi.

7.3.3.3. attēls. Orientēšanās spēlē “Nākamā pietura – bibliotēka”

7.4. Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Bibliotekāriem jāturpina cieša sadarbība ar vecākiem un pasniedzējiem, piedāvājot mūsdienīgas un aktuālas grāmatas lasīšanas veicināšanai, drošu un atbalstošu vidi jēgpilnai brīvā laika pavadīšanai, kā arī sekmējot bērnu un jauniešu izglītību, interešu attīstību un sociālo prasmju pilnveidi.

Īpaša uzmanība jāpievērš bērniem un jauniešiem, kuru ģimenēs lasīšana netiek atbalstīta un kuriem trūkst motivācijas lasīt grāmatas. Lai risinātu šo situāciju, nepieciešams piedāvāt aizraujošas, mūsdienīgas un vecumam piemērotas grāmatas, organizēt lasīšanas klubus, stāstu vakarus un literārus pasākumus, kā arī veicināt ciešu sadarbību ar vecākiem, lai iedrošinātu bērnus lasīt arī mājās.

LCB filiālēs jauniešu auditorija tiek iesaistīta nepietiekami, tādēļ nepieciešams pilnveidot piedāvājumu šai vecuma grupai. Ir jāizstrādā jauniešiem pielāgots programmu klāsts, organizējot ne tikai lasītveicināšanas pasākumus, bet arī medijpratības un digitālo prasmju nodarbības, kā arī veidojot sociālās aktivitātes, kurās jaunieši var satikties, sadarboties un attīstīt savas intereses.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

8. Novadpētniecība (vietējā kultūras mantojuma saglabāšana un attīstība)

8.1. Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes, jauninājumi novadpētniecības darbā

2025. gadā Latgales Centrālā bibliotēka un tās filiāles novadpētniecības darbu īstenoja atbilstoši LCB noteiktajām darba prioritātēm un lietotāju pieprasījumam, darbā izmantojot “Latvijas bibliotēku novadpētniecības darba vadlīnijas” (<https://dom.lndb.lv/data/obj/file/2963519.pdf>).

Pārskata periodā notika novadpētniecības krājuma papildināšana un popularizēšana; novadpētniecības mapju papildināšana un kārtošana; analītisko ierakstu veidošana un eksports uz LNB Nacionālās bibliogrāfijas datu bāzi; uzziņu sniegšana lietotājiem; novadpētniecības tematikai veltītu izstāžu un pasākumu organizēšana un vadīšana; novadmācības stundu veidošana. Tika popularizēts vietējo mākslinieku, literātu un citu radošo personu veikums, izrādot to plašākai sabiedrībai. Turpinājās sadarbība ar vietējo kopienu, izglītības un kultūras iestādēm, biedrībām.

Pārskata gadā galvenās prioritātes bija kultūrvēsturiskā mantojuma vērtību apzināšana un popularizēšana, **Dzejas dienu pasākumu organizēšana** (skat. [8.3. sadaļu](#)), jubilejas krājuma **“Dzejas dienas 2025” izdošana**, Daugavpils pilsētai un Latgales dziesmu svētkiem veltītās **interaktīvās izstādes “Daugavpils telpā, laikā un dziesmā”** veidošana, aktīvāka **LCB digitālās kolekcijas “Daugavpils telpā un laikā” papildināšana** (skat. [8.2. sadaļu](#)).

Pagājušajā gadā apritēja 35 gadi kopš tika izdots pirmais krājums “Dzejas dienas”. Izdevumā **“Dzejas dienas 2025”** ir apkopotī Daugavpils un Augšdaugavas novada 42 dzejnieku 200 darbi – oriģināldzeja latviešu, latgaliešu, krievu, poļu un baltkrievu valodā. Tradicionāli Dzejas dienu Daugavpilī laikā notika arī jaunākā krājuma prezentācija.

2025. gadā LCB bija atbildīgā par krājuma izdošanu un visiem koordinēšanas un sagatavošanas darbiem. Notika pilsētas un novada dzejnieku apzināšana, autoru pieteikumu reģistrēšana, dzejoļu apkopošana, dokumentu sagatavošana, sadarbība ar grāmatas redaktoriem un tipogrāfiju, sagatavotā krājuma pārskatīšana un kļūdu labošana, tīrāksta apstiprināšana. Tika veikti arī visi nepieciešamie

priekšdarbi, lai organizētu un novadītu jubilejas krājuma “Dzejas dienas 2025” atvēršanas svētkus (skat. 8.1.1. attēlu).

8.1.1. attēls. Krājuma “Dzejas dienas 2025” atvēršanas pasākumā

Pārskata gadā LCB novadpētniecības jomā turpināja darbu pie interaktīvo izstāžu cikla. Daugavpils pilsētai, kas 2025. gadā svinēja 750 gadu jubileju, un Latgales dziesmu svētkiem, kas pēc desmit gadu pārtraukuma atkal skanēja Stropu estrādē, tika veltīta **interaktīvā izstāde “Daugavpils telpā, laikā un dziesmā”** (skat. 8.1.2. attēlu).

Ekspozīcija sniedza ieskatu pilsētas vēsturiskajos notikumos: pilsētas veidošanās vēsture un nosaukumu maiņa, pirmatklātie objekti senajā Dinaburgā, Latgales dziesmu svētku hronoloģija un to saistība ar Daugavpili, nozīmīgākie pilsētas objekti senos attēlos un mūsdienu fotogrāfijās, pilsētas septiņsimtgade 1975. gada presē u.c. Apmeklētājiem tika piedāvāta slaidrāde ar senām pilsētas ainām TV ekrānā, bibliotēkas veidotā datubāze “Dziesmotā Latgale”, interaktīva viktorīna datorā un planšetēs ar jautājumiem par Daugavpili un tās apkārtni (skat. [viktorīnu](#)), izstāde ar grāmatām un avīzēm no LCB krājuma, rēbusi un citas aktivitātes.

Ekspozīcijas materiāli tika apkopoti no novadpētnieku un citu autoru vēstures grāmatām, vietējiem laikrakstiem, novadpētniecības materiāliem, fotoalbumiem, kā arī no Latvijas Nacionālās bibliotēkas digitālajiem resursiem un mūsu bibliotēkas veidotajām datubāzēm. Bibliotēkas darbinieki izpētīja un sakārtoja materiālus, noformēja standus, veidoja slaidrādi un viktorīnu, fotografēja pilsētas objektus, sagatavoja aprakstus par izstādi, stendiem un aktivitātēm, izveidoja katram izdevumam grāmatzīmi utt.

Izstādes atklāšanā piedalījās un uzstājās vēstures doktors un Goda daugavpilietis Henrihs Soms ar tēmu “Pilsētas svētki un pilsētas identitāte” un mākslas zinātni doktors, Daugavpils Universitātes profesors Ēvalds Daugulis ar pētījumu “Latgales dziesmu svētki: repertuārs (latgaliešu tautasdziesmu apdares)”.

Ar šo izstādi bibliotēka vēlējas rosināt apmeklētājus pētīt un izzināt pašiem, meklēt un rast atbildes bibliotēkas krājumā pieejamajos materiālos. LCB arī sociālajos tīklos publicēja matemātisko vienādojumu “Jubilejas formula”, kurā bija jāatbild ar skaitļiem uz jautājumiem par Daugavpils vēsturiskiem notikumiem un objektiem, lai rezultātā iegūtu summu – pilsētas jubilejas skaitli 750. Pareizo atbilžu iesniedzēji – bibliotēkas lapas sekotāji – saņēma nelielu dāvaniņu.

8.1.2. attēls. Iekārtotā interaktīvā izstādē “Daugavpils telpā, laikā un dziesmā” un tās atklāšanas pasākums

Jauninājumi novadpētniecības darbā

Pagājušajā gadā bibliotēkas filiālēm tika piedāvātas ceļojošās izstādes. LCB maijā veidotā un izrādītā interaktīvā izstādē “Daugavpils telpā, laikā un dziesmā” rudenī tika izvietota JNB. LCB 2024. gadā veidotā interaktīvā izstādē “Romāna “Enpils” autoram Leonīdam Dobičīnam 130” veiksmīgi tika izstādīta PKB, pieskaņojot to romāna iznākšanas 90. gadadienai.

Sadarbībā ar pašvaldības uzņēmumu SIA “Daugavpils satiksme” tika īstenota īpaša iniciatīva – **Daugavpils kultūrvēsturiskā mantojuma popularizēšana pilsētas sabiedriskajā transportā**. LCB sagatavoja audio un vizuālos materiālus par desmit ievērojamiem Daugavpils novadniekiem (T. Broka, M. Rotko, O. Stroks, Rainis, V.S. Linarte u.c.), kuri ar savu personību un darbu ir ietekmējuši pilsētas attīstību un veidojuši tās vēsturisko un kultūras tēlu. Šī informācija vienu nedēļu tika atskaņota pilsētas sabiedriskajā transportā Daugavpils 750. jubilejas svinību ietvaros. Bibliotēkas darbinieki atlasīja tekstu, rediģēja to ierakstam 20 sek. intervālā, ieskaņoja audioierakstus un veidoja dizainu vizuālajiem attēliem (skat. 8.1.3. attēlu).

8.1.3. attēls. Daugavpils pilsētas sabiedriskajā transportā skatāmie vizuālie attēli

8.2. Novadpētniecības krājums

Komplektēšana, ietvertu materiālu veidi

Novadpētniecības krājumā ietvertu materiālu veidi: monogrāfiskie izdevumi un seriālizdevumi par Daugavpili, Augšdaugavas novadu un Latgales reģionu, novadnieku daiļliteratūras darbi, kartogrāfiskie izdevumi, nošizdevumi, tematiskās mapes, fotoalbumi, laikraksti un digitālie resursi. 2025. gada beigās LCB un tās filiāļu krājumā bija pieejami **6799** novadpētniecības izdevumi, pārskata gadā tas tika papildināts ar **211** izdevumiem.

Vērtīgākie krājuma jaunieguvumi 2025. gadā:

- Nikolajs Škuts. Fotogrāfi Daugavpilī. 1920–1940;
- Baiba Magdalēna Eglīte. Ģertrūde Zeile. Piederība;
- Naaizmērstule. Lauku zīdi. I;
- Жанна Чайкина. В спектре Динабурга;
- Vietējo literātu autordarbi, izdevumi par latgaliešu dzīvesziņu, krājums “Dzejas dienas 2025”;
- Vietējo novadnieku autorgrāmatas par Daugavpils pilsētu un vēsturi.

8.2.1. attēls. Vērtīgākie krājuma jaunieguvumi 2025. gadā

Bibliotēkas abonētie Latgales reģiona periodikas izdevumi ir būtiska novadpētniecības krājuma daļa – žurnāls “A12” un laikraksts “Vietējā Latgales Avīze”, kā arī Daugavpils vietējie laikraksti: “Latgales Laiks”, “Латгалес Лайкс”, “Миллион”.

LCB krājumā pieejamas iepriekšējos gados izdotās novada un pilsētas avīzes, kas ir vērtīgs novadpētniecības resurss: “Latgolas Bolss” (1955.–1984.), “Avangards” (1962.–1992.), “Mōras Zeme” (1989.–1994.), “Красное знамя” (1953.–1991.) u.c., kā arī digitalizētie laikraksti: “Latgales ziņas”

(1928.–1934.), “Latgales Vēstnesis” (1935.–1939.), “Daugavas Vēstnesis” (1939.–1940.), “Двинский листок” (1900.–1903.) u.c.

Krājuma organizācija un glabāšana

LCB un filiālēs novadpētniecības krājumam nodrošināta brīvpiekļuve. Krājums ir marķēts ar speciālu uzlīmi “Daugavpils novadpētniecība”, un tā lielākā daļa ir nodalīta no pārējā bibliotēkas krājuma atsevišķā nodaļā. Pārskata gadā arī novadpētniecības krājuma iespieddarbus ar autoru veltījuma ierakstiem un autogrāfiem turpināja marķēt ar uzlīmi “Īpaša grāmata”. Informācija par LCB un filiāļu novadpētniecības mapēm ir pieejama LCB [elektroniskajā katalogā](#).

Digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana

2025. gadā LCB turpināja darbu pie savas **digitālās kolekcijas “Daugavpils telpā un laikā”** papildināšanas LNB Digitālās bibliotēkas platformā ([digitalabiblioteka.lv](#)). Pārskata gadā tā tika iekļauta Digitālās bibliotēkas sadaļā [“Kolekcijas”](#), sasniedzot 100 objektu skaitu (skat. 8.2.2. attēlu). Šobrīd LCB digitālajā kolekcijā ir **275 objekti**. Digitālie objekti LCB lielajā kolekcijā ir sadalīti apakškolekcijās: “Mans stāsts. Mana Latvija”, “Daugavpils”, “Latgales Centrālās bibliotēkas vēsture” un “Dzejas dienas Daugavpilī” (skat. 8.2.3. attēlu).

Kolekcijā **“Mans stāsts. Mana Latvija”** ir aprakstīti priekšmeti, fotogrāfijas, dokumenti, grāmatas un citas nozīmīgas ģimenes vai piemiņas senlietas ar savu personisko stāstu. Kolekcijā **“Daugavpils”** ir ievadīti dokumenti un fotogrāfijas, kas saistītas ar pilsētu, tās apkārtni un iedzīvotājiem (pilsētas objekti, daugavpilieši, rēķini, izziņas, goda raksti u.c.). Kolekcijā **“Latgales Centrālās bibliotēkas vēsture”** ir pievienotas fotogrāfijas no bibliotēkas dzīves. Kolekcija **“Dzejas dienas Daugavpilī”** ir tikai iesākta, tajā ir 3 fotogrāfijas no Dzejas dienu pasākumiem.

Bibliotēkas darbinieks pierakstīja stāstus, fotografēja priekšmetus, skenēja dokumentus, veidoja aprakstus, sagatavoja nepieciešamos objekta metadatus un ievadīja tos Digitālajā bibliotēkā. Pārskata gadā LCB kolekcijā kopā tika digitalizēti **237 objekti** (14 priekšmeti un 86 dokumenti (kopā 142 lpp.), 137 fotogrāfijas (88 fotogrāfijām tika skenēta arī otra puse)). Nozīmīgu palīdzību kolekcijas papildināšanā sniedza novadpētnieks Nikolajs Pavlovičs, arī novadnieces Lidijas Vasaraudzes atbalsts bija būtisks. Pagājušajā gadā LCB digitālās kolekcijas objekti tika skatīti vairāk nekā **26 tūkstošus reižu**.

Daugavpils telpā un laikā

275 objekti

Latgales Centrālā bibliotēka kolekcijā stāsta par sabiedrisko, vēsturisko un kultūras dzīvi Daugavpils pilsētā un tās apkārtnē, iepazīstina ar bibliotēku kā vienu no pilsētas kultūrtelpām, atklāj Daugavpils iedzīvotāju veikumu un sadzīvi fotogrāfijās, dokumentos, priekšmetos un citos materiālos vai izstāsta viņu ģimenes un dzimtas stāstus. Telpa ir cilvēka ceļš, kas vijas apkārt pasaulei, lai atgrieztos mājās, bet Laiks – notikumu virkne no pagātnes caur tagadni uz nākotni. Visa cilvēka dzīve notiek telpā un laikā, tāpēc mūsu Laiks ir cilvēka prāts, kas izzina plašo Telpu – vēsturi.

Attēlā: Vienības nams 1940. gadā (Dzeive, Nr. 111, 1972, 1. janv.) un mūsdienās.

Atrasti 275 rezultāti (5.08 sekundes)

Kārtot pēc atbilstības

Daugavpils telpā un laikā

Kolekcija 275

Mans stāsts. Mana Latvija

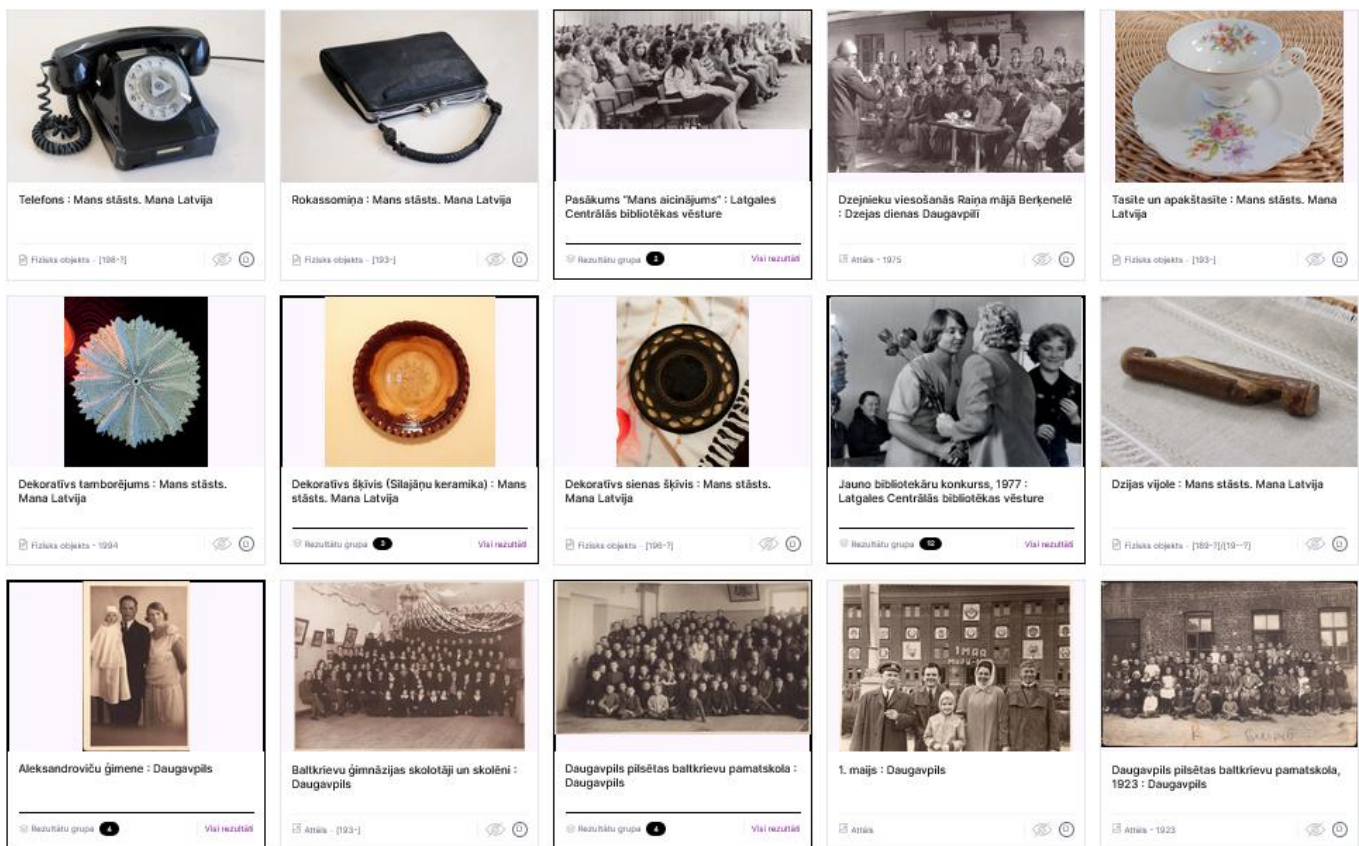
Latgales Centrālās bibliotēkas norise "Mans stāsts. Mana Latvija"

LATGALES CENTRĀLĀ BIBLIOTĒKA

Latgales Centrālās bibliotēkas vēsture

Dzejas dienas Daugavpilī

8.2.2. attēls. Digitālās kolekcijas “Daugavpils telpā un laikā” titullattēls, anotācija un apakškolekcijas

8.2.3. attēls. Digitālās kolekcijas “Daugavpils telpā un laikā” sākulmapa

2025. gadā LCB turpināja piedāvāt septiņus pašu veidotos novadpētniecības digitālos resursus: multimediju datubāzi [“Dziesmotā Latgale”](#) par Latgales dziesmu svētkiem Daugavpilī, datubāzi [“Daugavpils novadnieki”](#) par Daugavpils ievērojamām personībām, datubāzi [“Dinaburgas cietoksnis”](#) par ar cietoksni saistītajām personām un tā celtniecības vēsturi, datubāzi [“Daugavpils Baznīcu kalns”](#) par Daugavpils sakrālo mantojumu, virtuālo izstādi par LCB vēsturi [“Latgales Centrālajai bibliotēkai – 80”](#), virtuālo izstādi [“Rakstniece Anita Liepa”](#) par ievērojamo Daugavpils literāti A. Liepu, virtuālo izstādi [“Miniatūrgrāmatas”](#) ar dažām miniatūrgrāmatām no LCB kolekcijas. Novadpētniecības digitālo resursu izmantojums apkopots 8.2.1. tabulā.

Datubāzes [“Dziesmotā Latgale”](#) sadaļās (izņemot personālijas, kolektīvi un daļībnieki) tika labotas kļūdas tekstā un pārbaudītas saites (neaktīvās dzēstas vai atjaunotas). Vēl saziņā ar datubāzes lietotājiem papildus tika veikti labojumi ierakstos par koriem: labots novada nosaukums (Silajāņu aizsargu nodaļas (Feimaņu novada) koris) pēc Ernā Ulases informācijas; papildināts Jaunlaicenes izglītības biedrības “Strauts” kora ieraksts ar fotogrāfiju, informāciju par kori un avotiem pēc Jāņa Ivara Padedža informācijas.

Pēc saņemtās vēstules no lietotāja tika pārbaudīta informācija datubāzē [“Dinaburgas cietoksnis”](#) norādītajā avotā par militārpersonu A. J. Kasparsonu un vēlāk tekstā veikti labojumi.

Pastāvīgi notiek darbs pie datubāzes [“Daugavpils novadnieki”](#) uzturēšanas, labošanas un papildināšanas. Pārskata gadā datubāze tika pārnesta no vecās un ievietota jaunajā LCB mājaslapā, pielāgojot tehniskos parametrus. Novadnieku sarakstā nozares un personu uzvārdus sakārtoja pēc alfabēta, pievienoja jaunu ierakstu par mākslinieci Mairitu Folkmani.

8.2.1. tabula. Novadpētniecības digitālo resursu izmantojums

Datubāze / e-resurss	2023	2024	2025
Multimediju resurss "Dziesmotā Latgale"	53 727	12 486	18 532
Datubāze "Daugavpils novadnieki"	10 020	9 231	8 717
Datubāze "Dinaburgas cietoksnis"	9 313	16 752	10 680
Datubāze "Daugavpils Baznīcu kalns"	4 564	2 211	2 325
Virtuālā izstāde "Rakstniece Anita Liepa"	428	180	92
Virtuālā izstāde "Latgales Centrālajai bibliotēkai – 80"	920	931	624
Virtuālā izstāde "Miniatūrgrāmatas"	209	125	63
Kopā	79 181	41 916	41 033

Pārskata gadā LCB mājaslapas Novadpētniecības sadaļā tika izveidots elektroniskais resurss "**Daugavpils novadnieku jubilāru kalendārs**", izceļot novadniekus, kuriem 2025. gadā atzīmējama apaļa vai pusapaļa jubileja. Pie ziņas pievienota saite uz personas lapu datubāzē "Daugavpils novadnieki". Turpat novadpētniecības daļā "Daugavpils prese" tika pievienots apkopotais materiāls "**Daugavpils preses vēsture**" no novadpētniecības izstādes (skat. [8.3. sadaļu](#)) par drukāto presi Daugavpilī kopš 1900. gada un tās hronoloģija (skat. "[Daugavpils preses vēsture](#)").

LCB Novadpētniecības analītisko ierakstu datubāze tiek pastāvīgi papildināta. 2025. gadā tika **izveidoti un eksportēti uz LNB Nacionālās bibliogrāfijas datubāzi 1150 ierakstu** no vietējo laikrakstu "Latgales Laiks", "Латгалес Лайкс" un "Миллион" jaunākajiem numuriem (skat. 8.2.2. tabulu). Pārskata periodā analītisko aprakstu skaits palielinājies, jo tika aprakstītas arī nozīmīgākās ziņas par Latgalē notiekošo, kā arī laikraksta "Миллион" jaunizveidotā pielikuma "Latgales Ziņas" raksti. Pārskata gada beigās Novadpētniecības analītisko ierakstu datubāzē bija **kopā 87834 ieraksti**.

8.2.2. tabula. Novadpētniecības analītisko ierakstu skaits

	2023	2024	2025
Eksportēto ierakstu skaits	1 423	961	1 150

Krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums

2025. gadā LCB un tās filiāļu novadpētniecības krājums tika sistemātiski papildināts ar lokālās vēstures materiāliem un svarīgu informāciju no uzticamiem avotiem, ņemot vērā reģiona iezīmes.

Novadpētniecības mapes pārsvarā komplektētas un papildinātas ar materiāliem no periodiskiem izdevumiem. Notiek pastāvīgs darbs pie to optimizēšanas vai jaunu mapju izveidošanas, kā rezultātā var mainīties to skaits. Pārskata gadā LCB tika pārstrukturētas mapes: materiālu kopa no atsevišķās mapes "Vēsturnieks, rakstnieks Josifs Šteimans" tika ievietota mapes "Daugavpils izglītības iestādes" sadaļā "Daugavpils Universitāte", bet mapes "Daugavpils novadnieki" materiāli lielā apjoma dēļ tika sadalīti divās mapēs. Pārskata gada beigās LCB un filiālēs bija **217** novadpētniecības mapes.

Izmantojums

2025. gadā novadpētniecības krājumu galvenokārt izmantoja bibliotēkas darbinieki, gatavojot izstādes un pasākumus, skolu audzēkņi un studējošie mācību darbam, kā arī pilsētas iedzīvotāji savu zināšanu papildināšanai vai kādas konkrētas tēmas pētniecībai.

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, redzams, ka pārskata periodā interese par novadpētniecības izdevumiem ir palielinājusies, bet samazinājusies tematisko mapju izmantošana (skat. 8.2.3. tabulu). Novadpētniecības materiāli galvenokārt tiek izmantoti lasītavā.

8.2.3. tabula. Novadpētniecības krājuma izsniegums LCB un filiālēs

Fonds	2023		2024		2025	
	Kopā	Mapes	Kopā	Mapes	Kopā	Mapes
LCB	3741	167	3796	187	3800	252
BBZ	438	375	846	432	413	68
GMB	414	24	307	14	547	50
JNB	1193	144	1452	135	2905	92
PDB	1078	40	1035	35	1174	31
CRB	615	81	801	67	1521	68
PKB	1069	234	1323	241	1500	166
ČKB	-	-	884	122	1290	114
Kopā	8548	1065	10444	1233	13150	841
	9613		11677		13991	

Pārskata periodā bibliotēkas lietotājiem tika sniegtas **novadpētniecības uzziņas**. Pieprasītākās tēmas: Daugavpils novadnieki, īpaši, vietējie dzejnieki un sportisti, Kultūras dzīve Daugavpilī, Daugavpils vēsture, dažādi pilsētas objekti, dzeja u.c.

Pieprasītākās tematiskās mapes: “Daugavpils vēsture”, “Daugavpils izglītības iestādes”, “Daugavpils novadnieki”, “Daugavpils apkaimes”, “Sports Daugavpilī”, “Daugavpils cietoksnis”, “Daugavpils literāti” u.c.

Pieprasītākie izdevumi no novadpētniecības krājuma 2025. gadā:

- Barkovska, G. Daugavpils vēstures lappuses (2005);
- Якуб, З. Даугавпилс в прошлом (1998);
- Daugavpils XIX un XX gadsimta mijā. Pasta atklātne (2005);
- Brežgo, B. Przywilej miasta Dyneburga z roku 1582 (2009);
- Vienlīdz līdzvērtīga interese par izdevumiem par Daugavpils un Latgales vēsturi;
- Latgaliešu autoru, vietējo literātu un vēsturnieku, novadpētnieku grāmatas;
- vietējie izdevumi “Latgales Laiks”, “Миллион”, žurnāls A12, laikraksts “Vietējā Latgales Avīze”.

Lai sagatavotu novadpētniecības uzziņas, informācija tiek meklēta LCB krājumā (novadpētniecības mapes, e-katalogs, datubāzes u.c.), Valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā, LNB krājumā (Nacionālās bibliogrāfijas analītikas datubāze, PRIMO, periodika.lv, Digitālā bibliotēka u.c.), Lursoft Laikrakstu bibliotēkas informatīvajos materiālos, Daugavpils Universitātes datubāzē “Latgales Dati”, un daudzos citos Latvijas elektroniskajos resursos (enciklopedija.lv, lsm.lv u.c.). Bibliogrāfi, gatavojot sarežģītās tematiskās uzziņas, atkarībā no tās tēmas izmanto arī ārzemju elektroniskos resursus (EBSCO, Britannica Academic, ResearchGate, PubMed u.c.).

Pārskata gadā bibliogrāfi padziļināti pētīja šādas tēmas: Šūšanas darbnīcas, fabrika vai ateljē Daugavpilī periodikā; Masāžas efektivitāte vielmaiņas traucējumu gadījumā; Informācija par Laimoni Kriķi; Lippia dulcis; Basketbolistes Uljanas Semjonovas saistība ar Daugavpili; PSKP kongresu lēmumi par izglītību un Latvijas PSR Izglītības likums 1945–1990 (profesionālā izglītība); Medicīnas žurnāli Latvijas PSR; Diriģenta Raimonda Igolnieka saņemtie Kultūras ministrijas apbalvojumi – konkrēti nosaukumi un gadi u.c.

Bibliogrāfi palīdzēja skolēniem un studentiem meklēt informāciju pētnieciskajiem darbiem: Datu/datņu pārvaldība, File management; Satversmes sapulces vēlēšanu norise Daugavpilī / Rēzeknē;

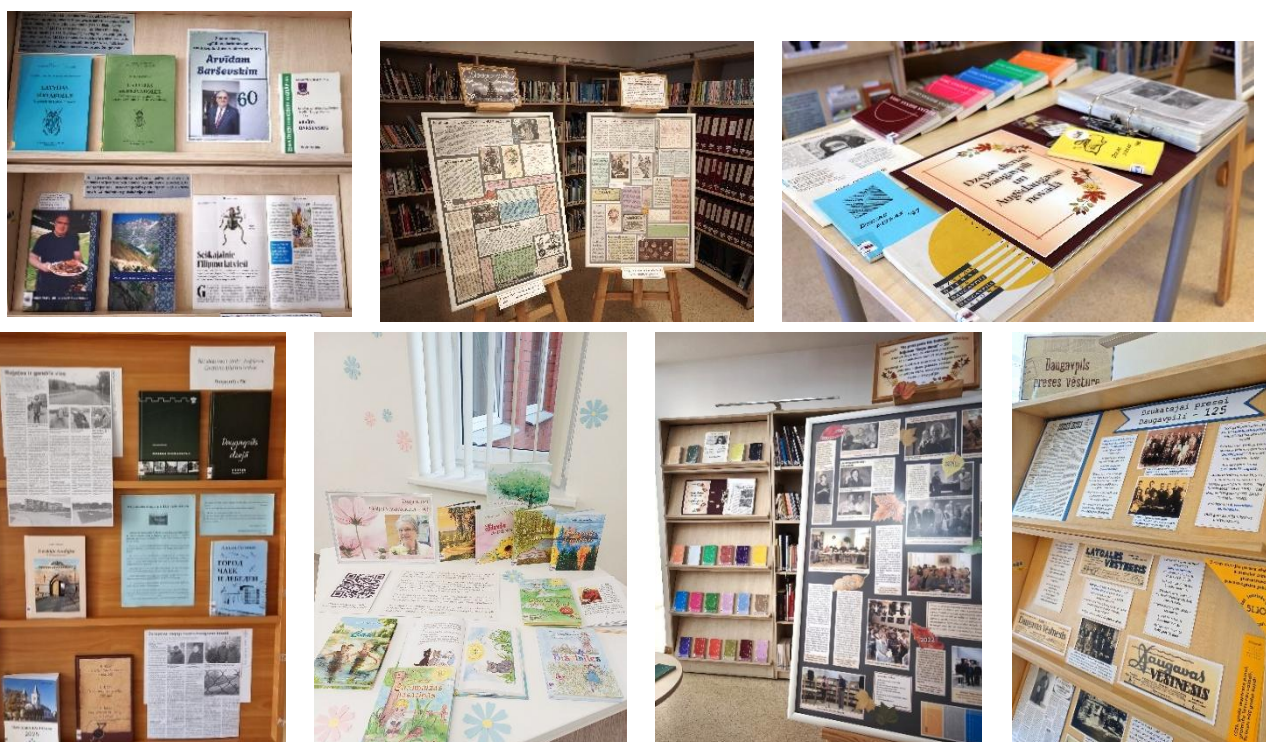
Nikolaja II vizītes Latgalē; Ziemassvētku / Jaungada tradīcijas un egles Daugavpilī un tā apvidū (1914–2025); Kāds ir latviešu valodas līmenis pusaudžiem Daugavpilī? (14–16 gadi) u.c.

Palīdzība tika sniegta arī kolēģiem. Rakstītas atbildes lietotājiem uz elektroniskajām vēstulēm par LCB periodikas krājumu vai datubāzēm, sniegtas konsultācijas lietotājiem un kolēģiem par meklēšanas iespējām elektroniskajā resursā periodika.lv.

8.3. Novadpētniecības darba veicināšana

Viens no galvenajiem novadpētniecības krājuma un darba popularizēšanas veidiem ir **novadpētniecības literatūras izstādes**. 2025. gadā LCB un tās filiāles interesentiem piedāvāja tematiskas novadpētniecības izstādes, kas bija veltītas Daugavpils vēsturei, īpaši, apkaimēm, pilsētas ievērojamām personībām un notikumiem, piemēram, “Vienības vārds Daugavpilī” (par 6 pilsētas objektiem ar Vienības vārdu nosaukumā), “Daugavpils preses vēsture” (drukātajai presei Daugavpilī – 125, pirmā avīze “Dvinskij Līstok”, preses izdevumu iznākšanas un pastāvēšanas hronoloģija), “No pirmā panta līdz šodienai: krājumam “Dzejas dienas” – 35”, “Kad pilsēta mirdz svētku gaismās un sajūtu stāstos” (Daugavpils Ziemassvētku noskaņās 20. gs. 30. gadu presē, pilsētas galvenā egle slaidrādē fotogrāfijās (2004–2024)), dokumentu un fotogrāfiju izstāde “Bibliotēkas stāstu virkne” (veltīta Pārdaugavas bibliotēkas 70 gadu jubilejai), “Cilvēks, kas runāja caur teātri” (aktierim, režisoram Solomonam Mihoelsam – 135), “Tilts, kas savieno” (Vienības tiltam – 90), “Šeit sākās mūsu stāsts – Ruģeļu un Čerepovas apkaimju vēsture” (Daugavpilij – 750), “Platyderus barsevskisi” (Arvīdam Barševskim – 60), “Zinātnieks kvantu stāvoklī” (matemātiķim, profesoram Andrim Ambainim – 50), “Es neesmu rakstniece, es esmu vēsturniece” /G. Barkovska/ (vēsturniecei, novadpētniecei Genovefai Barkovskai – 90) un daudzas citas.

Izstādes tiek rīkotas arī novadpētniecības izstāžu cikla ietvaros, piemēram, “Daugavpilij – 750: neaizmirstot pagātņi, atklājām nākotni” (JNB), “Iezīmēti Daugavpilī”, kas veltīts 2025. gada jubilāriem (PKB). LCB pastāvīgi ir izstādīta un regulāri tiek papildināta un mainīta izstāde “Jauniegvumi novadpētniecībā”.

8.3.1. attēls. Novadpētniecības izstādes

Pārskata gadā bibliotēkās notika **novadmācības stundas, laboratorijas un ekskursijas** bērniem un jauniešiem, popularizējot novadpētniecības krājumu (skat. 8.3.2. attēlu), piemēram:

- Jaunbūves bibliotēka organizēja pasākumus “Kādās valodās prot runāt daugavpilieši?” (sarunas par valodu un kultūru daudzveidību, valodas nozīmi pašizpaušmē un komunikācijā) un “Mūsu Daugavpilij – 750: mīlam, sveicam, apbrīnojam!” (Jaunbūves apkaimes vēsture, ceļojumu maršruta pa Daugavpils interesantākajām vietām veidošana u.c. aktivitātes) un rīkoja novadpētniecības viktorīnu “Stāstu kamoliņu tīnu, Daugavpili iepazīnu” (latgaliešu tradīcijas, Daugavpils vēsture, vietējo literātu radošā pasaule u.c.);
- Gaismas bibliotēkā notika novadpētniecības stunda “Mans novads – mana bagātība”, kas veltīta Daugavpils pilsētas jubilejai un kurā bērni uzzināja par Ruģeļu apkaimes vēsturi, nozīmīgākajiem notikumiem, tostarp Ruģeļu ūdenskrātuvi;
- Pārdaugavas bibliotēkā notika tematisks pasākums bērniem “Vasara mīļajā pilsētā”, kas veltīts Daugavpils pilsētas jubilejai, un par godu dzejnieces Lidijas Vasaraudzes 90 gadu jubilejai novadīta stunda “Diedziņa piedzīvojumi”;
- Piekrastes bibliotēka organizēja gan novadmācības stundas “Iezīmēti Daugavpilī” (pilsētas ievērojamas personības) un “Pilsēta Daugavas krastā” (veltīta Daugavpils 750 gadu jubilejai), gan novadmācības laboratoriju “Ar Daugavpili sirdī”;
- Cerīņu bibliotēka novadpētniecības stundu “Manas mājas – Daugavpils” veltīja Daugavpils pilsētas 750 gadu jubilejai, bet nodarbībā “Pa Latgales takām ejot” tika iepazīts dzimtais novads, latgaliešu valoda, ievērojamas vietas un dabas objekti;
- Bērnu bibliotēka “Zīlīte” norišu cikla “Latviešu grāmatai 500” ietvaros organizēja ekskursiju “Bibliotēkas koda noslēpums”, kurā dalībnieki izzināja grāmatas ceļu bibliotēkā – no tās nonākšanas plauktā līdz lasītājam, jaunākās tehnoloģijas un bibliotēkas krājumu;
- LCB izveidoja un eksponēja novadpētniecības izstādes “Daugavpils telpā, laikā un dziesmā” un “Kad pilsēta mirdz svētku gaismās un sajūtu stāstos”, iesaistot dalībniekus aktivitātēs (interaktīvā viktorīna, slaidrādes, elektroniskās datubāzes u.c.) un stāstot par LCB novadpētniecības krājumu u.c.

8.3.2. attēls. Novadpētniecības aktivitātes Daugavpils izglītības iestāžu audzēkņiem
(pirmās kolonnas attēli no Daugavpils Centra vsk. mājaslapas)

2025. gadā LCB un tās filiālēs notika ar **novadpētniecību saistīti pasākumi** – tradicionālās tikšanās ar vietējiem literātiem, kultūras darbiniekiem un citu nozaru speciālistiem, grāmatu prezentācijas, radošie vakari, pasākumi, kas veltīti aktuāliem notikumiem sabiedrībā (pasākumi “Dzejas dienu”, “Bibliotēku nedēļas” u.c. ietvaros), Ziemassvētku priekšā lasīšanas akcija Sirmā stunda “Dāvā prieku lasot!” u.c.

Martā LCB bibliogrāfe vadīja pasākumu Piekrastes bibliotēkā “Digitālā bibliotēka: izaicinājumi, iespējas un iesaiste satura veidošanā” “Digitālās nedēļas 2025” ietvaros. Dalībnieki tika iepazīstināti ar LNB Digitālo bibliotēku un LCB digitālo apakškolekciju “Mans stāsts. Mana Latvija”, kuru ikviens interesents var papildināt ar vērtīgiem kultūrvēsturiskiem priekšmetiem un personiskiem stāstiem.

Pārskata gadā LCB un filiālēs notika **tikšanās ar novadniekiem** (skat. 8.3.3. attēlu), piemēram, martā Starptautiskās teātra dienas ietvaros LCB viesojās Daugavpils teātra aktrise Agnese Laicāne, kura interesantā un iedvesmojošā sarunā pastāstīja par sevi, profesijas izvēli un aktiera darbu.

Jūlijā PKB notika dzejas pēcpusdiena kopā ar dzejnieku Jevgeņiju Golubevu. Pasākumā prezentēja jaunāko autorgrāmatu “Ось асимметрии” un sveica dzejnieku viņa 75 gadu jubilejā.

Augustā tika godināta un sveikta dzejniece, pedagoģe un atdzejotāja Lidija Vasaraudze viņas 90 gadu jubilejā. LCB kopā ar bērnu bibliotēku “Zīlīte” sarīkoja tikšanos ar novadnieci “Lidijas Vasaraudzes 90 mirkli”.

Gada garumā PKB organizēja tikšanās ar māksliniekiem – izstāžu autoriem, bet JNB notika tikšanās “Literārā pietura – Jaunbūves bibliotēka”, kuras apmeklēja bibliotēkas lietotāji-seniori un Daugavpils autori. GMB rīkoja tikšanos ar veterinārārsta asistenti Alisu Pavre, lai runātu mājdzīvnieku labklājību, pareizu aprūpi un izglītības iespējām veterinārmedicīnā.

Satikšanās ar novadniekiem notiek arī izstāžu atklāšanās, piemēram, maijā LCB atklāja Daugavpils Universitātes rektora Arvīda Barševska fotogrāfiju izstādi “Peonijas”, bet ČKB – majora Jāņa Želva personālkolekcijas izstādi “Vienoti Eiropā”. Izstādes apmeklētāji ir ieinteresēti iztaujāt viesus par viņu profesiju, hobijiem, izstādē redzamo eksponātu tapšanu, veidošanu utt.

Pārskata periodā visās bibliotēkās turpinājās Ziemassvētku priekšā lasīšanas akcija Sirmā stunda “Dāvā prieku lasot!”, kurā literārus darbus lasīja Daugavpils kultūras darbinieki, literāti, sportisti u.c. novadnieki.

Agnese Laicāne

Pasākums Digitālās nedēļas ietvaros

Arvīds Barševskis

Jānis Želvis

Jevgeņijs Golubevs

Tikšanās ar Lidiju Vasaraudzi

Sirmā stunda ar sportisti Anastiju Grigorjevu

8.3.3. attēls. Tikšanās bibliotēkās ar novadniekiem

Novadpētniecības darbu un krājumu ČKB popularizēja, organizējot erudītu spēles “Daugavpils ir dažādība”, kas bija veltītas Daugavpils pilsētas jubilejai, un izzinošu ekskursiju uz Daugavpils Raiņa centru. Turnīra dalībnieki apliecināja, ka šādas aktivitātes stiprina piederības sajūtu savai pilsētai, rosina zinātkāri. PKB lietotāji tikās tematiskā pasākumā “Karalis Līrs no Dvinskas”, kas bija veltīts aktiera un režisora Solomona Mihoelsa 135 gadu jubilejai.

Dzejas dienu pasākumi ir ikgadējs novadpētniecības notikums dažāda vecuma interesentiem. Dzejas dienu ietvaros LCB un tās filiālēs literatūras izstādēs tika izcelts novadnieku ieguldījums Daugavpils kultūrtelpas popularizēšanā. ČKB notika Raiņa 160 gadu jubilejai veltīts interaktīvs pasākums “Dzejas rallijs Čiekuros”, kas veicināja interesi par dzeju, lasītprasmes pilnveidi un bērnu radošo pašizpaušmi. PKB organizēja dzejas rītu “Rudu, rudu, rudenīti, rudu lapu putenīti!”, CRB notika zibakcija ar nosaukumu “Raiņa dzeja priecē”, bet PDB lietotāji tikās norisē “Dzīve ir čaula tik vien, Čaulu lauž dvēse, kas briest.” /Rainis/.

Pārskata gadā LCB rīkoja **Dzejas dienu pasākumus Daugavpilī**. Tika izdots krājums “Dzejas dienas 2025” (skat. [8.1.sadaļu](#)), notika dzejas lasījumi pie “Brīvā mikroфона”, Daugavpils dzejnieku satikšanās “Dzejas tramvajā”, piemiņas brīdis pie Raiņa tēva kapavietas, ziedu nolikšana pie Raiņa krūšutēla, orientēšanās spēle skolēniem “Dzejas rallijs”, izveidots salons “Pie madāmas” svētku sarīkojuma “Iz senās gaišās pasaules” ietvaros Raiņa centrā un organizēta koncertprogramma “Mīlestības dziesmas” Vienības namā (skat. 8.3.4. attēlu).

10. septembrī Daugavpils retro tramvajs pārtapa “**Dzejas tramvajā**”, kas 16 km garā ceļa posmā vizināja pilsētas dzejniekus. Dalībniekiem tika izsniegtas īpaši noformētas tramvaja biļetes. Viņi vēroja pilsētas ainavas, deklamēja dzeju un baudīja muzikālos priekšnesumus. Bibliotekāri uzrunāja dzejniekus, lasīja dzejoļus, sagatavoja viktorīnu par Daugavpils vēsturiskiem faktiem, pieturas punktus stāstīja par ievērojamiem pilsētas objektiem. Autori tika aicināti iemūžināt tā brīža emocijas un domu lidojumu uz papīra lapām, kas, iespējams, vēlāk pārtaps par izdevumu (skat. [“Dzejas tramvaja” galeriju](#)). 2025. gada aprīlī LCB saņēma atzinības rakstu par iepriekšējā gadā rīkoto Daugavpils Dzejas dienu “Dzejas tramvaju”, kas tika atzīts par “Gada notikumu Latvijas bibliotēkās 2024”.

Daugavpils Luterāņu kapos atdusas Krišjānis Pliekšāns. Godinot dzejnieka Raiņa tēvu un dzimtu, pie viņa kapavietas notika piemiņas brīdis, kurā izskanēja stāstījums “**Tēvu tēvu laipas mestas...**” par dzejnieka senčiem un Raiņa vectēviem – Andreju Pliekšānu un Jēkabu Grikovski, tiem laikiem izglītotiem cilvēkiem, kas nākamās paaudzes audzināja un izglītoja, nevaļoties no grūtībām (skat. [piemiņas pasākuma galeriju](#)).

11. septembrī **pie Raiņa krūšutēla** Daugavpils Universitātes skvērā pulcējās Daugavpils Valsts ģimnāzijas audzēkņi, pedagogi, bibliotekāri, kultūras darbinieki, pilsētnieki un viesi, lai svinētu dzejnieka dzimšanas dienu un noliktu ziedus pie dzejnieka skulptūras. Norises dalībniekiem atgādināja par Raiņa nozīmi latviešu kultūrā, valodā un tautas apziņā, par dzejnieka saistību ar Daugavpili. Klātesošos uzrunāja literatūrzinātniece, Raiņa un Aspazijas daiļrades pētniece Gaida Jablovskā. Valodniece, Daugavpils Universitātes profesore Vilma Šaudiņa stāstīja par Raiņa nozīmīgo devumu latviešu literārās valodas attīstībā, veidojot jaunvārdus. Skolas audzēkņi deklamēja dzejoļus, kuros bija arī Raiņa veidotie jaunvārdi (skat. [pasākuma pie Raiņa krūšutēla galeriju](#)).

“**Dzejas rallijs**” – orientēšanās spēle skolas vecuma bērniem – notika Andreja Pumpura skvērā. Īpaši izveidotā bibliotēkas “dzejas trasē” pasākuma dalībnieki iesaistījās dažādās ar dzeju saistītās aktivitātēs. Kopskaitā piedalījās apm. 142 dalībnieki – gan Daugavpils izglītības iestāžu skolēni kopā ar pedagogiem, gan ģimenes, gan individuālo dalībnieku komandas. Pieturas punktus – stacijās – dalībnieki lasīja un interpretēja dzeju, atšifrēja Daugavpils pilsētas objektus un dažādus rēbusus, atklāja interesantus faktus

par dzimto pilsētu, risināja uzdevumus saistītus ar dzejnieka Raiņa bērniību un dzeju, sakārtoja Latvijas dejnieku grāmatas alfabētiskā secībā, pārbaudīja zināšanas par Latvijas dabu, minot mīklu dzejoļus, veica arī lokanības vingrinājumus u.c. (skat. [“Dzejas rallija” galeriju](#)).

Dzejas dienu ietvaros LCB kopā ar citām pilsētas kultūras iestādēm piedalījās aktivitāšu sagatavošanā **Raiņa centrā**. Bibliotēka izveidoja salonu “Pie madāmas” 19. gs. beigu noskaņās, kurā viesus sagaidīja sarunas, prāta spēles, likteņa atklāsmes un maģiskie brīnumi. Apmeklētāji minēja šarādes ar Raiņa dzejoļu rindām, apguva intelektuālo spēli šahs, ielūkojās nākotnē pie zīlnieces, iesaistījās kāršu trikos, veidoja vārdus no zilbēm un meklēja Raiņa jaunvārdus.

Dzejas dienu noslēgumā Vienības nama Mediju zālē klausītāji baudīja īpašu kamerģitāras programmu “Mīlestības dziesmas”, kurā piedalījās izcilā dziedātāja Ieva Parša un muzikālā apvienība Trio “Tresensus”. Viņi izpildīja laikmetīgo latviešu komponistu jaundarbus.

Dzejas dienas 2025

<p>9. SEPTEMBRIS</p> <p>10.00 DZEJAS KRĀJUMA "DZEJAS DIENAS 2025" ATVERŠANAS DZIESMA Vārds: kara, krājs: dziesma, krājs: dziesma</p> <p>12.00 DZEJAS DIENAS VINGRINĀJUMS Vārds: kara, krājs: dziesma, krājs: dziesma</p>	<p>10. SEPTEMBRIS</p> <p>10.00 DZEJAS TRIKOS "Trikos ar dzejoļu dzinātājiem" Vārds: kara, krājs: dziesma, krājs: dziesma</p> <p>12.00 TRIKOS AR DZEJOTĀJĀM: KRĀJUMS UN RAJSTĪTEKŪLAUŠU DZINĀJUMS Vārds: kara, krājs: dziesma, krājs: dziesma</p> <p>14.00 LEJĀRĀS PĀRVAJĀS "MĀS AR MĀS" Vārds: kara, krājs: dziesma, krājs: dziesma</p>	<p>12. SEPTEMBRIS</p> <p>12.00 TRIKOS AR DZEJOTĀJĀM: DZINĀJUMS Vārds: kara, krājs: dziesma, krājs: dziesma</p> <p>14.00 DZEJOTĀJAS KRĀJUMA "DZEJAS DIENAS 2025" ATVERŠANAS DZIESMA Vārds: kara, krājs: dziesma, krājs: dziesma</p> <p>16.00 KONCERTPROGRAMMA "MĀS AR MĀS" Vārds: kara, krājs: dziesma, krājs: dziesma</p>	<p>13. SEPTEMBRIS</p> <p>13.00 DZEJAS DIENAS "MĀS AR MĀS" Vārds: kara, krājs: dziesma, krājs: dziesma</p> <p>15.00 DZEJAS DIENAS "MĀS AR MĀS" Vārds: kara, krājs: dziesma, krājs: dziesma</p>
---	---	---	--

DAUGAVPILS 750

8.3.4. attēls. Dzejas dienu norisēs Daugavpilī

Mākslas izstādes ir kļuvušas par neatņemamu novadpētniecības un bibliotēkas darba daļu. LCB filiāles atbalsta vietējo kopienu iniciatīvas un parāda plašākai sabiedrībai to pārstāvju daiļradi un radošo potenciālu. LCB un tās filiāļu sociālo mediju lapās tika publicēta informācija gan par gaidāmajiem pasākumiem, gan atskats uz tiem, kā arī izstāžu apraksts. JNB organizēja mākslas un radošo darbu izstāžu ciklu “Daugavpils – talantu un iedvesmojošo stāstu pilsēta”.

Pārskata gadā tika rīkotas Daugavpils un Auļšdaugavas novada autoru **mākslas un radošo darbu izstādes** gan LCB, gan filiālēs, kā arī notika izstāžu atklāšanas pasākumi (skat. 8.3.5. attēlu):

- Mākslu izglītības kompetences centra “Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskola “Saules skola”” studentu kvalifikācijas darbu izstāde ar apģērbu kolekcijām un bērnu mākslas skolas absolventes Ivetas Boroņenko diplomdarbu – komiksu **“Jautrā stunda”**;
- Daugavpils skolēnu vizuālās mākslas konkursa, dizaina un tehnoloģiju konkursa radošo darbu izstāde **“Dāvana manai pilsētai”**;
- Daugavpils Draudzīgā aicinājuma vidusskolas pirmsskolas posma izglītojamo radošo darbu izstādes **“Putni”, “Raibā vasara”, “Apsveikums Latvijai!”**;
- Daugavpils Tehnoloģiju vidusskolas–liceja audzēkņu zīmējumu izstāde **“Mana pils – Daugavpils”**;
- Pārdaugavas bibliotēkas skolas vecuma lietotāju radošo darbu izstāde **“Mēs dāsno vasaru burciņās liekam, Lai arī ziemā pie vasaras tiekam...”** /E. Gulbe/;
- Daugavpils BJC “Jaunība” brīvā laika kluba “Ruģeļi” tekstila pulciņu “Diedziņš” un “Radošuma maģija”, brīvā laika kluba “Sudraba avoti” zīmēšanas pulciņa “Vīzija” un pulciņa “Veidošana”, brīvā laika kluba “Grīva” audzēkņu radošo un rokdarbu izstāde;
- Čiekuru bibliotēkas lasītāju un Neredzīgo ciemata iedzīvotāju privātkolekciju izstāde **“Ak, eglīte, ak, eglīte, cik skaista tu gan esi”** ar egles rotājumiem un rokdarbiem;
- Ilūkstes Mūzikas un mākslas skolas audzēkņu ikgadējā radošo darbu izstāde **“Iedvesmojošā Sēlija”**;
- Rotko muzeja mākslas un radošās lasīšanas nodarbību audzēkņu radošo darbu izstāde **“Redzamais un neredzamais”**;

- Fotostudijas “Ezerzeme-F” fotogrāfiju izstādes “Svētku noskaņās”, “Pavasara noskaņās”, “Ziemas pasaka”;
- Biedrības “Stāstnīca” fotoizstāde “Zirgi”;
- Biedrības “Stāstnīca” fotogrāfiju un Ināras Dzalbes dzejas kopprojekta izstāde “Laime ir sīkumos”;
- Daugavpils Dienas aprūpes centra klientu radošo darbu izstāde “Radošums piemīt ikvienam”;
- Daugavpils skolēnu zīmējumu un Daugavpils valstspilsētas dizaina un tehnoloģiju, vizuālās mākslas skolotāju Ziemassvētku eglīšu rotājumu izstāde “Mazais princis”;
- Daugavpils Universitātes maģistra studiju programmas “Māksla” absolventu un studējošo gleznu izstāde “Naratīvs”;
- Mākslas darbu izstāde “Rudens. Latgale” no Daugavpils Novadpētniecības un mākslas muzeja krājuma;
- Mākslinieku, gleznotāju, fotomākslinieku, amatnieku u.c. darbu izstādes (Alīna Petkūne, Lelde Kundziņa, Silvija Danelsona, Marta Folkmane, Jānis Gleizds, gleznotāju apvienība “V.I.V.A.” (Vēsma Ušpele, Ilze Griezāne, Vija Stupāne, Agra Ritiņa), Arvīds Barševskis, Jeļena Ondzule, Edgars un Gļebs Vronski, Ērika Baltiņa, Alvilis Baltiņš, Ilma Petrova, Inese Minova, Ingas Vasiļjevas studijas “IV Darbnīca” dalībnieki, Boriss Borisovs, Inga Vasiļjeva, Ģirts Dreimanis, Gundega Gruberte, Ilze Onzule, Ņina Šķlar, Jefrosinija Lele, Linards Onzuls, Žanna Orlova u.c.);
- Amatiermākslinieku, LCB lietotāju radošo darbu vai kolekciju izstādes (Zinaīda Daļeckā, Manefa Cecerāne, Jānis Želvis, Sandra Romanovska, Alla Udaļcova, Janina Zaiceva, Tatjana Ruskule, Ināra Ivanovska, Tamāra Dorofejeva, Anna Sprengle u.c.).

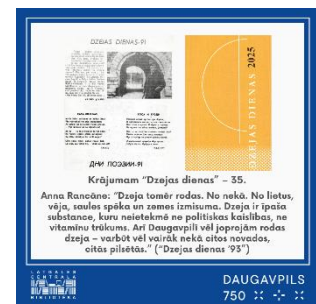
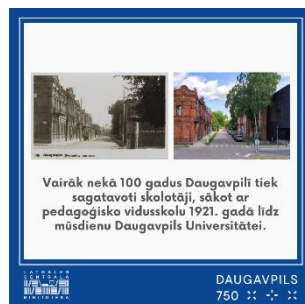
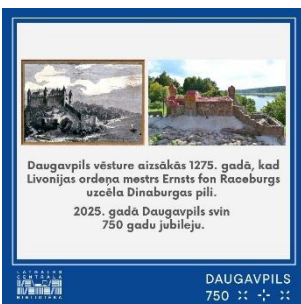
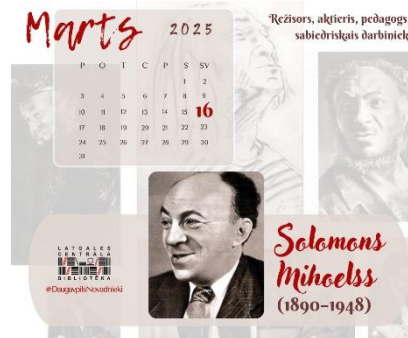

8.3.5. attēls. Mākslas un radošo darbu izstādes bibliotēkās

LCB un filiāles pašu veidotos novadpētniecības digitālos resursus popularizē pārsvarā novadmācību pasākumos un izstādēs, kā arī ziņās sociālajos kontos.

Pārskata gadā **LCB sociālais kontos** tika publicēti īpaši izveidoti ar novadpētniecību saistīti **45 ieraksti** (skat. 8.3.6. attēlu). Piecu sižetu tēmas: janvāra barikādes un daugavpiliešu dalība tajās; pirms 90 gadiem uzrakstītais L. Dobičina romāns “Enpils”; novadnieki-jubilāri (sasaistot informāciju ar klātienē skatāmajām izstādēm). Decembrī publicēti 11 sižeti (teksta un video formātā) ar materiāliem no LCB veidotās izstādes “Kad pilsēta mirdz svētku gaismās un sajūtu stāstos” par Daugavpili Ziemassvētku noskaņās.

2025. gadā LCB izveidoja **rubriku “Daugavpils ♥ 750”**, kurā publicēja 29 ierakstus par Daugavpili, izmantojot vietējās preses, LNB Digitālās bibliotēkas, LCB krājumā esošos materiālus un bibliotekāru fotografētas pilsētas ainu fotogrāfijas. Rubrika veltīta pilsētai tās jubilejas gadā. Izvēlētas tēmas: nozīmīgi, seni, atpazīstami pilsētas objekti vai kam svinamas apaļas jubilejas; svarīgi notikumi pilsētas dzīvē (pirmā izdotā avīze, Latgales dziesmu svētki Stropu estrādē, tramvajs pilsētā u.c.) papildinātas ar senām un mūsdienu fotogrāfijām. Ierakstiem tika pievienots plašāks apraksts un saite uz LCB elektroniskajā katalogā atrodamajiem materiāliem par sižetā minēto tēmu.

8.3.6. attēls. Sociālais kontos publicētie novadpētniecības ieraksti un rubrika “Daugavpils ♥ 750”

Pagājušajā gadā LCB **sociālo mediju lapās lielākais skatījumu skaits** ar novadpētniecību saistītiem pasākumiem bija gandrīz visām Dzejas dienu norisēm (4–6 tūkst., 2,5–3 tūkst. reižu), kam sekoja ieraksti par pasākumiem un akcijām bibliotēkā cikla “Latviešu grāmatai 500” ietvaros (2,7–3,7 tūkst. reižu). Nākamie skatītākie ieraksti: tikšanās ar dzejnieci L. Vasaraudzi (2100), literāts V. Lukaševičs akcijā “Mans grāmatplaukts” (1600), rubrikas “Daugavpils ♥ 750” pirmais sižets par Dinaburgas pirmsākumiem (1500). Citi rubrikas populārākie sižeti: Daugavpils Universitāte un tās priekštece, kinoteātris “Oktobris”, krājums “Dzejas dienas”. Vairāk par tūkstots reizēm skatīti sižeti: video “Katram sava īpašā grāmata” ar Latvijas literātu citātiem, tikšanās ar dzejnieku J. Golubevu, izstādes “Paātrinājums: latviešu grāmatniecības īsais ceļš no aizbildniecības līdz patstāvīgai nozarei 19. gadsimtā” atklāšanas pasākums, L. Vasaraudze akcijā “Tautas grāmatu plaukts” un M. Bērziņa akcijā “Grāmata, kas izgaismo ceļu”.

8.3.1. Bibliotēkas darbība “Stāstu bibliotēku” tīklā

LCB nav “Stāstu bibliotēku” tīkla dalībniece.

LCB un filiālēs stāstniecības aktivitātes tiek integrētas Bibliotēkas organizētajās norisēs – vai nu tās ir tikšanās ar novadniekiem, grāmatu atvēršanas svētki, vai arī izstāžu atklāšanas, kad pēc pasākuma svinīgās daļas dalībnieki brīvās sarunās dalās savos stāstos. Piemēram, pārskata gadā LCB notika tikšanās ar novadniekiem pasākumu ciklā “Viesis bibliotēkā” (skat. [5.10. sadaļu](#)). Tikšanās ar vides NVO biedrības “Zaļā brīvība” projektu koordinatori Ingu Belousu laikā, pasākuma dalībniekiem bija daudz pārdomu un personisku stāstu par viņu sadzīves paradumiem un rīcības ietekmi uz klimatu vai apkārtējo vidi. Viņi viens otram sniedza arī ieteikumus un vērtīgus padomus, kā ikdienas procesos samazināt izmaksas, pārvietojoties pilsētā vai gatavojot ēdienu u.c. Pēc sarunas ar Daugavpils orientēšanās sporta kluba “Stiga” pārstāvjiem, tikšanās dalībniekiem bija daudz nopietnu un nenopietnu pieredzes stāstu par prasmi orientēties apkārtējā vidē un spēju nokļūt īstajā galapunktā.

LCB digitālās kolekcijas “Daugavpils telpā un laikā” apakškolekcijā “Mans stāsts. Mana Latvija” (skat. [8.2.sadaļu](#)) ir publicēti nelieli stāstījumi par ģimenēs saglabātiem priekšmetiem un cilvēku atmiņas.

8.3.2. Novadpētniecības istabas

Pārskata gadā LCB pārziņā nebija novadpētniecības istabas.

8.4. Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības

Pārskata gadā novadpētniecības darbs bija daudzveidīgs, jo aptvēra dažādus virzienus, piedāvājot pasākumus, rīkojot izstādes, veidojot digitālās kolekcijas un rubrikas. Aprakstot bibliotēkās rīkotās tikšanās vai atklātās izstādes, mērķtiecīgāk tika norādīta to saistība ar novadpētniecību. Regulāra tematisko mapju papildināšana un citu novadpētniecības materiālu apkopošana par katras bibliotēkas apkaime sekmē unikāla lokālās vēstures resursa saglabāšanu.

Jāturpina pilnveidot sadarbību ar vietējo kopienu, literātiem un māksliniekiem, pilsētas kultūras un izglītības iestādēm. Jāpaplašina savstarpējā sadarbība LCB ar filiālēm, rīkojot pasākumus, veidojot ceļojošās izstādes un vācot novadpētniecības materiālus. Jāpopularizē novadpētniecības materiāli un bibliotēkas resursi gan klātienē, gan digitālajā vidē. Turpināt apkopot un izvērtēt materiālus digitalizācijai, saglabājot novadpētniecības krājumā esošo vērtīgo materiālu.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

9. Projekti

9.1. Projektu apkopojums

9.1.1. Tabula "Projektu apkopojums"

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (t. sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Tiekamies bibliotēkā! Bērnu rakstnieki Daugavpilī 5. kārtā	VKKF	1380 EUR	2025. gada janvāris-septembris. Tika organizētas tikšanās ar bērnu un jauniešu grāmatu autoriem - Zani Zustu, Inesi Valteri, Signi Višku, Kārli Vērđiņu, Luīzi Pastori un Lauri Gundaru.	Atbalstīts
Ieklausies. Izlasi. Iedvesmojies 2. kārtā	VKKF	1 000 EUR	2025. gada aprīlis – novembris. Tika organizētas tikšanās ar grāmatu autoriem – Gustu Ābeli, Agnesi Zarāni, Ivaru Šteinbergu, Zani Daudziņu un Zani Eniņu.	Atbalstīts
Iedrošināt ikvienu: ģimenes digitālo aktivitāšu centru attīstība Latvijā un Lietuvā (DigiAll, LL-00201).	ERAF (Latvijas-Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2021.–2027. gadam ietvaros)	90 894 EUR	Pielāgot un paplašināt četru Ģimenes digitālo aktivitāšu centru, kas atrodas Latvijas-Lietuvas pierobežas reģionu bibliotēkās, pakalpojumus, lai efektīvāk nodrošinātu pakalpojumu pieejamību personām un ģimenēm ar īpašām vajadzībām, kā arī mazāk aizsargātām grupām, tostarp senioriem, migrantiem, stiprinot to integrāciju, digitālo prasību un vietējās kultūras izpratni.	Atbalstīts

9.2. Projektu apraksts

9.2.1. "Tiekamies bibliotēkā! Bērnu rakstnieki Daugavpilī" 5. kārtā

Pārskata gadā LCB turpināja īstenot VKKF līdzfinansētā projekta "Tiekamies bibliotēkā! Bērnu rakstnieki Daugavpilī" 5. kārtu. Tā mērķis – popularizēt lasīšanas tradīciju un kultūras vērtības literatūrā, turpinot iepazīstināt Daugavpils iedzīvotājus ar jaunākajiem latviešu bērnu un jauniešu grāmatu autoriem un viņu daiļradi.

Projekta ietvaros no 2025. gada janvāra līdz septembrim Daugavpils publiskajās bibliotēkās tika rīkotas tikšanās ar sešiem lasītāju iemīļotiem bērnu un jauniešu grāmatu autoriem – Zani Zustu, Inesi Valteri, Signi Višku, Kārli Vērđiņu, Luīzi Pastori un Lauri Gundaru.

9.2.1.1. attēls. Ieskats projekta “Tiekamies bibliotēkā. Bērnu rakstnieki Daugavpilī” aktivitātēs

9.2.2. “Ieklausies. Izlasi iedvesmojies” 2. kārtā

2025. gadā LCB īstenoja VKKF atbalstītu ilgtermiņa projektu “Ieklausies. Izlasi iedvesmojies” 2. kārtu. Projekta ietvaros no aprīļa līdz decembrim tika rīkotas tikšanās ar pieciem populāriem latviešu autoriem - Gustu Ābeli, Agnesi Zarāni, Ivaru Šteinbergu, Zani Daudziņu un Zani Eniņu. Projekta mērķis – iepazīstināt lasītājus ar latviešu autoriem un viņu darbiem, kā arī veicināt sabiedrības interesi par latviešu oriģinālliteratūru.

9.2.2.1. attēls. Ieskats projekta “Ieklausies. Izlasi. Iedvesmojies” aktivitātēs

9.2.3. INTERREG VI-A Latvijas-Lietuvas programmas projekts “Iedrošināt ikvienu: ģimenes digitālo aktivitāšu centru attīstība Latvijā un Lietuvā” (DigiAll, LL-00201).

Projekta “Iedrošināt ikvienu: ģimenes digitālo aktivitāšu centru attīstība Latvijā un Lietuvā” (DigiAll, LL-00201) mērķis ir pielāgot un paplašināt četru Ģimenes digitālo aktivitāšu centru, kas atrodas Latvijas-Lietuvas pierobežas reģionu bibliotēkās, pakalpojumus, lai efektīvāk nodrošinātu pakalpojumu pieejamību personām un ģimenēm ar īpašām vajadzībām, kā arī mazāk aizsargātām grupām, tostarp senioriem, migrantiem, stiprinot to integrāciju, digitālo prātību un vietējās kultūras izpratni.

Šim nolūkam tiks izveidots iekļaujošs izglītības saturs un ieviestas mūsdienīgas tehnoloģijas:

- Interaktīvs grāmatu čemodāns, bibliotēkas pakalpojumu popularizēšanai;
- Izglītības siena, kas iepazīstinās apmeklētājus ar Baltijas kultūras mantojumu;
- Virtuālās realitātes filma, kuras pamatā tiks integrēti reģionālo mākslinieku laikmetīgie darbi, kas veicinās empātiju;
- Rīks interaktīvu viktorīnu veidošanai.

Projekta īstenošanas termiņš ir no 01.01.2025. līdz 31.01.2027.

Projekta ietvaros 2025. gada 18. jūnijā bibliotekāri no Latgales Centrālās bibliotēkas un Preiļu Galvenās bibliotēkas dalījās atziņās par Latgales Centrālās bibliotēkas Ģimenes digitālo aktivitāšu centra un Ģimenes digitālo aktivitāšu centra Preiļu Galvenajā bibliotēkā darbu, sasniegumiem, praktisko pieredzi vairāku izglītojošo aktivitāšu organizēšanā dažādām iedzīvotāju mērķa grupām, kā arī tika noteiktas līdzības un atšķirības Daugavpils un Preiļu bibliotēku praksē. Semināra mērķis bija pieredzes apmaiņa, savstarpēja apmācība, ideju ģenerēšana, jaunu stratēģiju apgūšana, lai veicinātu un uzlabotu Ģimenes digitālo aktivitāšu centru darbu Lietuvas un Latvijas bibliotēkās.

No 16. jūlija līdz 18. jūlijam bibliotēku speciālisti no Daugavpils, Preiļiem, Utenas un Zarasiem, piedalījās mācībās “Digitālās iekļaušanas stratēģijas un metodes”. Pirmajā dienā notika mācības par tēmu “Izglītības un efektīvas komunikācijas nozīme neaizsargāto personu atbalstam”. Mācībās tika pievērsta uzmanība izpratnes veidošanai par personu ar emocionāliem un fiziskiem traucējumiem vajadzībām un bēgļu piedzīvoto emocionālo traumu ietekmi uz viņu uzvedību. Otrajā un trešajā dienā tika meklētas atbildes uz jautājumiem: Kā apgūt maksimāli intelektuālos rīkus, kā izvairīties un atpazīt informācijas melus, kā pašam veidot digitālo saturu t.sk. interaktīvu viktorīnu organizēšana, QR kodu izmantošanu. Bibliotēku speciālisti tika iepazīstināti ar digitālās iekļaušanas tehnoloģijām personām ar invaliditāti.

9.2.3.1. attēls. Projekta “Iedrošināt ikvienu: ģimenes digitālo aktivitāšu centru attīstība Latvijā un Lietuvā” aktivitātes

9.2.4. *“Bibliotēku tilti: trešo valstu valstspiederīgo integrācijas un iekļaušanas veicināšana Eiropā, izmantojot Bibliotēkas un vietējās partnerības” (LIBRI AMIF-2023-TF2-AG-CALL-AMIF)*

Latgales Centrālā bibliotēka 2025. gada martā noslēdza sadarbības līgumu ar Kultūras informācijas sistēmu centru par Eiropas Komisijas līdzfinansētā projekta “Bibliotēku tilti: trešo valstu valstspiederīgo integrācijas un iekļaušanas veicināšana Eiropā, izmantojot Bibliotēkas un vietējās partnerības” (LIBRI AMIF-2023-TF2-AG-CALL-AMIF) aktivitāšu īstenošanu.

Pārskata periodā tika īstenotas sekojošas projekta aktivitātes:

- Novadīts informatīvi izglītojošs tematisks pasākums trešo valstu pilsoņiem (skat. [5.7. sadaļu](#));
- Organizēts hakatons, iesaistot tajā vietējās kopienas pārstāvjus, kas saistīti ar integrācijas darbu. Hakatonā piedalījās vietējās organizācijas un biedrības, pašvaldības, izglītības jomas un NVO pārstāvji. Iegūtā informācija tika jēgpilni izmantota, izstrādājot trešo valstu pilsoņu integrācijas stratēģiju.

9.2.4.1. attēls. Ieskats projekta “Bibliotēku tilti: trešo valstu valstspiederīgo integrācijas un iekļaušanas veicināšana Eiropā, izmantojot Bibliotēkas un vietējās partnerības” aktivitātēs

10. Publicitāte

10.1. Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

Latgales Centrālajā bibliotēkā publicitātes darba galvenā prioritāte aizvadītajā gadaā palika nemainīga - pozitīva bibliotēkas tēla veidošana. Tas ietver vietējās sabiedrības informēšanu par bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem, aktualitātēm un pasākumiem, izmaiņām darba laikā un apkalpošanas kārtībā, krājuma popularizēšanu, pašvaldības kultūras norišu informatīvo atbalstu u. tml.

Pārskata periodā LCB savos publicitātes kanālos, kā arī vietējās pašvaldības un mediju portālos pievērta sabiedrības uzmanību un regulāri informēja par aktualitātēm Daugavpils publisko bibliotēku darbā. LCB un filiāļu publicitātes veidošanā dažādās jomās aktīvi iesaistās vairāku LCB struktūrvienību un nodaļu pārstāvji. Dažkārt publicitātes sagatavošanas process vairākos posmos var būt laikietilpīgāks, taču tas nodrošina informācijas kvalitāti – satura, valodas stila un komunikācijas līdzekļu atbilstību tēmai un mērķauditorijai.

Šajā pārskata periodā vietējā pašvaldība turpināja ciešu sadarbību ar pašvaldības iestādēm sabiedrisko attiecību jomā, īpašu uzmanību pievēršot pasākumu plānošanai. Atbildīgie pašvaldības

darbinieki regulāri komunicēja ar iestāžu speciālistiem, pārrunājot aktuālus jautājumus un meklējot risinājumus.

Lai veicinātu publicitāti un sabiedrības informētību par LCB un filiālbibliotēku darbību un pasākumiem, bibliotēkā katru mēnesi tiek sastādīts pasākumu, izstāžu un citu aktivitāšu plāns. Informācija par vērienīgākajiem pasākumiem tiek iesniegta arī Daugavpils valstspilsētas pašvaldībā un publicēta tās mājaslapā <http://www.daugavpils.lv/>.

Pirms LCB un filiāļu rīkotajiem pasākumiem tiek sagatavotas afišas un preses relīzes, kas tiek ievietotas LCB tīmekļvietnē <http://www.lcb.lv/>, sociālajos tīklos un nosūtītas Daugavpils publiskajiem medijiem, aicinot ikvienu iedzīvotāju vai pilsētas viesi apmeklēt pasākumu.

Bibliotēkas rīkoto pasākumu aktīva reklamēšana tiek veikta ar mērķi iepazīstināt apmeklētājus ar tās pamatpakalpojumiem, piesaistīt jaunus lietotājus, sasniegt plašāku auditoriju un veicināt izpratni, ka bibliotēka ir ne tikai grāmatu izsniegšanas vieta, bet arī dažādu sociālo, kultūras un mākslas pasākumu norises vieta.

Daudzi apmeklētāji, piedaloties bibliotēkas rīkotajos bezmaksas pasākumos, ir atzinuši, ka ir patīkami pārsteigti un iepazīnuši bibliotēku no cita redzes punkta.

Īpašie pasākumi un aktivitātes 2025. gadā

Īpaša uzmanība Latgales Centrālajā bibliotēkā aizvadītajā pārskata periodā tika veltīta pasākumiem, kas saistīti ar **latviešu grāmatas 500 gadu jubileju**. Tās ietvaros LCB:

- iesaistījās LNB rīkotajā akcijā “Mans grāmatu plaukts”
[https://www.facebook.com/-gramatplaukts](https://www.facebook.com/-gramatplaukts;);
- īstenoja iesaistes akciju “Grāmatas, kas izgaismo ceļu”
<https://www.lcb.lv/jaunumi/-izgaismo-celu>;
- piedāvāja video sižetu ciklu “Katram sava īpašā grāmata”
<https://www.facebook.com/-gramata>;
- iesaistījās akcijā “Tautas grāmatu plaukts”
<https://www.lcb.lv/jaunumi/-tautas-gramatu-plaukts>;
- nodrošināja cikla “**Latviešu grāmatai 500**” noslēguma pasākuma tiešraidi Daugavpilī
<https://www.lcb.lv/jaunumi/-latviesu-gramatas-500>.

Šogad LCB turpināja Daugavpilī arī **Dzejas dienu** rīkošanu, kas pilsētā norisinājās jau **35. reizi**:

- “**Dzejas dienas 2025**” plaša atzīmēšana Daugavpilī
<https://www.lcb.lv/-dzejas-dienas-2025/>;
- jubilejas krājuma “**Dzejas dienas 2025**” atvēršanas svētki
<https://www.lcb.lv/-krajuma-2025-atversanas-svetki>.

Īpaša uzmanība tika pievērsta **Aspazijas 160 gadu jubilejai**, organizējot tai veltītus pasākumus Daugavpilī: <https://www.lcb.lv/-aspazija-160>.

2025. gadā bibliotēka uzsāka arī **jaunu pasākumu ciklu “Viesis bibliotēkā”** <https://www.lcb.lv/-viesis-biblioteka>, kā arī ieviesa jaunu **Facebook rubriku “Daugavpils 750”** <https://www.facebook.com/-daugavpils-750>.

Bibliotēkā un tās filiālēs 2025. gadā turpinājās tikšanās ar rakstniekiem, dzejniekiem un citiem **sabiedrībā zināmiem cilvēkiem** <https://www.facebook.com/-rakstnieki>, kā arī tika **prezentētas vairākas jaunās grāmatas** <https://www.facebook.com/-gramatas>.

Sabiedrības informēšana par Latgales Centrālās bibliotēkas un tās filiāļu pakalpojumiem un funkcijām tiek īstenota, izmantojot publicitāti tīmeklī:

- **LCB tīmekļvietnē www.lcb.lv** – pieejams plašs uzziņu klāsts par Latgales Centrālo bibliotēku un filiālbibliotēkām, kas ietver padziļinātu un strukturētu informāciju par darba laiku, pilnveides iespējām, novadpētniecību, jaunākajām aktualitātēm, kā arī elektronisko kopkatalogu;
- **sociālo tīklu kontos Facebook, Instagram un YouTube** - publicēta īsa, koncentrēta informācija, kas papildināta ar vizuālo materiālu vieglākai uztverei. Papildus tiek pievienotas saites uz LCB tīmekļvietni, kur iespējams iepazīties ar plašāku informācijas izklāstu;
- **Daugavpils valstspilsētas pašvaldības tīmekļvietnē www.daugavpils.lv** - regulāri publicētas informatīvas preses relīzes, afišas un attēli par bibliotēkas rīkotajiem pasākumiem, kā arī citas aktuālās norises.

LCB publicitāte vietējos un republikāniskajos medijos:

Bibliotēkas sniegtā informācija par dažādiem ar bibliotēku saistītiem pasākumiem (izstādēm, tikšanās ar grāmatu autoriem, citām tematiskajām tikšanās, pilnveides kursiem un citiem notikumiem) pērn tika publicēta arī vairākos vietējos un valsts mēroga medijos (daži piemēri):

- **Reģionālais laikraksts “Latgales Laiks”**
Daugavpilī atvērts jubilejas krājums “Dzejas dienas 2025”
<https://latgaleslaiks/-dzejas-dienas-2025;>
- **Vietējie ziņu portāli:**
В библиотеке Даугавпилса поселились новые роботы
(Daugavpils bibliotēkā ir parādījušies jauni roboti)
<https://chayka/.-roboti;>
Вышла в свет книга, посвященная юбилею Даугавпилса
(Izdota Daugavpils jubilejai veltīta grāmata)
<https://gorod.lv/-jubilejas-gramata;>
- **Latvijas Sabiedriskie mediji (LSM.lv):**
“Вдохновенные рифмоплеты” не сдаются. В Даугавпилсе в 35-й раз вышел поэтический сборник (Iedvesmotie atskaņu meistari nepadodas. Daugavpilī jau 35. reizi izdots dzejas krājums)
<https://rus.lsm.lv/-dzejas-krajums;>

Pasākumu popularizēšanai tiek izmantoti arī informatīvie stendi - pasākumu afišas tiek izvietotas informācijas stendos Latgales Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku iekštelpās. Lai nodrošinātu iespējami augstu un kvalitatīvu informācijas pasniegšanas līmeni, visas publikācijas tiek veidotas, ievērojot latviešu valodas gramatikas pamatprincipus, precīzu vārdu lietojumu un gaumīgi izstrādātu vizuālo noformējumu. Publikācijām ar ciklisku raksturu vizuālais stils tiek saglabāts vienots, tādējādi nodrošinot atpazīstamību un estētisku pēctecību.

10.2. Bibliotēkas informācija tīmeklī (situācijas apraksts, aktivitātes, secinājumi)

Bibliotēku aktualitāšu popularizēšana tīmeklī ir neatņemama ikvienas bibliotēkas darba sastāvdaļa. Pieejamība digitālajā vidē palīdz sasniegt dažādas mērķauditorijas un piesaistīt jaunus apmeklētājus. Laika gaitā bibliotēku aktualitāšu popularizēšanai tīmeklī arvien biežāk tiek izmantotas arī mākslīgā intelekta piedāvātās iespējas.

Lai gan mūsdienu informatīvajā telpā dominē sociālo tīklu izmantošana, par primāro ārējās komunikācijas kanālu un galveno informācijas nesēju joprojām kalpo bibliotēkas tīmekļvietne www.lcb.lv, kuru var uzskatīt par bibliotēkas virtuālo vizītkarti.

Tīmekļvietnē regulāri tiek publicētas aktuālākās ziņas par bibliotēkas darbu, pasākumiem, izstādēm un citiem notikumiem. Apmeklētāji var iepazīties ar informāciju par bibliotēkas pakalpojumiem, darba laiku, kontaktinformāciju un citu noderīgu informāciju, kā arī apskatīt fotogalerijas no bibliotēkas rīkotajiem pasākumiem.

Salīdzinot ar 2024. gada pārskata periodu, pērn LCB tīmekļvietnes apmeklējumu skaits ir samazinājies par **16 %**. Savukārt būtiski - par **5,13 %** - 2025. gadā ir pieaudzis LCB **Facebook** kontā publicēto ierakstu skaits (10.2.1. tabula).

10.2.2. tabula. Sociālo tīklu statistika

	Saturvienību skaits	Apmeklējumu skaits	Sekotāju skaits	Saturvienību skaits	Apmeklējumu skaits	Sekotāju skaits
	2024			2025		
Facebook	487	41 083	2 447	512	46 540	2 560
Instagram	228	17 962	833	162	19 696	849
YouTube	3	1 585	31	1	792	32

Visas astoņas bibliotēkas savstarpēji dalās ar interesantākajiem un nozīmīgākajiem ierakstiem savos Facebook kontos, tādējādi sasniedzot plašāku lasītāju auditoriju. Ikdienā visaktīvākā komunikācija notiek LCB Facebook kontā, kur sekotāju skaits pastāvīgi pieaug. Sekotāju un apmeklējumu skaits katru gadu palielinās arī filiālbibliotēku **Facebook** kontos, ko apliecina statistikas rādītāji. Šobrīd Bērnu bibliotēkas “Zīlīte” Facebook kontam ir **985 sekotāji** (+4,34 %), Jaunbūves bibliotēkai – **697 sekotāji** (+6,57 %), Piekrastes bibliotēkai – **857 sekotāji** (+3,88 %) u.c.

Tikšanās ar aktrisi, skatuves runas pedagoģi un grāmatu autori Zani Daudziņu

LCB ir papildinājusi Daugavpils reģionālās slimnīcas “Drosmes kasti” ar rotaļlietām, grāmatām un kancelejas precēm

Latgales Centrālā bibliotēka svin Daugavpils 750.dzimšanas dienu

LCB darbinieki vēsturiskajā akcijā "Mans grāmatplaukts"

10.2.1. attēls. LCB publikācijas sociālajā tīklā Facebook 2025. gadā

10.3. Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Bibliotēkas publicitātes veidošana ir laikietilpīgs un rūpīgs darbs, kas prasa plānošanu, sistemātiskumu, regularitāti, radošumu un arī izpēti, lai labāk izprastu, kādā formā informāciju pasniegt, lai tā sasniegtu pēc iespējas plašāku auditoriju un veicinātu atgriezenisko saiti. Regulāra pilnveide šajā jomā un sekošana komunikācijas tendencēm prasa papildu laika resursus.

Sekojošajās aktuālajām tendencēm, novērojams, ka sociālo tīklu lietotāji galvenokārt patērē saturu attēlu un īsu video formātos. Tomēr bibliotēkām bieži vien trūkst laika resursu, lai pilnvērtīgi pielāgotos satura veidošanai šādos formātos. Katrs vizuālais materiāls tiek rūpīgi apstrādāts un tikai pēc tam publicēts, jo uzskatām, ka ikvienam publicētajam saturam jāatbilst augstiem kvalitātes standartiem.

Lai gan mūsdienās informācijas ieguves iespējas ir plašas un daudzveidīgas, informācijas pārbagātība rada arī izaicinājumus bibliotēkas publicitātes veidošanā. Katrs sabiedrības loceklis dzīvo savā “informācijas burbulī”, kas nereti rada situācijas, kad bibliotēkai nozīmīga informācija nerasniedz vēlamu auditoriju. Joprojām aktuāls ir jautājums - vai lielāka nozīme ir informācijas apjomam un intensitātei vai tomēr jāpieturas pie bibliotēku pamatvērtībām, lielāku uzmanību pievēršot satura kvalitātei.

Ņemot vērā, ka sociālo tīklu lietotāji aktīvāk patērē vizuālu saturu, informācija jāpasniedz lietotājam ērtā un saprotamā formā. Bibliotēkas popularizēšanai nepieciešams turpināt uzturēt bibliotēkas tīmekļvietni un profilus sociālajos tīklos, uzrunājot gan esošās, gan potenciālās mērķauditorijas, lai palielinātu interesentu un apmeklētāju skaitu.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

11.1. Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām

Lai nodrošinātu bibliotēkas funkciju īstenošanu, sekmētu valsts un pašvaldības pakalpojumu pieejamību, kā arī stiprinātu savstarpējo komunikāciju un līdzdalību Daugavpils valstspilsētas attīstības mērķu sasniegšanā, LCB turpināja sadarbību ar DVPI “Daugavpils pašvaldības centrālā pārvalde” struktūrvienībām, DVPI “Vienības nams”, DVPI “Sociālais dienests”, DVPI “Rotko muzejs”, DVPI “Daugavpils Novadpētniecības un mākslas muzejs”, SIA “Daugavpils satiksme”, DVPI “Daugavpils pilsētas Izglītības pārvalde” un tās padotībā esošajām pašvaldības vispārējās izglītības, interešu izglītības un profesionālās izglītības iestādēm, piedāvājot pilsētas iedzīvotājiem kvalitatīvus bibliotekāros pakalpojumus, digitālo prasmju pilnveidi, daudzveidīgu kultūras pasākumu un lasītveicināšanas aktivitāšu programmu, atbalstu sociāli neaizsargātajām grupām un personām ar īpašām vajadzībām.

LCB un tās filiāļu sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām ir atspoguļota 11.1.1. tabulā.

11.1.1. tabula. Pašvaldības institūcijas kā sadarbības partneri, aktivitātes

Sadarbības partneris	Sadarbības aktivitātes
DVPI “Daugavpils pašvaldības centrālā pārvalde” struktūrvienības	Sadarbojoties ar Daugavpils pašvaldības centrālās pārvaldes struktūrvienībām, tika nodrošināta LCB pamatfunkciju īstenošana, attīstības plānošana, racionāla, ekonomiski pamatota finansiālo resursu un materiāli tehniskas bāzes pārvaldība, kas veicina kvalitatīvo bibliotekāro pakalpojumu daudzveidību un ilgtspējību. Sadarbībā ar Komunikācijas, tūrisma un administratīvā atbalsta departamentu tika nodrošināta vienota informācijas sniegšana sabiedrībai par LCB un tās filiāļu pasākumiem, notikumiem un norisēm, sniegti padomi sabiedrisko attiecību un komunikācijas jautājumos. Bibliotēkas plānotie pasākumi tika atspoguļoti Daugavpils valstspilsētas pašvaldības un tās iestāžu “Gada pasākumu kalendārā” .

DVPI "Vienības nams"	<p>Ikgadējā sadarbība pasākumu cikla "Dzejas dienas" rīkošanā, profesionālās informācijas apmaiņā un saziņā, ar kultūras darbu saistīto problēmjautājumu risināšanā.</p> <p>Tika turpināta sadarbība ar Latviešu un latgaliešu kultūras centru, Poļu kultūras centru, Ukrainu kultūras centru, Krievu kultūras centru un Baltkrievu kultūras centru, veicot sabiedrības informēšanu par organizētajiem kultūras pasākumiem Daugavpilī.</p>
SIA "Daugavpils satiksme"	<p>Daugavpils 750. jubilejas svinību ietvaros, no 26. maija līdz 2. jūnijam, tika īstenota īpaša iniciatīva Daugavpils kultūrvēsturiskā mantojuma popularizēšanai - pilsētas sabiedriskajā transportā tika atskaņoti LCB sagatavotie audio ieraksti un vizuālie attēli par desmit ievērojamām Daugavpils personībām.</p> <p>Uzņēmuma retro tramvajs tika norīkots LCB organizētajam "Dzejas dienu 2025" pasākumam, kura laikā pasažieri varēja baudīt dzeju par Daugavpili tās autoru izpildījumā, kā arī aplūkot pilsētvides un tūrisma objektus.</p>
DVPI "Daugavpils Novadpētniecības un mākslas muzejs"	<p>Pasaules dzejas dienā LCB pārstāvji piedalījās Aspazijas 160 gadu jubilejai veltītajā literārajā pasākumā "Aspazijas dzīves ceļš. Fakti. Stāsti. Leģendas", kas norisinājās Raiņa centrā. Pasākumā kopā ar literatūras pētnieci Gaidu Jablovsku bija iespēja iepazīt jaunāko Brigītas Ducmanes pētījumu par dzejnieci – grāmatu "Zelta Elza. Zudušās Jelgavas meita".</p> <p>Sadarbība Raiņa skolas 150. jubilejai un Raiņa centra 1. gadadienai veltītā svētku sarīkojuma "Iz senās gaišās pasaules" organizēšanā.</p> <p>PDB tika organizēti nozaru literatūras un periodikas apskati par rokdarbu tehnikām, materiālu daudzveidību Raiņa centra adīšanas klubīna dalībniekiem.</p> <p>LCB bija eksponēta mākslas darbu izstāde no Daugavpils Novadpētniecības un mākslas muzeja krājuma "Rudens. Latgale".</p>
DVPI "Rotko muzejs"	<p>2025. gadā ASV Info centrā bija skatāma bērnu radošo darbu izstāde "Redzamais un neredzamais". Izstādē apkopoti darbi, kas tapuši radošo nodarbību laikā Rotko muzejā.</p>
DVPI "Daugavpils pilsētas Izglītības pārvalde"	<p>Pārskata gadā JNB sadarbībā ar Dizaina un tehnoloģiju, vizuālās mākslas skolotāju metodisko apvienību tika organizēta Daugavpils skolotāju Ziemassvētku eglīšu rotājumu izstāde "Mazais princis".</p> <p>Priekšā lasīšanas akcijā – Sirmā stundā "Dāvā prieku lasot!" piedalījās Daugavpils valstspilsētas Izglītības pārvaldes speciāliste Ilona Bohāne.</p>
DVPI "Sociālais dienests"	<p>Pārskata gadā tika turpināta sadarbība ar Dienas aprūpes centru personām ar garīga rakstura traucējumiem. PKB tika organizēti 8 pasākumi centra klientiem: "Interneta iespējas Tev!", "Ceļojums galda spēļu pasaulē", "Pie tavas sirds es atkal mieru jūtu" u.c. JNB tika organizēta Dienas aprūpes centra klientu radošo darbu izstāde "Radošums piemīt ikvienam", centra klienti piedalījās izstādes atklāšanas pasākumā un Ziemassvētku rotājumu darbnīcā. LCB un CRB tika organizētas izzinošas ekskursijas centra grupām.</p> <p>Tika turpināta LCB sadarbība ar Daugavpils sociālās aprūpes centru, organizējot 2 izbraukuma pasākumus aprūpes centra iedzīvotājiem.</p> <p>Priekšā lasījumi notika Lieldienu un Adventes laika ietvaros.</p> <p>Priekšā lasīšanas akcijā – Sirmajā stundā "Dāvā prieku lasot!" JNB atbalstīja un lasīšanas prieku dāvināja Krīzes centra vadītāja Elvīra Cvečkovska.</p>

	2025. gadā PKB turpināja sadarbību ar Dienas centru "Saskarsme". Tika rīkota Dienas centra apmeklētājas J. Zaicevas gleznu izstāde "Dvēseles krāsas". ČKB notika divas literārā kluba "Gaismā!" tikšanās ar Daugavpils dienas centra "Saskarsme" literārā kluba "Dialogs" pārstāvēm.
--	--

11.2. Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes

Pārskata gadā LCB un tās filiāles sadarbojās ar valsts institūcijām, Latvijas bibliotēkām, virkni biedrību un nodibinājumu, kā arī ar privātpersonām, iesaistoties dažādu pasākumu, semināru un citu aktivitāšu organizēšanā un apmeklēšanā, papildinot bibliotēkas krājumu ar vērtīgiem izdevumiem un stiprinot sabiedrības interesi par bibliotēku kā nozīmīgu kultūras, izglītības, informācijas un sabiedriskās saskarsmes centru.

Informācija par LCB un tās filiāļu sadarbības partneriem reģionā un Latvijā ir apkopota 11.2.1. tabulā.

11.2.1. tabula. Sadarbības partneri Latvijā, aktivitātes

Sadarbības partneris	Sadarbības aktivitātes
Latvijas Nacionālā bibliotēka	Pateicoties sadarbībai ar LNB, tika saņemts metodiskais un konsultatīvais atbalsts, izmantota iespēja piedalīties LNB KAC un LNB BAC rīkotajos profesionālās pilnveides pasākumos, LNB pasākumu cikla "Latviešu grāmatai 500" norisēs, lasīšanas veicināšanas programmā "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025", Nacionālajās skaļās lasīšanas sacensībās. LCB darba vizītē viesojās un ceļojošās izstādes "Paātrinājums: latviešu grāmatniecības īsais ceļš no aizbildniecības līdz patstāvīgai nozarei 19. gadsimtā" atklāšanas pasākumā piedalījās LNB direktore Dagnija Baltiņa un LNB Bibliotēku attīstības centra nozaru informācijas eksperte Elita Vīksna. LNB īstenotās programmas "Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām" ietvaros Daugavpils publisko bibliotēku krājumi tika papildināti ar 110 jaunām un augstvērtīgām grāmatām, kuru kopējā vērtība ir 1352 eiro.
Latvijas Republikas Kultūras ministrijas Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļa	Pārskata gadā tika turpināta LCB sadarbība ar KM Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļu informācijas aprītē un konsultatīvā atbalsta saņemšanā profesionālās darbības veikšanai.
Valsts Kultūrkapitāla fonds	VKKF atbalstīto projektu "Teklausies. Izlasi. Iedvesmojies" un "Tiekamies bibliotēkā! Bērnu rakstnieki Daugavpilī" ietvaros Daugavpils iedzīvotāji tika iepazīstināti ar populāriem latviešu rakstniekiem.
Kultūras informācijas sistēmu centrs	Eiropas Savienības līdzfinansētā projekta "Bibliotēku tilti: trešo valstu valstspiederīgo integrācijas un iekļaušanas veicināšana Eiropā, izmantojot bibliotēkas un vietējās partnerības" (LIBRI AMIF-2023-TF2-AG-CALL-AMIF) ietvaros LCB tika organizēts tematisks pasākums "Valoda ir tas, kas vieno" un hakatons par inovatīviem risinājumiem, kas paredz trešo valstu pilsoņu sekmīgu iekļaušanu vietējā kopienā. Sadarbībā ar KISC tika nodrošināta LCB bibliotekārā personāla profesionālā pilnveide.
SIA "Tietoevry Latvia"	Izmantojot Tietoevry Latvia pakalpojumus, tika nodrošināta BIS ALISE uzturēšana un attīstīšana, kā arī LCB un tās filiāļu reģistrētiem

	<p>lietotājiem, izmantojot bibliotēkas e-kataloga datus autorizācijai lasīšanas platformā www.3td.lv, e-grāmatas ir pieejamas bez maksas.</p>
Latvijas Bibliotekāru biedrība	<p>Latvijas bibliotekāru konferencē “Iesaiste, sadarbība, attīstība – bibliotēkas veiksmes pamats” LCB tika pasniegta LBB gada balva 2024 nominācijā “Gada notikums Latvijas bibliotēkās 2024”. Par uzvarētāju reģiona galveno bibliotēku organizēto notikumu kategorijā kļuvis LCB Daugavpils Dzejas dienu ietvaros rīkotais “Dzejas tramvajs”.</p> <p>LCB un tās filiālēs tika īstenotas Latvijas Bibliotēku nedēļas un projekta “Viena diena bibliotēkas dzīvē” jeb #LibdayLV aktivitātes. LCB un JNB darbinieki piedalījās seminārā “Bibliodoma. Latvijas bibliotēkas un to krājumi kara ēnā: izaicinājumi, iespējas un atbildība”, LNB sadarbībā ar LBB organizētajā tīmekļseminārā “Reģionālo mediju loma Latgales reģiona informācijas telpas stiprināšanā” un Latvijas skolu un bērnu bibliotekāru 2. lasītpatikas forumā.</p> <p>2025. gadā tika turpināts JNB vadītājas darbs LBB valdē.</p>
Latvijas Neredzīgo bibliotēka	<p>Pārskata gadā tika saņemts LNERB konsultatīvais atbalsts un informācijas apmaiņa Deleģēšanas līguma par valsts pārvaldes uzdevuma – iedzīvotāju ar redzes traucējumiem un funkcionālu lasītspēju bibliotekārā apkalpošana deleģēšanu starp LCB un LNERB ietvaros.</p>
Latvijas Neredzīgo biedrības Daugavpils teritoriālā organizācija; Daugavpils Neredzīgo biedrības ciemata iedzīvotāju padome	<p>ČKB turpināja aktīvu darbību personu ar redzes traucējumiem un funkcionālo lasītspēju socializēšanā un saliedēšanā. Sadarbojoties ar biedrībām un iedzīvotāju padomi, personas ar redzes traucējumiem un citām lasīšanas grūtībām tika informēti par iespēju izmantot literatūru pielāgotā formātā, priekšā lasīšanu, palielināšanas iekārtas, datoru ar specializētu aprīkojumu, Braila raksta printeri, kā arī par iespēju piedalīties literāros un kultūras pasākumos.</p>
Augšdaugavas novada un Latgales reģiona bibliotēkas	<p>Pārskata periodā tika turpināta ČKB sadarbība ar Augšdaugavas novada un Latgales reģiona bibliotēkām, nodrošinot pielāgotās literatūras krājuma izmantošanu. 2025. gadā tika parakstīta Vienošanās ar vēl vienu Augšdaugavas novada bibliotēku – Dmenes pagasta bibliotēku; gada beigās sadarbība tika īstenota ar 9 novada un 8 reģiona bibliotēkām.</p> <p>ČKB vadītāja tika aicināta uz tikšanām ar novada bibliotekārēm un Krāslavas pilsētas senioru kluba pārstāvjiem, lai skaidrotu pielāgotā krājuma izmantošanas iespējas un priekšrocības.</p>
Augšdaugavas novada, Jēkabpils novada un Krāslavas novada sociālās aprūpes iestādes	<p>Tika turpināta ČKB sadarbība ar VSAC “Latgale” un tās filiālēm “Kalupe” un “Kalkūni”, Višķu sociālās aprūpes centru, SIA “Veselības centrs Ilūkste” un tās struktūrvienībām – pansiju “Mūsmājas Dižkoks”, Ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas nodaļu “Ilūkste”, Subates Romas katoļu draudzes sociālās aprūpes iestādi “Miera nams”, Jēkabpils novada pensionātu “Jaunāmuiža” un Krāslavas novada sociālās aprūpes centru “Priedes”.</p> <p>Regulāri tika sniegta informācija par pielāgotā krājuma jaunumiem, atbilstoši lasītāju vajadzībām tika veidotas grāmatu kopas, organizēti 6 tematiskie pasākumi gan ČKB, gan sociālās aprūpes iestādēs.</p> <p>VSAC “Latgale” filiāles “Kalkūni” iedzīvotājiem PDB organizēja pasākumu “Spēka vārdi Latvijai”, Ziemassvētku radošo darbnīcu un akcijas “Dāvā prieku lasot!” priekšā lasījumu.</p>

Latvijas Republikas Ārlietu ministrija	No LR Ārlietu ministrijas tika saņemts informatīvais atbalsts ESIP darbībā un konsultācijas par procesiem ES, Latvijas dalību ES un tajā notiekošajām aktivitātēm, Eiropas dienas norisēm u.c. jautājumiem.
Latgales plānošanas reģiona "Europe Direct Dienvidlatgale" centrs	Eiropas Autoru dienas ietvaros LCB tika rīkots pasākums "Myusu latgaliskums dzejis sarunā ar muzyku", kurā skanēja literāta Valentīna Lukaševiča dzeja latgaliešu valodā vēsturnieka un mūziķa Arņa Slobožaņina muzikālajā apdarē. LCB bija apskatāma Eiropas Komisijas ceļojoša grāmatu kolekcija "Atjautīgais idalgo Lamančas Dons Kihots. Ceļo valodu pasaulē!", savukārt JNB apmeklētājiem tika piedāvāta ceļojošā izstāde "Harijs Poters un Filozofu akmens" 22 Eiropas Savienības valodās.
Valsts SIA "Daugavpils teātris"	Priekšā lasīšanas akcijā – Sirmajā stundā "Dāvā prieku lasot!" piedalījās Daugavpils teātra aktrise Zanda Mankopa un aktieris Ritvars Gailums.
Ukraiņu kultūras centrs "Mrija"	Ukraiņu kultūras centrs "Mrija" sadarbībā ar Ukrainas vēstniecību Latvijā ir sniedzis nozīmīgu ieguldījumu LCB krājuma bagātināšanā, dāvinot 115 grāmatas ukraiņu valodā.
Biedrība "Cita Daugavpils"	PDB un JNB bibliotekārie darbinieki piedalījās apkaimju forumā "Drošas apkaimes", kuru organizēja biedrība "Cita Daugavpils" projekta "Drošas apkaimes: Daugavpils pilsētas apkaimju kopienu stiprināšana noturībai miera laikā" ietvaros sadarbībā ar Daugavpils pašvaldību un ar Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas finansiālu atbalstu.
NVO biedrība "Zaļā brīvība"	LCB pasākumu cikla "Viesis bibliotēkā" ietvaros tika organizēta tikšanās ar Vides NVO biedrības "Zaļā brīvība" projektu koordinatori Ingu Belousu. Pasākumā interesentiem tika piedāvāta saruna par to, kā aizceļot uz klimatu saudzējošu dzīvesveidu. Uz sarunu latgaliski par šiem jautājumiem aicināja tulkotāja Ilze Sperga.
Daugavpils orientēšanās sporta kluba "Stiga"	LCB pasākumu cikla "Viesis bibliotēkā" ietvaros notika saruna ar Daugavpils orientēšanās sporta kluba "Stiga" pārstāvjiem.
Grāmatnīca "Jānis Roze" Daugavpilī	LCB pasākumu cikla "Viesis bibliotēkā" ietvaros notika saruna ar grāmatnīcas "Jānis Roze" pārstāvjiem, kuri atzinīgi novērtēja iespēju atnākt uz bibliotēku un dalīties iespaidos par grāmatām un lasīšanas kultūru kā dzīvesveidu. Grāmatnīcas "Jānis Roze" vadītāja Ilze Donika piedalījās LCB priekšā lasīšanas akcijā – Sirmajā stundā "Dāvā prieku lasot!".
Apgāds "Jumava"	Tika organizēti divi pasākumi – Draudzīgā aicinājuma tikšanās "Latvijas simboli un leģendas" 1991. gada barikāžu aizstāvju atceres dienas ietvaros un Latvijas Republikas proklamēšanas 107. gadadienai veltīts tematisks pasākums – saruna par Ēvaldu Valteru un viņa grāmatu "Rusiāde. Manas skatuves un kara gaitas".
Valsts SIA „Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca” Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija	Pārskata gadā LCB tika turpināta Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas klientu bibliotekārā apkalpošana: grāmatu kopas tika regulāri piegādātas uz slimnīcu, nodrošinot piekļuvi literatūrai cilvēkiem, kas atrodas ārstēšanās procesā. Decembrī, priekšā lasīšanas ietvaros, LCB darbinieki viesojās VSIA „Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca”. Dzejas dienu ietvaros institūcijas klienti apmeklēja koncertu "Mīlestības dziesmas", piedalījās JNB Starptautiskās dzimtās valodas dienas pasākumā "Kādās valodās prot runāt daugavpilieši?" un Ziemassvētku rotājumu darbnīcā, apmeklēja mākslas un radošo darbu izstādes LCB un tās filiālēs.

Ieslodzījuma vietu pārvaldes Daugavgrīvas cietums	Tika turpināta sadarbība līguma par grāmatu izsniegšanas punkta organizēšanu uz mūžu notiesātajām personām ietvaros.
--	--

11.3. Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība

11.3.1. tabula. Pārrobežu un starptautiskā sadarbība

Sadarbības partneris	Sadarbības aktivitātes
Utenas A. un M. Mišķiņu publiskā bibliotēka, Zarasu rajona pašvaldības publiskā bibliotēka, Preiļu novada pašvaldība	Tiek īstenots 2021.–2027. gada INTERREG VI-A Latvijas-Lietuvas programmas projekts “Iedrošināt ikvienu: ģimenes digitālo aktivitāšu centru attīstība Latvijā un Lietuvā” (DigiAll, LL-00201). Projekta mērķis ir pielāgot un paplašināt četru Ģimenes digitālo aktivitāšu centru, kas atrodas Latvijas-Lietuvas pierobežas reģionu bibliotēkās, pakalpojumus, lai efektīvāk nodrošinātu pakalpojumu pieejamību personām un ģimenēm ar īpašām vajadzībām, kā arī mazāk aizsargātām grupām, tostarp senioriem, migrantiem, stiprinot to integrāciju, digitālo prātību un vietējās kultūras izpratni. Kopējais projekta budžets ir 275 568 EUR. Projekta līdzfinansējums no Eiropas Reģionālās attīstības fonda ir 220 455 EUR. DVPI “Latgales Centrālā bibliotēka” projekta budžets ir 90 894 EUR.
Ziemeļvalstu Ministru padomes birojs Latvijā	LCB notika norvēģu autora, Nobela prēmijas laureāta Juna Foses (Jon Fosse) grāmatas “Kaidis nūteikti atīs” prezentācija. Grāmata tika tulkota latgaliski Daugavpils teātra vajadzībām, gatavojoties izrādes pirmizrādei Ziemeļvalstu dienu ietvaros 2024. gada 16. oktobrī. Grāmatas prezentācijā piedalījās valodnieks Snorre Karkonens-Svensons, teātra pētniece Kitija Balcere, valodniece Sanita Martena un grāmatas tulkotāja Jūlija Tumanovska.
ASV vēstniecība Latvijā	Pārskata gadā ASV Info centrs turpināja darbu saskaņā ar sadarbības līgumu “Memorandum of Understanding” starp LCB un ASV vēstniecību Latvijā. Daugavpils pilsētas iedzīvotājiem tika nodrošināta pieeja aktuālai informācijai par politiskiem, ekonomiskiem, kultūras, izglītības un sociāliem jautājumiem ASV, kā arī ASV Info centra krājuma komplektēšana tika līdzfinansēta no ASV vēstniecības puses. Pateicībā par veiksmīgu sadarbību 20 gadu garumā un par godu Amerikas Savienoto Valstu 250 gadu jubilejai LCB saņēma ASV vēstniecības Latvijā Pateicības rakstu un ASV 250. jubilejas monētu.
American Councils for International Education, EducationUSA Latvia	Septembrī tika organizēts informatīvs seminārs jauniešiem par FLEX apmaiņas programmu un studiju iespējām ASV.

11.4. Bibliotēku interešu aizstāvības darbs

2025. gadā JNB vadītāja Tatjana Zahare turpināja darbu LBB valdē. Pārskata gadā T. Zahare piedalījās 11 LBB sēdēs, bija LBB Gada balvas žūrijas komisijas sēdes priekšsēdētāja, nodarbojās ar LBB institucionālo biedru un LBB individuālo biedru sarakstu aktualizēšanu un apkopošanu pa nodaļām, sekcijām un kopīgu sarakstu veidošanu, kā arī bija atbildīga par e-rēķinu izrakstīšanu.

Sēdēs notikusi saruna par LNB un LBB sadarbības līguma parakstīšanu ar Vācijas Bibliotēku asociāciju federālās savienību “Bibliotēka un informācija Vācija” un stratēģiskas partnerības ar Vāciju uzsākšanu. Tika pārrunāta Latvijas skolu un bērnu bibliotekāru 2. lasītpatikas foruma programma un aktualizēti LBB konferences “Iesaiste, sadarbība, attīstība - bibliotēkas veiksmes pamats” organizatoriskie aspekti. Notika tikšanās ar LNB direktori Dagniju Baltiņu, apspriežot LNB un LBB sadarbību nozarei nozīmīgu jautājumu risināšanā. Tika apspriestas un apskatītas tēmas par VKKF Kapacitātes projektu,

reģionālo nodaļu plāniem, LBB pārstāvju dalību XII Baltijas bibliotekāru kongresā “CoBaL: bibliotēkas - atslēga izglītotai sabiedrībai” un citiem LBB organizatoriskajiem jautājumiem.

11.5. Sadarbības raksturojums novadpētniecības darbā

Pārskata gadā LCB un tās filiāles turpināja sadarbību novadpētniecības jomā ar vietējās kopienas pārstāvjiem, Daugavpils literātiem, māksliniekiem un radošā darba veicējiem (mākslas izstādes [skat. 8.3. sadaļu](#)), izglītības un kultūras iestādēm radošu un izglītojošu pasākumu veidošanā (skat. 11.5.1. tabulu).

Kopdarbības mērķis ir veicināt kultūras dialogu, akcentējot vietējo iedzīvotāju radošumu, popularizējot lokālās kultūrvides pasākumus un bibliotēku novadpētniecības krājumu, lai apmierinātu lietotāju vēlmes un vajadzības.

11.5.1. tabula. Sadarbība novadpētniecības jomā

Sadarbības partneris	Aktivitātes	Vērtējums
Daugavpils izglītības iestādes (Daugavpils Centra vsk., Daugavpils Draudzīgā aicinājuma vsk., Daugavpils Tehnoloģiju vidusskola-licejs, Daugavpils Valsts ģimnāzija, Daugavpils Valstspilsētas vsk., Daugavpils Vienības psk., Daugavpils Zinātņu vsk. u.c.) un to audzēkņi	Novadmācības stundas, novadpētniecības laboratorijas, bibliotekārās stundas, tikšanās ar vietējiem literātiem un māksliniekiem, mākslas darbu, radošo darbu un cita veida izstādes, izziņošas ekskursijas.	Izglītības procesā ir svarīga Latgales kultūrvēsturiskā mantojuma izziņošana, lai sekmētu un saglabātu esošās un radītu jaunas kultūras vērtības. Ilggadēja sadarbība lokālpatriotisma veicināšanā, novadpētniecības materiālu popularizēšanā bērnu un jauniešu vidū. Sadarbība ar pedagogiem izglītojošu pasākumu organizēšanā, ņemot vērā ieteikumus un vēlmes.
DVPI “Daugavpils pilsētas Izglītības pārvalde” un Daugavpils valstspilsētas dizaina un tehnoloģiju, datorikas un vizuālās mākslas skolotāji	Skolēnu vizuālās mākslas, dizaina un tehnoloģiju konkursa radošo darbu izstāde un skolotāju radošo darbu izstāde	Izglītības un kultūras iestāžu veiksmīga sadarbība, popularizējot vietējo radošo darbu veicējus un iestāžu darbību. Sadarbība, kas veicina bērnu un jauniešu interesi par vietējo kultūras iestādi – bibliotēku – un to piedāvātajām iespējām.
Mākslu izglītības kompetences centrs “Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskola Saules skola”	Mākslas un apģērbu kolekcijas izstādes	Skolotāju un jauno mākslinieku darbi tiek eksponēti bibliotēku telpās, kas veicina ne tikai autoru atpazīstamību, bet arī bērnu un jauniešu interesi par vienaudžu veikumu, interesi par bibliotēku.
Daugavpils Bērnu un jauniešu centrs “Jaunība”	Radošo darbu un rokdarbu izstādes	Sekmīgā sadarbība veicina bērnu un jauniešu interesi par bibliotēku darbību un to piedāvātajām iespējām.
Ilūkstes Mūzikas un mākslas skola	Ilggadēja radošo darbu izstāde “Iedvesmojošā Sēlija”	Veiksmīga sadarbība, kas veicina interesi par Daugavpils bibliotēku darbu.
Daugavpils Universitāte	Mākslas izstāde	Sekmīga sadarbība ar studējošajiem / pasniedzējiem, kas šobrīd studē / strādā Daugavpilī,

		veicina interesi par bibliotēku darbību un to piedāvātajām iespējām.
Daugavpils Dienas aprūpes centrs	Centra klientu radošo darbu izstāde	Sekmīga sadarbība veicina interesi par bibliotēku darbību un to piedāvātajām iespējām, kas ir svarīga cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.
DVP uzņēmums SIA "Daugavpils satiksme"	Audio un vizuālo materiālu izvietošana pilsētas sabiedriskajā transportā	Veiksmīga pašvaldības iestāžu sadarbība, popularizējot Daugavpils kultūrvēsturisko mantojumu un rosinot interesi par bibliotēku.
Biedrība "Stāstnīca"	Fotoizstādes, fotogrāfiju un dzejas kopprojekta izstāde	Veiksmīga sadarbība, kas veicina bibliotēkas atpazīstamību un popularizē Daugavpili.
Daugavpils fotostudija "Ezerzeme-F"	Fotogrāfiju izstādes	Veiksmīgas sadarbības procesā tiek realizēti zīmīgi izstāžu projekti, vietējo autoru darbības popularizēšana.
Daugavpils Novadpētniecības un mākslas muzejs	Mākslas izstāde	Veiksmīga sadarbība, kas veicina bibliotēkas atpazīstamību un popularizē muzeju un vietējos māksliniekus.
DVPI "Rotko muzejs"	Muzeja mākslas un radošās lasīšanas nodarbību audzēkņu radošo darbu izstāde	Veiksmīga sadarbība, jo darbi tiek eksponēti bibliotēku telpās, kas veicina bērnu un jauniešu interesi interesi par kultūras iestādi.
Mākslinieki un amatiermākslinieki (A. Petkūne, L. Kundziņa, gleznotāju apvienība "V.I.V.A.", A. Barševskis, J. Ondzule, E. Vronskis, I. Minova, I. Onzule, Ž. Orlova u. c.)	Mākslas izstādes	LCB un tās filiālēm ir izveidota veiksmīga sadarbība ar radošās darbības veicējiem. Mākslinieku darbi tiek eksponēti bibliotēku telpās, kas raisa ne tikai sabiedrības interesi par bibliotēku darbu, bet arī tiek pievērsta uzmanība vietējiem un Latgales reģiona māksliniekiem, veicinot viņu atpazīstamību.
Daugavpils literāti	Tikšanās ar dzejniekiem, literāru darbu lasīšana, grāmatu prezentācijas	LCB un tās filiālēm ir izveidojusies ilggadēja un radoša sadarbība pasākumu organizēšanā un apkaimes iedzīvotāju talantu popularizēšanā. Tiek pievērsta lielāka uzmanība vietējiem literātiem.
Vietējā kopiena, bibliotēkas lietotāji	Tikšanās un pasākumu organizēšana ar vietējiem sabiedriski aktīviem iedzīvotājiem, bibliotēkas lietotāju (bērnu un pieaugušo) radošo darbu vai kolekciju izstādes, pasākumi projekta "Darbīgās kopienas" ietvaros.	Veiksmīga sadarbība, kas veicina Daugavpils apkaimju atpazīstamību un popularizēšanu. Novadpētniecības mapju informācijas aktualizēšana, intereses par bibliotēku darbību un to piedāvātajām iespējām veicināšana.

11.6. Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums

Pārskata periodā tika turpināta sadarbība bērnu un jauniešu apkalpošanā ar Daugavpils valstspilsētas pašvaldības izglītības iestādēm, valsts iestādēm un nevalstiskajām organizācijām. Sadarbība ietvēra kopīgu pasākumu organizēšanu, tematisko nodarbību un izglītojošo programmu īstenošanu, kā arī informācijas apmaiņu, lai nodrošinātu kvalitatīvus un mūsdienīgus pakalpojumus bērniem un jauniešiem. Īpaša uzmanība tika pievērsta lasītprasmes veicināšanai, bērnu un jauniešu pilsoniskās līdzdalības stiprināšanai, radošo prasmju attīstīšanai. Tika organizētas tikšanās ar grāmatu autoriem, radošās darbnīcas, tematiskās izstādes, viktorīnas un citi pasākumi, kas sekmēja bērnu un jauniešu interesi par izglītību, kultūru un sabiedriskajām aktivitātēm.

Informācija par nozīmīgākajiem sadarbības partneriem ir apkopota 11.6.1. tabulā.

11.6.1. tabula. Bibliotēkas sadarbības tīkls darbā ar bērniem un jauniešiem

Sadarbības partneris	Sadarbības aktivitātes
DVPI "Daugavpils pilsētas Izglītības pārvalde"	Pārskata gadā sadarbībā ar Angļu valodas metodisko apvienību ASV Info centrā tika organizēts angļu valodas burtošanas konkurss "Spelling Bee", konkurss "American Day", Ziemassvētku radošo darbu konkurss skolēniem "Santa Claus Stories to Latvian Children". Sadarbībā ar Dizaina un tehnoloģiju, vizuālās mākslas skolotāju metodisko apvienību JNB tika organizēta Daugavpils skolēnu radošo darbu izstāde "Dāvana manai pilsētai" dizaina un tehnoloģiju konkursa "Suvenīrs – Daugavpils – 750" un vizuālās mākslas konkursa "Daugavpils ir sports!" ietvaros, virtuālā izstāde "Dāvana manai pilsētai", Daugavpils skolēnu zīmējumu izstāde "Mazais princis".
Daugavpils valstspilsētas pašvaldības vispārējās izglītības	2025. gadā tika veikta sadarbība ar Daugavpils pirmsskolas izglītības iestādēm: 4. pirmsskolas izglītības iestādi, 9. pirmsskolas izglītības iestādi, 12. pirmsskolas izglītības iestādi, 15. pirmsskolas izglītības iestādi, 24. pirmsskolas izglītības iestādi, 27. pirmsskolas izglītības iestādi, 29. poļu pirmsskolas izglītības iestādi, Ķīmijas apkaimes pirmsskolas izglītības iestādi, Ruģeļu pirmsskolas izglītības iestādi. Pirmsskolas vecuma bērni piedalījās LNB lasīšanas veicināšanas programmā "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025", LCB priekšā lasīšanas akcijā – Sirmajā stundā "Dāvā prieku lasot!", grāmatu un lasītprasmi popularizējošās aktivitātēs, tika organizētas bērnu radošo darbu izstādes, novadīti izbraukuma pasākumi bērniem, skolotāji aktīvi izmantoja bibliotēku resursus izglītības procesā. Pārskata gadā tika turpināta sadarbība ar Daugavpils valstspilsētas pašvaldības vispārējās izglītības iestādēm: Valsts ģimnāziju, Vienības pamatskolu, Valstspilsētas vidusskolu, Iespēju vidusskolu, J. Pilsudka Daugavpils valsts poļu ģimnāziju, Tehnoloģiju vidusskolu-liceju, Draudzīgā aicinājuma vidusskolu, Iespēju vidusskolu, Stropu pamatskolu-attīstības centru, Centra vidusskolu, Saskaņas pamatskolu, Zinātņu vidusskolu, Mākslu izglītības kompetences centru "Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskola Saules skola". Pirmsskolnieki, skolēni un jaunieši piedalījās LNB lasīšanas veicināšanas programmā "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025", LNB lasītveicināšanas kampaņā "Nacionālās Skaļās lasīšanas sacensības", Dzejas dienās, Ziemeļvalstu literatūras nedēļas un Drošāka interneta dienas pasākumos, LCB lasīšanas veicināšanas programmās "Skaistā vasara bibliotēkā" un "Brīvdienas bibliotēkā", LCB priekšā lasīšanas

	<p>akcijā – Sirmajā stundā “Dāvā prieku lasot!”, tika rīkotas pirmsskolnieku un skolēnu radošo darbu un mākslas izstādes.</p>
Interesu izglītības iestādes	<p>Nodrošinot bibliotekāro pakalpojumu popularizēšanu apkaimju bērnu un pusaudžu vidū, tika turpinātā sadarbība ar Bērnu un jauniešu centru “Jaunība” un tā brīvā laika klubiem “Smaids”, “Mezglis”, “Ruģeļi”, “Grīva”, “Sudraba avoti”. Bērni un jaunieši aktīvi piedalījās lasītveicināšanas pasākumos, tematiskajās norisēs, kā arī tika rīkotas audzēkņu radošo darbu izstādes GMB, PKB un PDB.</p>
Bērnu vasaras nometnes	<p>Vasaras brīvdienās notika LAN, ASV Info centra un filiālbibliotēku sadarbība ar bērnu vasaras nometnēm “Piedzīvojumu pērles”, “Raibā vasara”, “Vasaras prieki”, “Kopā jautrāk”, “Ceļojošā komēta!”, “Esi pozitīvs”, “Gribu zināt”, “Daugavpils pētnieki”, “Esi aktīvs”, “Dabas draugi”, “Karambola”, “Ogas”, “Mācies spēlēt”, “Kopā mēs esam spēks”, “Rīta vējš”, piedāvājot daudzveidīgu pasākumu klāstu nometņu grupām lasīšanas veicināšanas programmas “Skaistā vasara bibliotēkā” ietvaros.</p>
Biedrība “Erfolg”	<p>Biedrības “Erfolg” “Kultūrorientācijas kursu un iekļaušanās pasākumu Ukrainas civiliedzīvotājiem” ietvaros bērni no Ukrainas piedalījās LCB un CRB tematiskajos pasākumos.</p>
Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Prevencijas grupa	<p>LCB lasīšanas veicināšanas programmas “Skaistā vasara bibliotēkā” ietvaros DAC un LCB filiālēs tika organizētas tikšanās ar Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja pārstāvjiem preventīvi izglītojošas kampaņas “Uzdod jautājumu policijai!” ietvaros. Tika veidots atklāts dialogs ar bērniem un jauniešiem par policijas darbu, ikdienas drošību, likumiem, pienākumiem un tiesībām.</p>

LCB ASV Informācijas centra sadarbībā ar Daugavpils pilsētas Izglītības pārvaldi organizēts angļu valodas burtošanas konkurss “Spelling Bee”

Tikšanās ar Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja pārstāvjiem preventīvi izglītojošas kampaņas “Uzdod jautājumu policijai!” ietvaros

11.7.1 attēls. Bibliotēkas sadarbības tīkls darbā ar bērniem un jauniešiem

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

12.1. Situācijas apraksts, kopaina, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes pārskata periodā

Daugavpils valstspilsētas septiņām publiskajām bibliotēkām un izglītības iestāžu bibliotēkām metodisko, konsultatīvo un informatīvo atbalstu sniedz Latgales Centrālās bibliotēkas vadošie speciālisti. To nodrošina Informācijas resursu un datu pārvaldības nodaļa, Informācijas tehnoloģiju nodaļa, Lietotāju apkalpošanas nodaļa, vadītājas vietniece bibliotēkārājā darbā, kā arī citi bibliotēkas speciālisti. 2025. gadā sadarbībā ar LCB filiāles Čiekuru bibliotēkas darbiniekiem konsultatīvais darbs tika veikts arī par pielāgotā krājuma izmantošanas iespējām pašvaldības teritorijā un reģionā.

Latgales Centrālās bibliotēkas vadītājas vietniece bibliotēkārājā darbā ir tieši atbildīga par metodiskā darba plānošanu, koordināciju un uzraudzību, kā arī par bibliotēkāju profesionālās pilnveides un tālākizglītības organizēšanu.

Metodiskais darbs ir būtisks bibliotēku attīstībai un pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanai. Tas ietver virkni pasākumu, kas vērsti uz bibliotēkāju profesionālās kompetences paaugstināšanu, bibliotēku darbības pilnveidošanu un inovatīvu metožu ieviešanu. Metodiskais darbs aptver visas bibliotēkārā darba jomas: tiek sniegtas gan individuālas, gan grupu konsultācijas, kā arī organizēti mācību semināri, apmācības un profesionālās pilnveides kursi.

Metodiskā un konsultatīvā darba galvenie virzieni:

- **Bibliotēkas darba rādītāju analīze** – kvalitatīvu, mūsdienīgu un lietotāju vajadzībām atbilstošu pakalpojumu attīstībai;
- **Novadpētniecības darba plānošana un koordinēšana** – vietējā kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanai un popularizēšanai;
- **Norišu un pasākumu organizēšana** – jaunu lietotāju piesaistei un sabiedrības iesaistei bibliotēkas aktivitātēs;
- **Darbs bibliotēku informācijas sistēmā ALISE** – darba procesu efektivitātes paaugstināšanai un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai;
- **Personas datu apstrādes un drošības nodrošināšana** – normatīvo aktu prasību ievērošanai, drošai datu uzglabāšanai un apstrādei, kā arī bibliotēkāju izpratnes stiprināšanai par datu aizsardzības un kiberdrošības jautājumiem;
- **Profesionālās pilnveides pasākumu organizēšana** – bibliotēkāju zināšanu un prasmju attīstībai atbilstoši nozares aktualitātēm.

12.2. Reģiona galvenās bibliotēkas sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi

Pārskata periodā Latgales Centrālā bibliotēka sadarbībā ar Daugavpils valstspilsētas kultūras un izglītības iestādēm, kā arī citām institūcijām īstenoja profesionālās pilnveides pasākumus klātienē un tiešsaistē – informatīvos un mācību seminārus, praktiskās nodarbības gan individuāli, gan darba grupās.

LCB regulāri organizē informatīvi konsultatīvās sanāksmes LCB struktūrvienību vadītājiem un filiāļu vadītājiem. Sanāksmēs tika sniegta jaunākā un aktuālākā informācija par konkrētajām darba jomām, tostarp par statistisko rādītāju izguvi, apkopošanu un analīzi, daudzveidīgu un mūsdienīgu pasākumu organizēšanu, valsts un starptautiska mēroga projektu koordinēšanu un nepieciešamo aktivitāšu nodrošināšanu, kā arī par kvalitatīvu profesionālās informācijas apmaiņu un sadarbības veidošanu bibliotēku pakalpojumu pilnveidei.

Pārskata periodā tika organizēti mācību semināri februārī, maijā, augustā un novembrī.

2025. gada februārī seminārā tika aplūkotas vairākas aktuālas tēmas. Tika analizēti **publicitātes plānošanas principi un efektīvas komunikācijas stratēģijas** bibliotēkas pasākumu un aktivitāšu

popularizēšanai dažādās mērķauditorijās. Īpaša uzmanība tika pievērsta Aspazijas un Raiņa 160 gadu jubilejas pasākumu koncepta izstrādei, satura veidošanai. Tika apspriesti iespējamie tematiskie virzieni, sadarbības formas, kā arī radoši risinājumi jubilejas gada aktivitāšu īstenošanai un sabiedrības iesaistei.

Maija mācību seminārā tika aktualizēta informācija **par iesaisti valsts un starptautiska mēroga projektu koordinēšanā un nepieciešamo aktivitāšu nodrošināšanā**. Tika skaidroti projektu plānošanas un īstenošanas pamatprincipi, finansējuma piesaistes iespējas, partnerības veidošanas nosacījumi, kā arī atskaišu sagatavošanas un rezultātu izvērtēšanas kārtība.

Semināra dalībnieki iepazinās ar labās prakses piemēriem, diskutēja par bibliotēku lomu starpinstitutionālajā sadarbībā un sabiedrības iesaistē, kā arī analizēja izaicinājumus, kas saistīti ar projektu administrēšanu un ilgtspējas nodrošināšanu. Īpaša uzmanība tika pievērsta komunikācijas un publicitātes pasākumu plānošanai, lai nodrošinātu projektu rezultātu redzamību un pieejamību plašākai sabiedrībai.

Seminārs veicināja bibliotekāru izpratni par projektu darba nozīmi bibliotēkas attīstībā un stiprināja prasmes kvalitatīvai un mērķtiecīgai projektu īstenošanai. Par bibliotēkas iesaisti projektos vairāk skat. [9.sadaļu](#).

Augustā pastiprināta uzmanība tika veltīta profesionālajiem jautājumiem pasākumu un norišu organizēšanā, jo norisinājās aktīvs darbs pie **Dzejas dienu pasākumu organizēšanas pilsētas mērogā**. Šis process ietvēra gan konceptuālo plānošanu, gan praktisko sagatavošanos, lai nodrošinātu kvalitatīvu un daudzveidīgu kultūras programmu dažādām auditorijām.

Tika izstrādāta pasākumu kopējā koncepcija, izvēlēti dalībnieki un turpināta sadarbība ar dežniekiem, literātiem un kultūras nozares pārstāvjiem. Īpaša uzmanība tika pievērsta programmas saturiskajai kvalitātei, tematiskajai vienotībai un aktualitātei, lai Dzejas dienas būtu saistošas gan jauniešiem, gan pieaugušajiem. Paraleli tam tika risināti organizatoriski jautājumi – pasākumu norises vietu izvēle, tehniskais nodrošinājums, reklāmas un sabiedrisko attiecību aktivitātes, kā arī sadarbība ar pašvaldības institūcijām un partneriem.

Tāpat nozīmīga loma bija komunikācijai ar iesaistītajām pusēm, grafiku saskaņošanai un budžeta plānošanai, lai nodrošinātu efektīvu resursu izmantošanu. Šāda mērķtiecīga un profesionāla pieeja ļāva radīt pārdomātu, kvalitatīvu un pilsētas kultūras dzīvē nozīmīgu notikumu. Vairāk par Dzejas dienu norisēm skat. [5.sadaļu](#) un [8.sadaļu](#).

Oktobrī un novembrī tika organizēti vairāki nozīmīgi profesionālās pilnveides pasākumi t.sk. informatīvi konsultatīvā sanāksme par jaunā pakalpojuma **LCB lietotāja e-kartes ieviešanu**, darba grupas sanāksme par Daugavpils publisko bibliotēku iesaisti pasākumu cikla Latviešu grāmatai 500 norisēs un kulminācijas pasākumā, kas notika 8. novembrī.

22. un 24. septembrī tika organizēts tiešsaistes seminārs bibliotekārajiem darbiniekiem **“Personas datu apstrāde un aizsardzība”**. Tika aktualizētas sekojošas tēmas: normatīvais regulējums, personas datu kategorijas, personas datu apstrādes principi, tiesiskie pamati un DS tiesības, izskatīti praktiskie drošības pasākumi, pārrunāts, kas ir aizliegts ārpus darba pienākumiem, atbildība par nelikumīgām darbībām ar personas datiem u.c. Tiešsaistes semināru vadīja Daugavpils valstspilsētas pašvaldības centrālās pārvaldes datu aizsardzības speciālists, kibersdrošības pārvaldnieks.

20. oktobrī sadarbībā ar Daugavpils Universitātes aģentūru “Daugavpils Universitātes Daugavpils Medicīnas koledža” tika organizēti kvalifikācijas celšanas kursi atbilstoši MK noteikumiem nr. 557 **“Pirmā palīdzība”** 12 h apjomā. Kursu programmā tika aplūktas sekojošas tēmas: pirmās palīdzības sniegšanas pamatprincipi un rīcības algoritms ārkārtas situācijās, cietušā stāvokļa novērtēšana (apziņa, elpošana, pulss), Kardiopulmonālā reanimācija (KPR) pieaugušajiem, bērniem un zīdaiņiem, automātiskā ārējā defibrilatora (AED) lietošana, rīcība bezsamaņas gadījumā (stabilā sānu poza), aizrīšanās un elpceļu nosprostojums, asiņošanas veidi un to apturēšana u.c.

Iegūtās zināšanas palīdz darbiniekiem saglabāt mieru un rīkoties atbilstoši algoritmam, mazinot paniku un riskus, gadījumos, ja apmeklētājiem ir jāsniedz palīdzība, īpaši tas svarīgi darbā ar bērniem un sniedzot pakalpojumus personām ar īpašām vajadzībām. Šīs prasmes ir īpaši nozīmīgas apkalpošanas nozarē, kur darbs ikdienā notiek tiešā saskarsmē ar cilvēkiem un neparedzamas situācijas var rasties jebkurā brīdī.

31. oktobrī LCB organizēja semināru “Medijpratības tendences: kā atpazīt uzticamus medijus un būt atbildīgam informācijas lietotājam”, semināru apmeklēt tika aicināti ne tikai bibliotekārie darbinieki, bet arī ikviens interesents. Vairāk par semināru skat. [5.sadaļā](#).

27. novembrī LCB sadarbībā ar Viegļās valodas aģentūru organizēja profesionālās pilnveides apmācības “**Pieejamas un saprotamas informācijas sagatavošana iedzīvotājiem, izmantojot vieglo un vienkāršo valodu**”. Mācībās aplūktas sekojošās tēmas: vieglo un vienkāršo valodu pamati, teksta sagatavošanas principi, lasītāju izpratnes nodrošināšana, datu un informācijas pieejamība u.c., savukārt praktiskajā nodarbībā tika veikta teksta analīze un pārveidošana vieglajā valodā.

2025. gadā Bibliotēka bez atlīdzības, savu iespēju robežās, nodrošināja prakses vietu Daugavpils Universitātes PBSP ”Mākslas menedžments” diviem studējošajiem un vienai Latvijas Universitātes Ekonomikas un sociālo zinātņu fakultātes bakalaura studiju programmas “Informācijas pārvaldība” studentei. Tika norīkots prakses vadītājs, sniegta nepieciešamā informācija un atbalsts veiksmīgai prakses norisei. Prakses noslēgumā sastādīta un iesniegta universitātei atsauksme par prakses norisi.

Septembrī LCB un tās struktūrvienību darbinieki devās profesionālās pilnveides braucienā, lai apmeklētu Latvijas Nacionālo bibliotēku un vairākas Rīgas Centrālās bibliotēkas filiālbibliotēkas. LNB tika aplūktas izstādes “Birkerts. Bibliotēkas. Gaisma.”, “Tiesības uz bibliotēku”, “Brīvība sākas ar grāmatu” u.c. Apmeklējot RCB Torņakalna filiālbibliotēku, RCB Āgenskalna filiālbibliotēku, RCB filiālbibliotēku “Vidzeme”, kolēģi dalījās profesionālajā pieredzē telpu iekārtojumā, krājuma izvietojumā, pasākumu organizēšanā, novadpētniecības materiālu apkopošanā un popularizēšanā, kā arī dalījās iespaidos par ieguvumiem un riskiem bibliotēkai atrototies vienā ēkā ar citiem pakalpojumu sniedzējiem t.sk. Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, Klientu apkalpošanas centrs, sociālais dienests.

12.2.1. attēls. Profesionālās pilnveides brauciens uz Rīgu

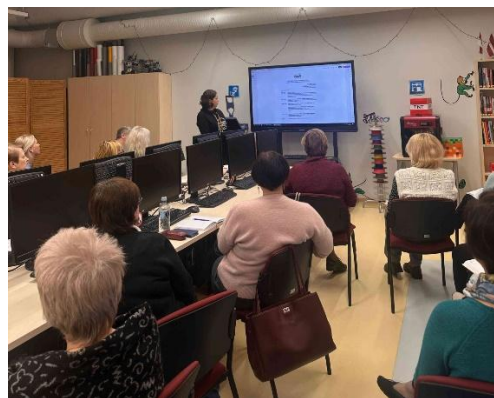
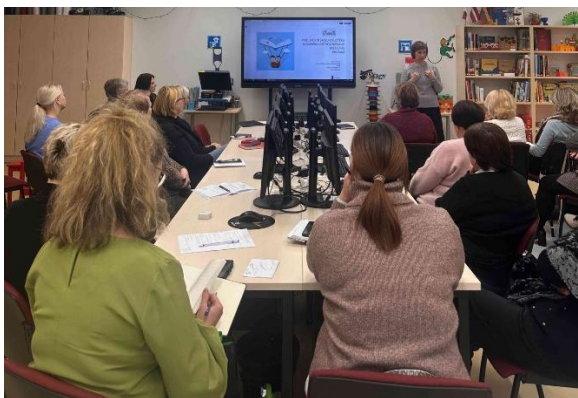
2025. gadā LCB turpināja sadarbību pieaugušo izglītības jomā ar Daugavpils valstspilsētas izglītības pārvaldes Izglītības satura nodaļas izglītības metodiķi pieaugušo izglītības jautājumos.

LCB izstrādātie un iegūtie mācību materiāli tiek ievietoti Daugavpils bibliotēku informācijas sistēmā (DBIS) sadaļā “Dokumenti”, kas sniedz iespēju tos izmantot visiem LCB bibliotekāriem darbiniekiem.

12.3. Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām

2025. gadā LCB turpināja sniegt metodisko un konsultatīvo atbalstu 16 Daugavpils izglītības iestāžu bibliotēkām (11 vispārizglītojošām skolām un 5 vidējās profesionālās izglītības iestādēm). Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām, galvenokārt, saistās ar darbu ar skolas bibliotēkas krājumu, BIS SKOLU ALISE izmantošanu.

Pārskata gada oktobrī LCB organizēja mācību semināru izglītības iestāžu bibliotekāriem. Mācību seminārā tika skaidrotas atbildes uz jautājumiem, ar ko bibliotekāri visbiežāk saskaras darbā ar krājuma pievienošanu kopkatalogam, grāmatu izsniegšanu un saņemšanu, statistikas izguvi un darbu ar lietotāju profiliem. LCB vadītājas vietniece bibliotekārajā darbā uzsvēra lasīšanas nozīmi un Daugavpils valstspilsētas publisko un skolu bibliotēku sadarbību lasītveicināšanas pasākumu rīkošanā.

12.3.1. attēls. Mācību seminārs Daugavpils izglītības iestāžu bibliotekāriem

Jau vairākus gadus pēc kārtas izglītības iestāžu bibliotekāriem divas reizes mēnesī ir iespēja pieteikties konsultācijai vai praktiskai nodarbībai pie LCB speciālistiem. Pārskata gadā klātienē notika 7 konsultācijas/praktiskās nodarbības. Tajās tika skaidrota informācija par bibliogrāfisko ierakstu veidošanu un rediģēšanu, sūtījumu noformēšanu, cirkulāciju, statistikas izguvi, inventarizāciju, nodošanu, grāmatu norakstīšanu, žurnālu reģistrēšanu un citi ar katalogu saistīti jautājumi. Nepieciešamības gadījumā LCB speciālisti skolu bibliotēkām veidoja jaunus bibliogrāfiskos ierakstus. Jāatzīmē, ka šis atbalsts ir nepieciešams tikai tiem bibliotekāriem, kuriem ir neliela pieredze bibliogrāfisko ierakstu veidošanā vai sarežģītajos gadījumos, piemēram, grāmatām svešvalodās, periodiskajiem izdevumiem, galda spēlēm). Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, šādas palīdzības apjoms samazinās. Lai nodrošinātu kopkataloga kvalitāti, skolu bibliotekāru veidotie bibliogrāfiskie ieraksti sistemātiski tiek laboti, tiek izskaidrotas kļūdas.

Ir īpaši svarīgi uzsvērt individuālo konsultāciju nozīmi izglītības iestāžu bibliotekāru darbā. Jāsaka, ka bibliotekāri BIS SKOLU ALISE pārvalda atšķirīgos līmeņos, tādēļ arī viņu jautājumi un problēmsituācijas ir ļoti dažādas. Konsultāciju laikā nav iespējams iedziļināties katra bibliotekāra individuālajās vajadzībās un sniegt atbildes uz visiem jautājumiem. Turklāt bibliotekāru ikdienas darbā bieži rodas situācijas, kad palīdzība ir nepieciešama steidzami, piemēram:

- jāizlabo kļūdas sūtījumu noformēšanā vai dokumentu norakstīšanā,
- jāveic eksemplāru pārcelšana starp struktūrvienībām vai krājuma daļām,

- jāprecizē vai jālabo bibliogrāfiskā ieraksta dati un statistikas parametri,
- nepieciešams atbalsts izdevumu klasificēšanā vai atbilstošu indeksu izvēlē,
- rodas problēmas ar BIS SKOLU ALISE darbību.

Visērtāk šādu atbalstu ir sniegt attālināti (pa tālruni vai e-pastā), negaidot nākamo klātienas konsultāciju vai semināru. Tas nodrošina ātru un praktisku risinājumu, padarot profesionālo atbalstu pieejamu, elastīgu un atbilstošu reālajām darba vajadzībām.

Sniegtās metodiskās palīdzības veidi izglītības iestāžu bibliotēkām ir apkopoti 12.3.1. tabulā.

12.3.1. tabula. Praktiskā un metodiskā palīdzība skolu bibliotēkām

	Skaits 2023. g.	Skaits 2024. g.	Skaits 2025. g.
Konsultācijas par UDK, grāmatu meklēšanu, eksemplāru pievienošanu, svītrkodu piešķiršanu un izdruku, autoritatīvo un bibliogrāfisko ierakstu veidošanu, rediģēšanu un pārklāšanu	163	125	60
Konsultācijas par darba procesiem modulī “Komplektēšana”	63	24	56
Konsultācijas par darba procesiem modulī “Nodošana”, “Norakstīšana”		64	43
Konsultācijas par darba procesiem modulī “Cirkulācija”	49	58	89
Konsultācijas par darba procesiem modulī “Inventarizācija”	4	1	5
Mācību grāmatas pievienošana e-katalogā			51
Kļūdu precizējumi	12	24	58
Praktiskā palīdzība jauna bibliogrāfiskā un autoritatīvā ieraksta veidošanā	13	10	12
Bibliotēkas kopējā krājuma (eks.) precizēšana	18	18	16
Informatīvas vēstules skolām	18	20	30
Kopā:	340	344	420

Pārskata gadā izglītības iestāžu bibliotekāri savlaicīgi tika informēti par izmaiņām BIS ALISE, par aktualitātēm bibliotēku nozarē un jaunākajiem metodiskajiem materiāliem. Regulāri tika pārsūtīta profesionālā informācija, kas saņemta no LNB un citām iestādēm un domāta skolu bibliotēkām.

12.4. Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija darbā ar bērniem un jauniešiem

Pārskata periodā metodisko un konsultatīvo darbu ar bērniem un jauniešiem koordinēja Latgales Centrālās bibliotēkas vadošie speciālisti, integrējot savos darba pienākumos arī bērnu un jauniešu konsultatīvo darbu Daugavpils bibliotēkās. Līdz šim šo funkciju veica Bērnu bibliotēka “Zilīte”, bet 2025. gada pavasarī uzsākot Bērnu bibliotēkas telpu un ēkas rekonstrukcijas projektu un ar to saistītās izmaiņas bibliotēkas darbā, metodiskā un konsultatīvā darba organizācija pilnībā tika nodrošināta sadarbībā ar LCB speciālistiem.

Pārskata periodā tika plānveidīgi un saskaņoti realizētas nacionālās lasītveicināšanas programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025”, “Nacionālā Skaļās lasīšanas sacensība”, kā arī LCB izstrādātās lasītveicināšanas programmas “Brīvdienas bibliotēkā” un “Skaistā vasara bibliotēkā”. Koordinētas daudzveidīgas lasītveicināšanas norises Daugavpils publiskajās bibliotēkās. Vairāk par pasākumiem skat. [7.sadaļā](#).

Bibliotēkas organizētajos mācību semināros un praktiskajos tika risināti problēmjautājumi un rasti risinājumi darbā ar bērniem un jauniešiem t.sk. bērnu krājuma organizācija (skat. [6.sadaļu](#)), jaunieguvumu iegāde, krājuma popularizēšana un publicitātes nodrošināšana. Pilnībā tika nodrošināta veiksmīga sadarbība ar Daugavpils valstspilsētas Izglītības pārvaldi un Daugavpils valstspilsētas izglītības iestādēm, tika realizēti daudzveidīgi pasākumi t.sk. Dzejas dienas, Ziemeļvalstu literatūras dienas u.c. (skat. [11.sadaļu](#)).

12.5. Sadarbība ar citām iestādēm (metodiskā un konsultatīvā darba jomā)

Konsultatīvais un metodiskais darbs pārskata periodā veiksmīgi tika īstenots sadarbībā ar LNB Kompetenču attīstības centru, LNB Bērnu literatūras centru, LNB Bibliotēku attīstības centru, Kultūras informācijas sistēmu centru, Latvijas Neredzīgo bibliotēku, Latvijas Bibliotēku biedrību, Daugavpils valstspilsētas pašvaldības iestādi "Izglītības pārvalde", Daugavpils valstspilsētas pašvaldības iestādi "Vienības nams", Daugavpils Universitāti, Preiļu galveno bibliotēku, u.c. Pārstāvji no sadarbības institūcijām ir piedalījušies profesionālās pilnveides pasākumos, uzstājušies kā vieslektori, snieguši profesionālo informāciju kā konsultanti.

Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un to risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības

Pārskata periodā tika sniegts metodiskais un konsultatīvais atbalsts bibliotekārajiem darbiniekiem ne tikai formālā vidē, bet arī neformāli pārrunājot problēmsituācijas un to risināšanas iespējas. Bieži vien tas notiek ārpus darba laika un formāli grūti uzskaitāms kā profesionālās pilnveides pasākums vai konsultācija. Arī kolēģi bieži vien to neatpazīst kā metodisko atbalstu.